

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 544

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జనవరి నెల 7-వ తేది గురువారము
శ్రీ క్రోధనామ సంవత్సరము, పుష్యమాస బహుళ అష్టమి ౮.

No. 314
సంచిక ౩౧౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
సార్వభౌమనొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెబుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

తయారైనవి!

ముచ్చటగనున్నవి!!

త్వరపడుడు!!!

1926 అమృతాంజనం డిపోవారి 1926

అందమైన చిత్రమగు రంగుల క్యాలెండరు

నెం 1. శ్రీ కృష్ణ మూర్తి 1-కి ధర 0-2-0, 12-కి 1-4-0, 100-కి 9-12-0

నెం 2. తంజావూరు చిన్ని బాలకృష్ణమూర్తి 1-కి 0-1-0, 12-కి 0-8-0, 100-కి 3-0-0

నెం 3. ప్రతిరోజున చింపునవి 1-కి 0-4-0, 12-కి 2-8-0

క్యాలండర్లు బహుకొలదిగ ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే వ్రాసికొన
వలయును, 1, 2 క్యాలండర్లు కావలసినవారు ఖరీదుతో 0-1-0 అణా తపాలబిళ్లల
మూలమున పంపి తెప్పించుకొనవచ్చును. నెం 3 రు క్యాలెండరుకు తపాలచార్జి 0-2-0

మద్రాసు అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

కళావస్తువుతో, ముద్రాను.

8-1-28 వారము 9-1-28 వారము 10-1-28 వారము

మాస్కోవ్ స్టూడెంట్ డ్రామా

స్టాండ్ రన్స్

ఇది మాస్కోవ్ స్టూడెంట్స్ ముద్రాను నానలునందున్నది

కౌను థియేటరు

8-1-28 వారము 9-1-28 వారము 10-1-28 వారము

ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు

సూర్యముగా నున్న థియేటరువారిచే

తయారు చేయబడిన

టెలర్ - మియి లేక చుంబడివాడి కూతురు

6 భాగములు ఇది జ్యోతిషచంద్రచెన్నైగారి కథనమైనది.

ఇదిగాక ఇతర ఫిల్ములు కూడ చూపబడును

ఇప్పుడే రెండవసారి ముద్రితమైనది !!

ఆంధ్రదేశమునకు ముద్రాను వచ్చిన కవిత్వములను బ్రహ్మశ్రీ పురాణం సూర్యనారాయణ తీర్థులుగారిచే పరిశోధింపబడినది.

చదువ చదువ సంతోషించెదరు ! నీవు కాననినదియు,

నీవు చూడవలసినదియు చాలాలోజాలు వెదకిన కాస్త్రమిదియే.

2289 శరీరమర్త శాస్త్రము

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి ప్రాచీనమైన

శాస్త్రము ఇదివరకు ముద్రితమైనది

రంగముగా ప్రచురింపబడలేదు.

దీనిలో శ్రీ పురుష లక్షణములును

వారియొక్క ఆవయవము నిలకడ

ములు శృంగార రహస్యములును.

మొగ ఆడ అను శకు ఉత్పత్తి వివర

ములును, పూర్వము విహాయిములు

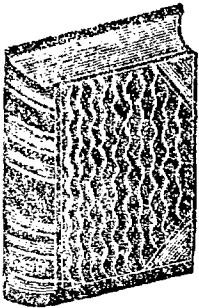
మర్తముగా వ్రాసిపెట్టిన ప్రస్తుతమును

చక్కగా 64 వివిధ చిత్రపటములతో

ముద్రించి యున్నాము.

ధర రూ. 1-0-0 వి. పి. చార్జీ 7 అణాలు. ఎం. ఎస్. పరస్వతి

అందు కంపెనీ, నెం. 9, ఆరుముగంపేడి, మదరాసు.

స్ట్రీల్స్ నెట్ వెటి

2263

ఇది 1862 సం॥ రము నందు కనిపెట్టబడి, యొకను దీని సూక్ష్మమైనదనియున్నది. ప్రపంచమునందు ఏదియు దీనిని మించుటకు వీలులేదు. యిప్పుడే గవర్నమెంటు కంట్రాక్టరు గారైన రామకృష్ణమూర్తిగారి పట్టణంకి ఒక యోగ్యతాపత్రిక వచ్చినది. "నా గడ్డనునందు గడ్డయుండి, తినివేయుచుండెను. తక్షణమే మీ ఔషధమును వాడితిని. గడ్డ పోయినది. మొండి గాయుండిన స్థలమునందు మరల వెంట్రుకలు మెలచుచున్నవి."

2263 బుడి 1-కి ధర రూ 1-0-0.

టోకు ధరలకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుదు.

Collingwood & Co., Mount Road, Madras

2518

హిందూమత

ప్రచారక గ్రంథములు

ఏప్రిల్ వరకు తగ్గింపబడిన వెల రూ 1-8-0

ప్రచారక ఉపాధ్యక్షుల పండితులవారి హిందూ మతోపన్యాససారము. 195 కోట్ల సం॥కు పూర్వము హిందూ మతము కలదని తెలియు గణిత మేద, ప్రతిపదార్థమున దేవు డెటుల నిండియుండెనో, అతడు త్రిమూర్తులగుట యెందుకో వారికి భార్యలు వాహనములేనో, ఒడలికిని గుడికిని సంబంధ మేదో, నుడిలో శివునకు రూపము, భక్తునకు ప్రసాదమేలేదో, వ్రాహ్మణాదిజాతుల జన్మస్థల మేదో నారదవసిష్ఠుడు లా జన్మమున వ్రాహ్మణులైయుండో ద్రావిడ పంచపక్షల పరించు టయు కన్యనిగోరి పత్నివ్రతయగుటయు కుంతివృద్ధిచరించి సంతతి బడయుటయు తెలుల ధర్మమో శాస్త్రముం జూపి యొప్పించు గ్రంథములు "మత్సరభ మతిధర్మం మతశిఖ భగవత్త్వం భగవత్సృజ (0-2-0 హా) మత్యజం భగవత్ప్రీడ అమావాస్య భజం భగవద్ధ్యానం (0-2-0 హా) మత్సరభం 0-5-0" అని వదిలకవు.

హిందూమత ప్రచారక పంపుము

కోల్కత్తా, గోదావరీల్లా.

9వ అఖిలభారత ఆర్థికమహాసభ

విదేశీయపెట్టుబడి భారతపరిశ్రమాభివృద్ధి

కావశ్యకమా?

3 వ దినచర్య

4 వ అఖిలభారత ఆర్థికమహాసభవారు నిన్నటి ఉదయ 8 గంటలకు సమావేశమై "భారత పరిశ్రమలు విదేశీయ పెట్టుబడి"ని గూర్చి చర్చించిరి.

పి. యస్. లోకనాథనుగారు మాట్లాడుచు వాణిజ్య మంగలయు నిత్యుత్పత్తి స్వయముగ నిర్వహించుకొనుటకు భారత రైతుసాని చుచున్నదని. విదేశీయ పెట్టుబడికి రాజకీయము గను, ఆర్థికముగను కొన్ని ఆక్షేపణలున్నవని ఎల్లరు అంగీకరించియున్నారు. ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన "కరెన్సీ శీస్సులు" కమిషను రీవిషయములో నిర్ధారణగ నెట్టి మాదవల గావించియుండలేదు. దేశీయుల యొక్కయు, విదేశీయుల యొక్క పెట్టుబడిని గలిగిన పరిశ్రమలును కేవలము విదేశీయుల చేతును, కేవలము దేశీయుల చేతును నడుపబడు పరిశ్రమలు కొన్ని గలవు. కాననములే ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలను సంరక్షించ వలెను. ఇతరదేశములం దిట్టికాననబడదును సంరక్షణగలదు. విదేశీయ పెట్టుబడిదారుల విషయములో నెట్టి నిబంధమును మరతులు నిర్ణయించకయే పరిశ్రమ లభివృద్ధిగావించనగును. దేశీయులుగాని విదేశీయులుగాని, ప్రైవేటు పెట్టుబడి దారుల చేతులలో బడకుండునట్లు జూడవలెను. ఒకచో అట్లు జరుగుటకుచేసిన కొన్నిమరతులకు లోబడి యుండవలెను. విదేశీయ పెట్టుబడి దారులు దేశీయుల అభివృద్ధినిగూడ గమనింపవలెను. అని బల్గేరి.

యస్. సుబ్బరామ అయ్యరుగారు మాట్లాడుచు శీఘ్రముగ మార్పుజేసిన కాననబడదునగర్చి విదేశీయ పెట్టుబడి యందు అవసరమని బల్గేరి. ప్రస్తుతము మనదేశపరిశ్రమలం దియ్యది సాధ్యముగాదు. తతికాఖయందును భారతీయులకు అభివృద్ధిజేందుటకు తన అవకాశము హాసంగబడుటలేదు. పరిశ్రమాధికారులలో భారతీయులు చాలినంతగ లేరు. సంరక్షణ బడయుచున్నట్టిగాని, లేనట్టి పరిశ్రమలందుగాని ఈనాచనలు గమనింపబడవలెను. విదేశీయ పెట్టుబడివలన మనకుగలిగిన ఆ పారలాభము నెవ్వరు గుర్తించకుండజాలరు. కాని మాతృభూమి యందు జన్మించినవారి యభివృద్ధినిమిత్రమై వీరిశ్రేయమును గోరి విదేశీయులు కొన్నిమరతులకు లోబడియుండవలెనని బల్గేరి.

ప్రభెసర్ జేటుగారు మాట్లాడుచు విదేశీయులనుండి విలువగల లోహములను భారతీయు లభింపగ దిగుమతిగావించుచున్నారని బల్గేరి. 1924-25 సం॥ నందు 70 కోట్ల రూప్యములు వెలగల బంగారు దిగుమతి గావించిరి. భారతీయులు నగలపై అమితముగ ద్రవ్యమును వెచ్చించుటకు. ఆర్థికముగ బంగారును సదుపయోగము చేయుటకు భారతీయులు నేర్చియుండలేదు. 70 కోట్ల రూప్యములలో సగమైనను పరిశ్రమాభివృద్ధికి వినియోగించిన దేశమార్గికాభివృద్ధిని గలిగియుండజాలును. మనకు బంగారునా తెములజేయు స్వాతంత్ర్యముండిన దేశమెంతయో సభివృద్ధికి రాగలదు అని బల్గేరి.

ప్రభెసర్ టానన్ గారు:— మాట్లాడుచు భారతదేశమున కావశ్యకమైన దానికంటె నెక్కుడు పెట్టుబడిలేదని బల్గేరి. కారణమేమన ఖర్చుతోగ మిగిలిన ధనమునుండియే పెట్టుబడి ఏర్పడును. భారతీయుల కట్లు మిగిలేది ద్రవ్యముస్వల్పము. భారతీయులయొక్క నగలు ఆదాయమునుగూర్చి ఎవరును భిన్నాభిప్రాయాలు గారు. భారతదేశమందలి పెట్టుబడి జనులలో సమముగ విభజింపబడియుండ లేదనుట స్పష్టము. క్రమముగ ప్రచారముజరిగిన వెండిబంగారు లోహముల సదుపయోగము ప్రజలు గ్రహింపగల్గుదురు. దేశమునందున్న సరుకును కొనుటకు కొనుగోలదారులు గావలసియున్నారు. ఇందు కనేకకష్టములుగలవు. అమృతమునకై దేబడు వేర్యుపదార్థములందు భారతీయు లెంతవరకు వ్యాపారము జేయుచున్నారో ఇందు బాంకుల సభివృద్ధిచరిచినచో కొంత పెట్టుబడి అధికముగా వచ్చును. 100 కి 4 లేక 5 వంతు వడ్డీనొసంగు బాంకులే గాక పారిశ్రామిక సంబంధమును బాంకులనుగూడ గలవు.

భారతీయ యవకులకు బాంకింగు విద్యయందు శిక్షణ మొసంగవలెను. బాంకులలో గొప్ప యోగ్యులగునగునున్న భారతీయ యవకుల సంఖ్య చాలస్వల్పము. కాన భారతీయ పెట్టుబడి ద్రవ్యము సక్రమపద్ధతాగము గావలయునని భారతీయ

లు బాంకింగునం దెక్కువ నిపుణులై యుండవలెను. విదేశీయ పెట్టుబడిని మనము విసర్జింపజాలము. కాని భారత పరిశ్రమాభివృద్ధియే విదేశీయ పెట్టుబడిదారుల ముఖ్యోద్దేశమై యుండవలెను. భారతీయులకు పెట్టుబడికి ధనము చాలినంతగ లేదు గాన బాంకింగు, మారకముల నభివృద్ధిపరచి పెట్టుబడిని అంశుదాటు లో నండునట్లు ప్రయత్నింపవలెను. విదేశీయ పెట్టుబడి కావలసియున్నను, దేశీయాభివృద్ధి కాలంకముగాని మరతులకు లోబడి యుండవలెను. అని బల్గేరి.

ప్రభెసరు కాజిగారు:— మాట్లాడుచు స్వదేశమందు చాలినంత పెట్టుబడి ధనముండిన విదేశీయులనుంచి పెట్టుబడి నెవ్వరును కాంక్షించరని బల్గేరి. ప్రస్తుతము దేశీయపెట్టుబడి చాలినంతగ లేకపోయినను కాలక్రమమున అభివృద్ధి చేగలదు. బాంకులలో ధనమును వేయుటకు ప్రజలలో ప్రబోధము గలుగవలెను. విదేశీయులనుండి ఉచితముగ పెట్టుబడి వచ్చునని ఆశించుట దుర్మను. ప్రస్తుతము మనదేశ పరిశ్రమలందు సంరక్షణ కాననములంతగ నుపయోగపడజాలవు. విదేశీయుల పెట్టుబడి చేధనమును గోల్పోవుటకంటె మనకుండా దేశీయ పెట్టుబడిచే నిదానముగనైనను అభివృద్ధిజేందుటయే యుక్తము. ఇతరుల కొల్లగొట్టుటకు నాయుల్లం తయో సాభాగ్యవంతులగు జేయుటకంటెను నాయుంటి నెప్పటియట్లు అభివృద్ధిలేకుండ నుంచుటకే నభిలషింతును. (కరతాళధ్వనులు) దేశీయపెట్టుబడి చేతనే దేశపరిశ్రమాభివృద్ధి గలుగువరకు వేచి యుండవచ్చును అని బల్గేరి.

యస్. యస్. సరసింహాయ్యరుగారు మాట్లాడుచు ఆర్థిక విషయములు రాజకీయ మత విషయములతో కేవలము ప్రత్యేకముగ విభజింపబడి యుండలేదనియు ఆర్థికవేత్తలు సంఖ్యలను, లెక్కలనే గాక ఆశయములను గూడ విచారించవలెననియు, స్వదేశ పెట్టుబడితో అభివృద్ధికై పెక్కుసంవత్సరములు వేచియుండుట కంటె విదేశీయ పెట్టుబడిచే త్వరలో పరిశ్రమాభివృద్ధి గలుగజేసికొనుటయే ఉత్తమమని బల్గేరి.

కేశవ అయ్యరుగారు మాట్లాడుచు ప్రపంచము అతిశీఘ్రముగ మనమున అభివృద్ధిజేందుమందు సమయమున భారతదేశము తనస్వల్ప పెట్టుబడితో నెమ్మదిగ పరిశ్రమాభివృద్ధిని గావించుకొనుటకొరకు వేచియుండజాలరు. అట్లు వేచియుండిన మనదేశ విప్లవకంటెను అధికముగ వెనుకబడును. కావున విదేశీయ పెట్టుబడిని నిరసించుట యుక్తముగా దనిరి.

పి. కె. అనంతరామయ్యరుగారు మాట్లాడుచు జీవిత పరిమాణమున అభివృద్ధిజేయుటకై త్వరచి బల్గేరి. దేశీయ పెట్టుబడి జాలినంత లేనందున విదేశీయుల పెట్టుబడి లేకుండ మన జాలము. జనసామాన్యముయొక్క జీవితపరిమాణము నభివృద్ధిజేయవలయుననిన అతి శీఘ్రముగ దేశసంపద సభివృద్ధిపరచవలెనని బల్గేరి.

ప్రభెసర్ సాండర్సుగారు:— విదేశీయ పెట్టుబడిని నిలువవలెననిన దుస్సాధ్యముగాదు. కాని అట్లుజేయుట భారతదేశాభివృద్ధియనునకు తోడ్పడునా? భారతపరిశ్రమ లభివృద్ధిజేందుటకు ధన మత్వ వ స ర ము. కాజీగారి యభిప్రాయము నందు దేశీయలో పలువురు పాల్గొనరని తుంచుచున్నాను. అమెరికాదేశమందు అనేక సంవత్సరములవరకు ఇతరదేశముల పెట్టుబడిపై పరిశ్రమలు సాగుచుండెను. ఇటీవల అమెరికా దేశము తాను స్వయముగ పెట్టుబడిని వృద్ధిజేసికొని ప్రపంచమున కంతకును పెట్టుబడి పెట్టజాలియున్నది. అమెరికా దేశమందు పన్నుతనమునుండియు బాల బాలికలు ధనమును నిలువజేయుటకు గవరబడుచున్నాగు. పాశ్చాలలందు ధనమును సేకరించి కూడపెట్టుటకు శిక్షణ యొసంగబడుచున్నారు. కాన బాల్యమునుండియే దేశమందును అట్లు గరపబడినచో దేశము ఆర్థిక సాభాగ్యమును వృద్ధిజేసుకొన జాలియుండును. బాంకులందు ధనమును వేయుటయు, పరిశ్రమలందు పెట్టుబడి సభివృద్ధిజేయుట యుండినచో భారతదేశ మచిత కాలములో సర్వసంపదలకాలవాలము గాగలదని బల్గేరి.

అధ్యక్షుని తుదిపలుకులు

అధ్యక్షులు మాట్లాడుచు కరెన్సీ కమిషనువారి సమక్షమున సాత్వమునొసంగుటకై తాము ఈరాత్రియే సభ విడిచి పరివచ్చినందులకు విచారమును నూచించిరి. వారి స్థానమందు ప్రభెసర్ టానన్ గారు అధ్యక్షులుగ నుండుట కంగీకరించి రనిబల్గేరి.

ఈ ఆర్థికమహాసభ క్రమక్రమముగ సభివృద్ధిజేందుమన్నదని వినుట మనకెంతయు సంతోషప్రదము. సంఖ్యయందును ఉత్తము గుణాధిక్యతయందును నెమ్మదిగనైనను క్రమేణ అభివృద్ధిజేందుట ప్రశంసనీయము, ఆర్థికసమస్యలను సుత్రభాషముతో

చర్చించి పరిష్కరింపబడవలసిన ఈసంఘము దేశమునకు మిగుల హాసమును జేయగలదు. దేశమందలి వివిధప్రాంతములనుండి ప్రతిభలు లాకచోగూడి తమ పరస్పరాభిప్రాయముల ప్రకటించుటవలన ఎంతయో లాభముగలదు. వ్యవసాయము నభివృద్ధిజేయుటకు గల విధానములును, వ్యవసాయదారుల ఆర్థికస్థితిని అభివృద్ధిపరచుటయు ముఖ్యములు. మరియు భారత పరిశ్రమలందు విదేశీయ పెట్టుబడివలన గతిగడిలాభాలభములు ప్రధానవిషయము. వ్యవసాయాభివృద్ధికిగల కష్టనిష్ఠులను విచారించి మొదలిడిన దేశమందు రాచకీయముగ ఆర్థికముగ గలుగుచున్న చిక్కలు పీడితి అన్యపక్షమున్నవని నిర్ణయింపగలను. కొలదికాలములోనే వ్యవసాయాభివృద్ధికి వికాల వంతనకు ఆర్థిక విచారణ జరుగగలదు. అటుపిదప వ్యవసాయశాఖయందు సంస్కరణమును గూర్చి ప్రయత్నములు గావించబడును. ఇట్టి విచారణకు రెండుస్థానములనుంచి ఆటంకములు రాగలవు. భారతీయులెట్టిజీవిత పరిమాణమును గోరుదురా అనునది యొకవిషయము. సభ్యులెల్లర హర్షద్యులను పాలయిన కాశీగారు నుడివిన మాటయందు చాల విలువగలదు. ఈ సహస్య కదిమొక స్వరూపము. రెండవస్థానమును విచారించినచో భారతీయుల జీవితపరిమాణ మెట్లుండవలెనని ప్రశ్నించుకొనవలెను. పాశ్చాత్యవిధానముల ననుసరించి భారతదేశమందలి వ్యవసాయము నభివృద్ధిజేయుటను గూర్చి మాటాడుట నివృత్తియొకదా. వ్యవసాయాభివృద్ధి నిగూర్చి ప్రపంచమునపుడు ప్రాచీన భారతవంశమున గ్రామజనము నక్షేపించువ్యవస్థలను అధికముగ వివరించుచున్నాము. అప్పియ్య వానినందలి వివిధ అన్యోన్యసహకారము గల గ్రామములందు జీవనము గడుపుట యే ముఖ్య ప్రదమని పలువుర భిప్రాయపడుచున్నారు. కాని ఇట్టి తీవ్రమగు మార్పులెట్లు గలుగవలెనో ఆచరణ సాధ్యములు. సాధనము లెవ్వవిని నిర్ధారణగల్గుచుండవలెను. ప్రత్యేకసాధనములు సూచించినగాని సాంఘికజీవితము దృఢమార్పులు గలుగజాలవు. సమర్థతమున ఆర్థికజీవితమును లాభము ప్రధానవిషయము. ఏమిచేయుచుండిన వాంఛనీయమో అని విచారించుట నిరుపయోగమును అభిప్రాయముతో మనము మొదలిడి ప్రయత్నింపవలెను. యంత్రమును ననువువానివలె యంత్రముయొక్క శక్తి పెచ్చటనుండి గ్రహించుచున్నామో, ఎంతశక్తిగావలయునో యను విషయములను తెలిసికొనవలెను.

పెట్టుబడివిషయములో ప్రధానము మీరు వాంఛించెడి జీవితపరిమాణము. ఈవిషయములో రాచకీయ ఆర్థికావసరములకును రాచకీయార్థికావసరములకును చాల భేదము గలదు. భారతదేశ పెట్టుబడియందు ఇతరదేశములయొక్క పెట్టుబడి అధికముగ ఉండినంతవరకు అట్టిరీతే ప్రభుత్వములు భారతయాధిక విషయములలో జోక్యము గలిగింపకొను నధికారమును గలుగజేసికొనునని తలంపుటకు కారణముగలదు. అట్టి పెట్టుబడి లేనిచో జోక్యము గలిగించు కొన జాలవు. కాని ఇందు లాభనష్టములు సమానముగ యోచించవలెను. రాజకీయముగ జూపిన కష్టనిష్ఠులనులతో నేను సానుభూతిగన్వరింపజాలియున్నను వాని నొకేముక్క అధికముగ పరించుటల దలంపచున్నాను. భారతదేశముయొక్క రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునకును విముక్తిని ముఖ్యసాధనము వలసినదానికంటె అధికమగు పెట్టుబడియే. దేశమందలి రాజకీయములకు ప్రధానశక్తి నొసంగునది ఆర్థికసమస్య యని ఎల్లరెఱింగిన విషయమే. భారతదేశము ఆర్థికముగ పారిశ్రామికముగ నభివృద్ధిజేందని పక్షమున విదేశీయులు గలిగించుకొను జోక్యమును అడ్డుకొనజాలదు. దేశీయ పరిశ్రమాభివృద్ధిగలిగినచో విదేశీయులవలన ఆర్థికనష్టములు గలుగజాలవు. దేశమందలియువకులను బాంకింగ విషయములందును పరిశ్రమనిర్వహణయందును క్రమశిక్షా యొసంగుట దేశహితమున కత్యవశ్యకము. భారతీయులెట్టిక్రమశిక్షణ బొందుటకు గలఆటంకములనే గుర్తించుచున్నాను. ఇవి యన్నియు అసత్యకముగ జరుగవలసినవే గాని అంతప్రధానవిషయములు గావు. భారతీయ జీవితపరిమాణము ననుసరించి ప్రధాన విషయములు పరిష్కరింపబడవలెను" అని పల్కిరి.

సర్ ఆర్. వెంకట రత్నం నాయుడుగారు అగ్రశ్రేణులకు ప్రతినిధులను పంపనను లభించుచు విదేశీయుల పెట్టుబడిని పీడనమున పల్కిరి. అంతట సభ ముగింపబడెను.

చర్చ

మంగళవారమునాడు ఆర్థికసభలో సాయంకాలము ముఖ్యవిషయములగుర్చి వ్యాసములు జరిపినవిమర్శలు యాదినగిరి చర్చ జరిగెను.

ఎం. కె. వెంకటాచారిగారు సహకార పరపతిసంఘము ఉద్యమముగూర్చి కలపును ప్రభుత్వోద్యోగులు పోయి మీరానీదా రులనట్టి సంఘములందు చేరగోరుటకంటె మీరానీదారుల తమంతట తాము వచ్చి చేరవలెననిరి. ప్రభువులు ఖాశీగారు, పరపతిసంఘములగుర్చిన సహకారోద్యమమునేగాక యితరసంఘములగుర్చిగూడ యెక్కువ పాటుబడించవలసి యెల్లరి. ఇందుకు తగిన నాయకులు లేరనిరి.

గయంచంతుగారు, విద్యావంతులు గ్రామస్థుల కినుమంటి తోడ్పడలేదనియు, గ్రామములలో ప్రజలు సాలనకు 100 దినములు పనిలేకున్నారనియు, అట్టివారికి రాట్నములిచ్చి పనిజేయించవలెననియు, తోటపనులు, యితర చిన్న పరిశ్రమలు నేర్పవలెననిరి.

దేశములో మేధాశక్తిగలవారు వ్యవసాయముగూర్చి శ్రద్ధసహించకున్నారనియు, అందుచే భూమికాలనుగూర్చిగాని వారసత్వపుహక్కునుగూర్చి గాని ఏమయిన మార్పులుజేయుటపునరహా లేదో వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరుగారు అభిప్రాయమును చెప్పి పరిశ్రమలపైనియు అగ్రశ్రేణులపై చెప్పెను.

ఆర్. డి. అన్నదుగారు ఉపన్యసింపచు భూములలో తగినంత పంట పండుటలేదనియు ఆర్థిక సమస్యల చర్చించువారు యీ విషయము గమనించి రయితులకు సహాయము జేయవలెను. ఎరువు ఎగుమతి జేయకుండ ఎగుమతి నష్టము జేయవలెను. సహకార సంఘము లేర్పడి ఎరువుకొని రయితులకు సరఫరా జేయవలెననిరి.

కోన్సి చ్యాసముల లా ప్రతి గ్రామముందు డైరీ కు రీ పాత బాల నేర్పరచి దాని కినుమంటి యొకపాలయించవలెను. అకాలమునందు పశువులలో వ్యవసాయము జేయించి పని నేర్పవలసి యెల్లరి. వ్యవసాయకాశాలలో నేర్పిన విద్యార్థులే వచ్చునట్టిమట్ట ప్రభుత్వోద్యోగములందు చేరుచున్నారని వ్యవసాయము జేయవలెను. వ్యవసాయముజేయువాని కావాలనునందు స్వలాభముండవలెను. చిన్నచిన్న పాలములిచ్చి పనిజేయుచున్న యెవ్వరు జేయరు. వ్యవసాయవిధానము బాగుపడవలెనన్న భూమిశిల్ప వారసత్వమునకు సంబంధించిన కానముల మార్పువలెను. రయితులు సంపదిత స్వభావముగలవారు, మార్పున కంగీకరింపరనుభావముగలరు. ఈదేశమునందు రయితులంత తెలివైనవాడు; విదేశన జ్ఞానము గలవారు వేరొకరులేరు. ఏదేని మార్పు జేసి అందరి లాభమును వారికి ప్రత్యక్షముగ జూపినచో తప్పక అంగీకరింతురు అనియెప్పుడు అన్నదుగారు మాను నూచనల జేసిరి. పరపతి సంఘములనేర్పరచి సహకార పద్ధతిపై ఎరువు సరఫరా జేయవలెననిరి.

ఎ. జె. సాంజుర్నగారు "దేంగాలులో గ్రామముల ఆర్థికస్థితి" గూర్చి; ఎస్. వి. అయ్యరు గారు, ఎ. కె. హమీదు ఖానుగారు గ్రామముల ఆర్థిక పరిస్థితులగుర్చి వ్యాసములచదివిరిగాని చర్చ జరగలేదు. అంతటితో నాటిసాయంకాలము సభ ముగిసెను. పిమ్మట గౌ. సర్. ఎస్. ఆర్. ఎం. అన్నామలచెట్టిగారు సభవారికి అల్పాహారముల విందొసంగిరి.

నోటీసు

"ఇదివరలో రాజయండియను మాతరపున పనిచేయుచుండిన ధారణి లాగర్ గారిని పనినుండి 18-12-25 తేదీనుండి తొలగించితిమనియు, అతను ప్రస్తుతముచేయు పనులు మాకేమాత్రము సంబంధములేదనియు ఇందుమాలముగా అందజేసి తెలియజేయుచున్నాము.

జేనన్ లాల్ అందుకో, రాజమండ్రి."

మైన్ యంకు

ఫౌవ్ టెకాపేసాలు చిరకాలము చక్కగా వ్రాయగలటకు మైన్ యంకును వాడుడు. ప్రతివోటను దొరకును. వివరముల క్రింద వ్రాయుడు. 2478

మైన్ యంకునర్కు, లిమిటెడ్, బెజినాడ.

అపూర్వమైన సమయము

ఉపయోగించతగిన మిగిలియున్నట్టి శత్రుచికిత్స ఆయుధములు, అందుకు సంబంధించిన సామానులు బొంబాయి, బైక్కులోనున్న గన్నుమొంటు మొడికల్ సార్ల డిపోవర్ష 18-1-1926 తేదీన బహిరంగవేలముననే విక్రయించబడును.

కలికి అవతారము

ఎం.ఎస్. శర్మ అందునన్ను, 19, రాజా హనుమంత లాలాస్ట్రీటు, ట్రిప్లి కేను, మదరాసు

ఈ పటమును కృష్ణాతీర్థో నందు కొంటిమి. పైజా 14" X 20" పెరి ఒకరూపాయపాత్రమే. కలియగాంతమున శంఖలగ్రామమున ఒక బ్రాహ్మణముంబును ప్రేమహావిష్ణువు కలికిమూర్తియై అవతరించునని మహర్షులు ప్రవచించిరి. ఆబ్రాహ్మణుడు యీ వస్త్రయను వచ్చినపిమ్మట సతనికొక క్యేతాశ్మమును దివ్యభిష్టమును లభించును. అతడు ప్రపంచమునందలి దుర్మార్గులనందరిని సంహరించి సనాతనధర్మమును సర్వయుగమును మరల వెలకొల్పును అని పురాణాదులలో నున్నది.

ఈపటమున కొక తెల్లనిగుర్రముపై నెక్కిన యొకయోధుడు చిత్రపటమైనది. ఆగుర్రము మహావేగమున పరుగిడుచున్నటులు నుదాని మెడ మీది జూలును తోకయును ఆగ్నికుని శిరోజములును ఎగురుచున్నట్లును చిత్రపటమైనది. యోధుని వదనమున గుడ్డుసంహార చిహ్న స్పష్టముగా గోచరించుచుండెను. నిశ్చలముగను శాంతముగను దండకారముగను అతడు కల్లెములను పట్టుకొనమన్నచో నిర్భయముగ దానిని హద్దునియించెను. కుడిచేతిలో నునికెత్తించిన నునుచున్న యొకమును కర్పించుచుండెను. ఈచేతిగా సర్వస్వమును ముట్టునంహారమును ఇచ్చుచున్నాను భగ్యసంభావనమును నెఱుంగున అవతరించుచున్న యొకదేవునిగాన మనము స్వగర్వా దుష్టానునం దుష్టమత్తలపై యందు బంధుగణి రూచి ద్విరుట్టించుచున్నది. ఇలయువారు పై చిరుగానూరు గ్రామమునందు.

గజల్నులో కరచువిగ్రహములు బయల్పడుట

నాగపట్నం, జనవరి 6:—మదరాసు ప్రభుత్వ అసిస్టెంటు భూమిలో పాడుకొని పోయియుంటుంటే 282 విగ్రహములు నాగపట్నం కోట్టచాను కెంపురున్న మైదానమునుండి త్రవ్వబడినవి. మహాకొర కొకస్త్రీ త్రవ్వచుండగా కొన్ని కంఠవిగ్రహము లామెకు కనబడెను. అంత నీవిషయమును అధికారులకు తెలియజేయగా వారు త్రవ్వి వేరువేరు ప్రమాణముల 282 విగ్రహములను బయటికి తీసిరి. అనేకమందిచ్చి చిత్రమును చూచుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

ఆరోగ్యవారము-దాని ప్రాముఖ్యము

కూనూరు, జనవరి 6:—మదరాసు ప్రభుత్వ అసిస్టెంటు ఆరోగ్య శాఖాధికారి డాక్టరు కె.టి. మాధూసుగారు కోయంబత్తూరునుండి యిచ్చటికి వచ్చిరి. ఆరోగ్యవారము, దాని ప్రాముఖ్యమునుగూర్చి మృణిశివులు సంఘ సభలో నిన్న సాయంకాల ముతవ్వనించుచు ప్రజలందఱును ఆరోగ్యనిబంధనల ననుసరించుటకై యాయాద్యము మొదలు ట్రిటిఫిడిపులలో ప్రారంభింపబడి రెండు సంవత్సరముల క్రిందట మదరాసు రాజధానిలో ప్రవేశపెట్టబడెననియును 1924 నవంబర్ 200 పట్టాములును క్రిందటి సంవత్సరము 2000 పట్టాములు దీని నాచరించెననియును విరాళములు 1924 లో రు 25000 ను క్రిందటి సంవత్సరము దానికి రెట్టింపుగా వచ్చెననియును డాక్టరుగారు చెప్పిరి.

ఇవట ఆరోగ్యవారము ఫిబ్రవరి:—1-5 తేదీలలో జరుగును. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, జనవరి 6:—లేడీ లిట్టన్ నర్సుక్లబ్బు నిమిత్తమై కిడింగ ప్రగ్నె లిట్టన్ ప్రభువు భార్యకు రు 5000 ల విరాళముగా పంపెను. (అ. ప్రె.)

త్రాగి తప్పదుమాటలు మోట్లాడుట

పూనా, జనవరి 4:—పూనాస్టేషనులో డిశంబరు 6 తేదీన మొదటి రైల్వేబండిలో మార్పున్న సరోత్తమదాసు సోరాగ్రిగారిలో, త్రాగి తిప్పనమాటలు మోట్లాడినందుకై సాక్షిలు బ్లాచిఫోర్డు డిప్యూటీమార్షలుయెదుట విచారింపబడెను. సాక్ష్యమంతయు 15 దినములక్రిందట సాక్షింట్లు విటారమువాద వచ్చినసాక్ష్యములతోనే యుండెను.

అట్లుఅనరాని మాటలను అనుచున్నప్పుడు పాపుగంట నేపు వీల యూరకుంటివని ఫిర్యాదినయగా ఎవరైన అటుపోవుదురేమో యని చూచుచుంటివని చెప్పెను. అతడు వ్రేవనుమార్పిరుతో ఫిర్యాదుచేయగా బహుశున్న సాక్షింట్లు అనుభవము చెప్పరాదని చెప్పెను. తిక్కిన సాక్షులందఱును క్రిందటి విచారణలోనివారే. సాక్షింట్లు బయ్యట మీద శ్రేణులే నిదానింపబడును.

(ప్రాచీన) కృష్ణామండల ప్రాథమిక పాఠశాల పట్టమ మహాసభ

తా.జ.లో 31-12-25 వ తేదీని సమావేశమాయెను

(శ్రీ) రావుసాహెబు కట్టమంచి కొశండరెడ్డి బి. ఏ. గారి అధ్యక్షోపన్యాసము

విశ్రాంతి!

మీరు చర్చించు విషయములపైన ఆగ్రాసనాధిపత్యము విహించుటకు న న్నాశ్చరించినందులకు నే నెంతయు కృతజ్ఞుడను.

2. స్థానిక సంఘములచే వ్యవహరింపబడు అన్నివిషయములలోను విద్యకంటె, ప్రాముఖ్యము వహించినదియు అభివృద్ధి కలిగియున్నదియు యింకొకటిలేదు. అందువలననే, నేను యీ స్థానిక సంఘాలలో ప్రవేశించినది మొదలు, విద్యా విషయక ప్రశ్నలలో ప్రత్యేక శ్రద్ధను వహించుచు, వానిని సాధించు విషయమై, నాశక్తికొలది పనిచేయుచున్నాను. ఈ కొంతమేర దీర్ఘకాలానుభవసాహాయ్యమున, తమకు కొన్ని యంశములకు నిశ్చయించు సాహసించుచున్నాను. వానిని మీరు శ్రద్ధతో నాలకించెద రని నమ్ముచున్నాను.

3. జాతీయనిర్మాతలలో మీ రగ్రస్థానము వహించి యున్నారని నే జెప్పిన మీ రాశ్చర్యపడుదురు.

మాతృవేదమునకు ముందు ఆధారము కాగల బాలబాలికలకు సుముఖమలభ్యాయములు మీ యధీనమందున్నవి. ఇప్పుడు మీరు పను శ్రమచుట్టి భావిభారతదేశములు ఫలమనుభవింపగలరు. ఉత్తమోత్తమము మీ వృత్తియొక్క గొప్పతనమును మీరు గ్రహింప మిమ్ములను నే గోరుచున్నాను. మీరు దానిని గ్రహించినయెడల ఆత్మగౌరవము మీలో పెంపొందును. స్వచ్ఛంద కోరికదు. మీమీద నుంచబడిన గొప్ప బాధ్యత కనువగు శీలమును శక్తిని మీరు నచ్చదిగొండజేసెదరు.

4 ప్రాథమికవిద్య విషయమై పనిచేయు కొన్ని స్థానిక సంఘములయొక్క పరిపాలనాధికారిహోదాలో కృషి సల్పుచు, ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యము విషయమై నేను కనిపెట్టిన గొప్పలోపము దొంగహాజరుపట్టి వేయుటయై యున్నది. ఇది పాఠకుపాఠ్య పాఠకము. ఇది చాల ఏర్పాకరముగ అలవాటు చేపట్టి అనవసరము. ఇది అన్నిటికంటె ఎక్కువగా, నైతికసాగుత్వమును చూపించును.

మీరందరు నిర్మలముగ నిజాయితీ కలిగియుండవలయునని కోరుచున్నాను. మీరు స్వయముగా నిజాయితీ కలిగి యుండకుండా, నిజాయితీని పిల్లలకు బోధించే బాలరు. నిజాయితీని పురికొల్పని విద్య నిర్లక్ష్యము. అధ్యక్షునకుగాని విద్యాకాఖ్యాధికారికిగాని ఎవరికిని భయపడదు. భగవంతుని కొకనికే భయపడుదును. యధార్థము నాచరింపుడు. అందరి గౌరవమునకు ప్రాశస్త్య లభ్యుడగు.

5. మీవృత్తిని మీరు ప్రేమించుదు. మీ బోధ యంత్రములపై పనిచేయునదిగాక, నిజముగ శ్రద్ధతోను ఉత్సాహముతోను కూడి యుండవలెను. మీవృత్తివిషయమై మీ కొక ఉద్దేశముండవలెను. గ్రామీణ వ్యవహారములు మొదలగు యితరవ్యాపకములలో మీరక్షితి స్పృహచేయక సర్వదా మీపనిలో మీరు నిమగ్నులగు కావలెను. గ్రామీణవ్యవహారములలో మీరు బోధకము కలగక జేచుకొనగూడదు.

6 మీ విద్యార్థులకు మనస్సులలో మిమ్ములను చూచిన భయముకలుగునట్టి అభిప్రాయమును కలగజేయక ప్రేమపాశము లనే వారితో మీరు కట్టసి వుండవలెను! మీ ప్రతిదినజీవితము వలన మీమీ కార్యములలో పిన్నలను పెద్దలను మీ వైపుకు ఆకర్షించునట్లుగా ప్రయత్నించవలెను. మీయొక్క ఉదాహరణవలన మీ విద్యార్థుల కోవలభ్యుదయములందు జీవితప్రేమ ప్రేమ, ప్రేమచే జీవితము అను అభిప్రాయమును బాగుగా నాటునట్లు చేసి అన్యాయానందదాయక మగు వారి జీవితమును సాగుగా నుండునట్లు మీరు చేయవలెను.

7. గొప్పపూర్వోక్త్యను గలిగినటువంటిది, యింతకంటె ఎక్కువైన భావిభాగ్యదేశ గుణగ నున్నటువంటిది, మాట్లాడుట నిషేధించెను. జాజ్వాల్యనాగ మగు ప్రేమ, ఎడతెగని భక్తి, పిల్లల మనములందు మీరు గలుగజేయవలెను. మనపూర్వవేదాంత, మత, రీతి విధ్యలలోను, శృంగార కళలలోను,

ఇతరజ్ఞానికవిషయములలోను చాలా ఉన్నతస్థానము వధిపొందినదియు, అప్పుడు వా రెగిన ప్రపంచముయొక్క అన్ని దిశలకు నిజ మగు నాగరికతా తేజస్సును వ్యాపింపజేసి రనియు, ఉదాహరణరూపముగా వారికి నచ్చునట్లు బోధించవలెను. మన పూర్వులమార్గము ననుసరించవలెను. శాశ్వత, మానసిక, ఆధ్యాత్మికమగు ధార్మ్యమును సంపాదించవలెను. మన నాగరికతకు ప్రధానాధారమును మానవశ్రోతాపక మైనటువంటిది, ఉన్నతాదర్శకారణమును నటవంటియు శక్తిని ప్రపంచకపు ఇతరభాగము మీద ప్రసరింపజేయవలెనని తపాపనజనని తమకు కోరుచున్నదని మీరు వారికి చెప్పవలెను. ఇట్లు చేసిన, విద్యార్థులజీవితములను, పవిత్రమును, సార్థకముగను మీరు చేయగలరు.

“తాలూకాబోర్డు పరిపాలన” మనుష్ర్తి కతో 1921 సం॥ లో నేను ప్రచురించిన ఒక కరపత్రమును, విద్యావిషయమై చూట్లాడుచు, నేనీదిధముగా చెప్పితిని. “తాలూకాబోర్డు పరిపాలనకు సంబంధించిన ప్రజల జ్ఞానాభివృద్ధికి ముఖ్యమైన యంశము ప్రారంభవిద్యకాన దీనినిగురించి మొట్టమొదట ఆలోచించెదము. ప్రతిగ్రామములోను బాలరకొకటి, బాలికలకొకటి నొప్పున, ప్రారంభ పాఠశాల లుండుటయే గాక పుస్తకభాండాగారమును, ఒకపఠనాలయమును, పత్రికాలయము గ్రామములకు ఒకలోయకొకపెండ్ల పాఠశాలయును, ప్రతిగ్రామములకు ఒక మోస్తూలును, ప్రతితాలూకాకు ఒక కళాశాలయును ప్రతిజిల్లాకు ఒక సర్వకళాశాలయును యుండవలయును. పుస్తకభాండాగారములు, పఠనాలయముల విషయమై ప్రస్తుతము బోర్డు సిబ్బందిగల బట్టిమానగా గ్రామములలో యేర్పాటు చేసుకొనవలసినదిగా కనబడుచున్నది. ప్రారంభవిద్యను గురించి కూడ యిప్పుడును పాఠశాలలకంటె యెక్కువసంఖ్యను స్థాపించుటకు యేతాలూకాబోర్డులోను జబ్బులేనందున 25-8-21 తారీఖున బెజవాడలో జరిగిన స్థానిక స్వరాజ్యసంఘములవారు కాన్ఫరెన్సులో ఒక తీర్మానము నుపపాదించిరి. అదేదన “మద్రాసుగవర్న మెంటువారు తాలూకా బోర్డులకు వసలక ప్రారంభవిద్యను గరపు భారమును తామే వహించవలసినది.” అంతవరకు మనబోర్డువారు తీర్మానించిన దేమన యితర విషయముల కొరకు జబ్బుమీగినను, మిగలకపోయినను ప్రారంభవిద్య చాలముఖ్యమైనదిగాన మనబోర్డులో ఏగ్రామమువారు పాఠశాలపెట్టుటకు వసతిని ఏర్పాటు జేసెనో, ఆగ్రామములో తప్పక బోర్డుపాఠశాలను స్థాపించవలసినది. (తాలూకాబోర్డు తీర్మానము నెం. 295/19-9-21) కాన బోర్డు పాఠశాలలు లేని గ్రామముల వారందరును, వసతిని గురించి తగు ఏర్పాటులుచేసి ఆ గ్రామములలో పాఠశాలలు స్థాపించవలసినదని బోర్డువారిని కోరవలయును.

పాఠశాలల వసతిని గురించి

ఈ పాఠశాలలకొరకు గవర్న మెంటువారి అభిప్రాయ ప్రకారము (అనగా Type Designs) భవనములు కట్టవలయునంటే వేలకొలదిదినము కావలసియున్నది. వీనికై జబ్బులేదు. అద్దెఇంట్లు బోర్డువారు ప్రత్యేకముగ ఏర్పాటుజేసినను, గ్రామములలో యేర్పాటుజేసినను, ఒకటిరెండు చొప్పు తప్ప మిగత అన్ని చొట్లకు తగిన గాలి, సూర్యరశ్మిలేక బాలరకు బాలికలకు ఆనారోగ్యమును కలుగజేయుచున్నది. విద్యకన్న ఆరోగ్యమే యెక్కువకాన, యిట్టి యిండ్లలో పిల్లల నుంచుటకన్న విద్య యివ్వకపోవుటయే మంచిది. ఇదివరకు మన పూర్వులు దేవాలయములలోను చెట్లనీడకొండకు బట్టబయలులోను విద్య గరపుచుండెడివారు. విధిలేకప్పుడు తప్ప పిల్లలు బయటలోనే చదువుచు ఆడుచు వుండవలయును. కాన బోర్డువారు యీక్రింద నమోదుచేసిన ప్లానుప్రకారము పాఠశాల భవనములను చాలు నని అభిప్రాయపడుచున్నాను. ప్లయను పువారు యేబది శెంట్లయినను వుండవలెను. అంతకంటె యెంత యెక్కువవుండిన అంతమంచిది. మట్టితో ప్రహరిగోడ కట్టి దానికి మదురు వేయవలెను. నాలుగు మూలలయందును, నాలుగు గదులను అవసరమునుబట్టి ఏర్పాటుచేయవచ్చును. గులభముగా ఒకబావి పడు నెడల ఆవరణలో ఒకబావి యుండవలయును. గోడమట్టు, లోపల, వెలుపల, వేప, రావి మొదలగు నీడనిచ్చు చెట్లు వుండవలయును. ఆవరణలోని కాళీశలములో బావి నీళ్లపహాముతో బాలురు, బాలికలు, కలసి ఒకచిన్న యుద్ధానవసమును చేయగలరు. అదియే దేహపరిశ్రమమునకు కూడ అనుకూలముగ నుండును. బయటనే పిల్లలు రోజంతయు పాఠములు చదువుకొనుచు, ఆడుకొనుచు నుండగలరు. ఎంత తీవ్రముగా నున్నప్పుడును, వర్ష వర్షకముగా కురియుచున్నప్పుడును బయట నుండుటకు బిలుగా నుండుడు గనుక అప్పుడు గదులలోనికి వెళ్ళగలరు. ఈ గదులు పరిశ్రమాలయముగ కూడ నుపయోగించవచ్చును. ఇదంతయు రెండు మూడు వందల రూపములకంటె

యెక్కువ ఖరీదు కాదు. దీనిని కట్టుటకు బాలురు, బాలికలు కూడ సంగోషముగా సహాయము చేయవచ్చును. ఇటువంటి పాఠశాల నేర్పాటు చేయుటకు గ్రామములు బాధ్యత తీక్షణము వహించవలెను. దీనిని నెరవేర్చుటకు యిదివరకు చేసిన చెప్పబడిన గ్రామసంఘములు ప్రూనుకొనవలయును. ఇవి తయారగునంతలోపల ప్రారంభపాఠశాల కావలసినయెడల గాలి, వెలుతురు గల గృహములను యేర్పాటుచేసి బోర్డువారికి తెలియపరచవలయును.

ఇదివరకు సాపింపబడిన స్కూళ్ల నుగురించి

వీనినిగురించి గ్రామసంఘములు చూడవలసిన యంశములేవన

- 1. ఉపాధ్యాయులు సరియైన వేతన పాఠశాలలను శైరచుచు మాయమయ్యారా?
2. పాఠశాలలో వున్న కాలములో శ్రద్ధగా పాఠములు గరపుచున్నారా?
3. పిల్లలు క్రమముగా బడికి రావడము బాగా మార్పుచేయుచున్నారా?
4. బడికిరాని పిల్లలనుగురించి యేమి శ్రద్ధ తీసుకొనుచున్నారా?
5. స్కూలుకు వెళ్లేవయస్సు గల బాలరను బాలికలను బడికివచ్చుటకు తగు ప్రోత్సాహము చేయుచున్నారా?

స్కూలులోని విద్యార్థులు కూర్చుంటుంటు బెంచు, కుర్చీలు అనవసరము. పూర్వమువలెనే విద్యార్థులు తాటిచూకులచాపలను అల్లుకొనవలయును. ఉపాధ్యాయునికి మాత్రము ఒక చిన్నబల్లయైనను, లేక అరుగయినను యుండిన చాలును.

ఇప్పుడు ప్రారంభపాఠశాలలో గరపు విద్య తృప్తికరముగ లేదనిన్ని, మార్పులు కలుగవలయుననిన్ని, కొందరి యభిప్రాయము. అందునుగురించి చర్చించుటకు కొలదికాలములో ఒకసభ జరుపబడును. అప్పుడు ఆయాంశమును చర్చించెను. అదియును గాక యిప్పుడు గరపువిద్య మెదడునుమాత్రమే అభివృద్ధిచేయుచున్నది. గాని భక్తికిని, ప్రేమకును, ఆశానమైన హృదయమును గాని చేతిపనులనుగాని అభివృద్ధి చేయుటలేదు. ఈకొరతను పూర్తిచేయుటకు మనజిల్లా విద్యాసంఘము తగుయేర్పాటులు చేయబూనుకొని యున్నాడు.

మరియొక ముఖ్యపాఠ మేమన

స్త్రీల యొక్కయు పంచములయొక్కయు విద్య

స్త్రీవిద్య:—పార్వతీ పరమేశ్వరులు, లక్ష్మీనారాయణులు, సీతారాములు మొదలుగాగల సమాసములను బట్టిచూడ పురుషునికన్న స్త్రీయే ఎక్కువయని మనపూర్వుల యభిప్రాయము గనబడుచున్నది. సంతతి పవిత్రముగటకును, దేశము బాగుపడుటకును స్త్రీవిద్య యావశ్యకము. భారతరామాయములలో స్త్రీలు విద్యానైపుణ్యముచేత పురుషుల కెంతమహోపకార మొనరించిరో వానిని ప్రేగ్రంథములే చాటుచున్నవి కాబట్టి పురుషుని కి విద్య ఎంతము ఖ్యమో స్త్రీకిని అంతకన్న ముఖ్యము. కాన బాలరపాఠశాలలనే గాక బాలికల పాఠశాలలనుకూడ అతిశీఘ్రకాలములో స్థాపించ ప్రయత్నించవలెను. తల్లులు బాధపడినకాని పిల్లలు బాగుపడరు పందికడుపున ఆవుమాడ పుట్టుట అపంభవము.

పంచములవిద్య

మనదేశపు జనసంఖ్యలో ఆరవవంతు పంచములు, లేక, అదిద్రావిడు లున్నారు. వీరులు ఎంతకాలము విద్యలేక పీనస్థితిలో వృగప్రాయులుగ నుండురో అంతకాలము మనదేశమునకు మోక్షములేదు. కాన మనలాభముకొరకైనను వారికి కడగరిపి ఆత్మగౌరవమును వారిహృదయమున నాటించి వారిని మనుష్యుమాత్రులుగ చేయు బాధ్యత మనదిగాన శీఘ్రములో వారికి తగు విద్యగరపుటకు మీరందరు మీప్రతినిధులకు తోడ్పడవలయును

9. దీనికి వృత్తివిద్యయొక్క ప్రాముఖ్యతనుకాదు. తప్పనిసరిని, కలిపి ఆలోచించుచు. కేవలము, పాండిత్యసంబంధముగ విద్య ఉపకారముకంటె ఎక్కువ అపకారము చేసినదని నాయుద్దేశము. ఈకాలపు సగము చదువుకొనిన యువకుడు పగలంతయు పాలములో చెమటయొడ్చి పనిచేయు మోటుగానున్న తనతండ్రిని నిరసనగా చూచుచున్నాడు.

10 వృత్తివిద్యాశీక్షణము, కాయకష్ట గౌరవమును మనమనస్సుకు తెలియచేయును. ఇది గ్రహింపక మనదేశము అభోగరింబడినది. మననెదుర్కొనుచున్న నిర్వాహకప్రశ్నను వృత్తివిద్య కొంతవరకు సాధించగలదు.

మన ప్రస్తుత సాధారణవిద్యాసంస్థలలో నడుపుకొని వచ్చిన పిల్లనాడు మానవజాతియొక్క నిరర్థకముగ ముడిచికునిపిగా కనబడుచున్నాడు. అతడు తనపితృవృత్తము వ్యావసాయక గౌరవవృత్తులను అనుసరించలేడు. తనయిష్టమును యింకొక క్రొ

త్రవనమార్గమును యేర్పరచుకొనలేదు. ఈరీతిని, తనవారసు భారమై యిరులకు భారమై తనసంఘములో పనికిరానివాడగుచున్నాడు.

11 స్మృతివిద్యాశిక్షణము, ప్రతివానికి ఆత్మాభీనత కలగజేసి ఆత్మగౌరవము వానిలో ప్రబోధించును. అదిలేనిది జీవితము నిరర్థకము. కష్టపడి, పనిచేసి, దినమునకు ఆర్థరూపమును సంపాదించి పరాధీనతయను, నీచమున ఆశ్రయింపును లేక మీరు జీవించ గలిగిన, దేవునికి తగినకుమారులును, ప్రతిదేశమును గర్వించగల్గిన నిజమగు మానవులను మీరు ఆర్జయ్యెదరు.

12 మనస్థానికపరివలనవారు సహితము స్మృతివిద్యాశిక్షణ ప్రాముఖ్యతను గమనించకుండలేరు. ప్రస్తుతము డబ్బులేదను నెవ్వరూమీద మనపాతకాలలో ప్రవేశించపెట్టకుండ యింక కాలయాపన చేయుచున్నారా.

దేజవాడ ముగ్ధుని పాటిట్టిలో యావిషయమై మళ్ళీ కొలదిమేను ఒకచిన్న ప్రయత్నమునుచేసితిమి. వ్రాత, చదువు, లెక్కలతోపాటు నేతి, వడ్రంగం, పాదరక్షనిర్మాణ నేర్పించుటగాను ఒకస్మృతివిద్యాలయమును నిర్మించి దానిని జరుపుటగాను యీ యేడు, ఆరువేలరూపాయలను విడిచితిమి. దానిలోనికి పిల్లలు విస్తారము రాకపోవుటవలన మాకాశాళంగము కలుగుచున్నది. కడు దరిద్రుడు గూడ తనపిల్లవానికి పాండిత్యవిద్యను గరపించుటకు మార్గముక పాతకాలకే పంపమదేశించును పిల్లవాని జీవితమును తగ్గించవలసినదని పాలకవర్గము వారిని బాధపెట్టును. దీనికి ముఖ్యకారణ మేమనగా:—ఈమన దేశములో కాయకష్టమునకు గల గౌరవమునంతయు పోగొట్టుకొంటిమి. కష్టపడి పనిచేయుటకన్న, దొంగతనమైనను మంచిదని ధోమంచునెక్కి దుర్లభికి ఎచ్చితిమి. కాబట్టి యీ యాదురవస్థ మనకు పుట్టించినది. దీనిని గమనించుడు జాతలయొక్క వరుసలో తిరిగి మనము లేచి సమానముగా యితరులతో బాటు యుండవలయుననిన కాయకష్టమును మనము గౌరవించవలయును; కారు పూజించవలెను. పిల్లలమనస్సులలోనుంచి ప్రతిష్ఠ యొక్క దుర్లభిప్రాయములు పారదోలవలయును.

12 (ఎ) పరిశుభ్రతను అన్నివిషయములకంటె నెక్కుడుగ పరిగణించుచున్నాను. దేహపారిశుధ్యము, మానసిక, నైతిక, పరిశుభ్రత నొసగును. కావుననే చైతన్యము తరువాత దేహపరిశుభ్రతయే యంత్యైష్ఠ్యమని చెప్పుచున్నారు మీరు, మీవిద్యాగృహము ప్రతిదిన మరుణోదయన్నాతలై వస్త్రోదకములగుడ, శుభ్రపరచుకొని, సర్వసమప్రచారమును భగవంతుని మనఃపూర్వకముగా ప్రార్థించి మీ మీ యధోచిత దినకార్యములకు గడంబుడని కోరుచున్నాను. మీపాతకాల ప్రదేశములు కూడ మీదేహమలలై నత్యంత శుభ్రముగ నుండవలయును.

12 (బి) అన్నివిధ్యలలో ముఖ్యమైన శరీర పరిశ్రమగూడ మీరు నిర్లక్ష్యము చేయగూడదు. ఇది మానసికాధ్యాత్మిక విద్యల కాధారమును, తప్పక యుండవలసినదనియు అయియున్నది. శరీర పరిశ్రమలలో, కసరతును, నే నగ్రీష్టాన మిచ్చుచున్నాను. కూర్చుని యున్న పుడుగాని, నిలువబడియున్న పుడుగాని, ఆకసరతు మీపడలను సరియైన వైఖరియందుంచును. ఈ యభ్యాసము మీకులేనియెడల, మీరుఎంతయో అంధవికారముగాన, అపరిశుభ్రముగాన కనబడుదురు. మీశారీరక చలనమును (చుటుకుదనమును) యీకసరతు సరియైన మార్గకుండుంచును. మన భారతీయగృహంగణాభలనములు గాని చామ్యభలనములు గాని పాశ్చాత్యభలనముల కన్న చాకగా నుండుట యొక గుణము. (రెండవది) పాశ్చాత్యభలనములకన్న, భారతీయములు తక్కువ ఫలదాయకములు గూడ కావు. కాబట్టి మీదేశీయభలనా, దేహపరిశ్రామిక పద్ధతుల గాఢముగ ప్రేమ చూపుచు, మీపాతకాలలో వానిని ప్రవేశపెట్టవలయును. మేము మాదేజవాడ మనిసిపాలిటీలో, యిదివరకే శారీరకపరిశ్రమను ప్రారంభింపజేసితిమి. ఉపాధ్యాయులందరు దేహపరిశ్రమలలో శిక్షణము పొంది విద్యార్థులకు నేర్పుచున్నారు. కసరతులోను, యితర శారీరక పరిశ్రమలలోను ఆలయలోను ప్రజ్ఞ సంపాదించినవారికి ప్రత్యేక బహుమతులిచ్చి యేర్పాటును గూడ చేసితిమి.

13 ఆగ్నేలాం! సామర్థ్యము కన్న శీలమే హెచ్చని నేనుసర్వదాతలతును. శీలములేని సామర్థ్యము చాల అపాయకమయినది. పుస్తకములోనుండు నూత్నలను వల్లింపజేసి ఎప్పుడు కావలసిన అప్పుడు వచ్చజెప్పినట్లు మీవిద్యార్థులను మీరు చేసిన వారికి శీలము ఏర్పడదు. మీకు తెలిసినన్ని భగవంతుని నామములను ఉచ్చరించుటవలనగాని, శరీరముమీద మతచిహ్నములను ధరించుటవలన గాని మీపాతకాలలో మట్టుకు మీమతమును ఉంచుటవలనగాని మీ మతసిద్ధాంతములను పిల్లలకు ఎప్పుడును మీరు బోధించలేరు.

14 అన్నిటికంటె మొదట నీవు మీమతముతోను నేదాంతముతోను ఏకీభూతుడవు కావలెను. రెండవది పురాణసంబంధమున దిన్నకథలను వారికి చెప్పి వారి హృదయములో నాటుకొనవలయు చేయవలెను. కొన్నిటిని యిచ్చట యిచ్చుచున్నాను.

(ఎ) జీవితమునంతయు భగవంతుడనియు అంతపవిత్రముయినదనియు చెప్పుటకు యాక్రిందికథను చూడుడు.

పార్వతీదేవి కుమారుడగు విష్ణుశ్వరుడు ఒకప్పుడు అల్లరి పిల్లవాడుగా నుండెను. ఒకరోజున అతనికి ఒకమాద్యాలముతో జగడమునచ్చెను. అతడాపిల్లని బాగుగా కొట్టెను. అంతట విష్ణుశ్వరుడు పాలుత్రాగుటకై తల్లిని సమీపించెను. తనశరీరమంతయు దెబ్బలు తగిలి వుండెను. యిదిఅతనికి ఆశ్చర్యము కలిగించెను. కోపమునచ్చెను. నీకీహనిని ఎవరుచేసినది తల్లిని అడిగెను. తప్పు చేసినవానిని శిక్షించెదననెను. నీవుఎవరికైనను హనిచేసితివా, అని తల్లి బదులు అడిగెను. లేదు తల్లీ! నేను నాకుకష్టము కలగజేసిన ఒకపిల్లనికట్టుకు కొట్టితినిని జవాబు చెప్పెను. అప్పుడు పార్వతీ కుమారా జీవకోటియంతయు నేనైయున్నాను. అందువలన నీవు మాద్యాలమును కొట్టిన దెబ్బలు నామీద పడినవని జవాబు చెప్పెను. ఇది జరిగినప్పటి నుంచియు విష్ణుశ్వరుడు ఎవరికిరి హనిచేయుట మానుకొనెను.

(బి) భగవంతుడు సర్వవ్యాపకుడనియు, దేహబలము కంటె బాధిబలము గొప్పవని చెప్పుటకు యాక్రింది కథను చూడుడు.

మహాదేవునివద్ద ఒకటి: మామిడి పండుండెను. ఆయన కుమారులగు సుబ్రహ్మణ్యుని విష్ణుశ్వరు యిరువురును దానినికోరిరి. శివుడు ప్రపంచమంతయు చుట్టిపచ్చి త్వరగా తనవద్దకు వచ్చిన వానికి ఆపం డిచ్చెదననెను. లఘుకాయమును శీఘ్రకాయమునకు సుబ్రహ్మణ్యుడు లంబోదరుడగు తనతమ్ముని చూచి నవ్వి తన మయూరమునెక్కి వాయుదేవమున ప్రపంచమును చుట్టి వచ్చుటకు బదులుదేరెను. విష్ణుశ్వరుడొక్క అడుగైననుకదలలేదు. సుబ్రహ్మణ్యుడు ప్రపంచమంతయు చుట్టిపచ్చి అలసి సాలిపి స్వస్థానముకు చేరుమండెను. ఇదిచూచి విష్ణుశ్వరుడు పెల్లనలేచి నిలువబడి తిండ్రుమట్టు నొకసారి ప్రవక్షణము చేసి ఫలమును తన కిచ్చుని కోరెను. సుబ్రహ్మణ్యుడనకు ఆకాభంగము కలుగునట్లు శివుడు విష్ణుశ్వరునకు ఆఫలము నివ్వక ఏమి చేయగలిగెను?

15 యావిషయముగా అనేక కథలను మనముచెప్పవచ్చును. కాని గ్రంథవిస్తరభివేతము, కాలస్యనిధి లేమింజేరియు వానిని మనము యిచ్చట సంక్షేపింపవలయును. ఈవిషయముగా మీవిద్యార్థుల యొక్క సలహాతమరు మకోచూరులో మత, రణ శృంగార, దైర్ఘ్య దేశభక్తి సంబంధముల విస్తరములను మీరు నాటవలయును. అవియే పెరిగి వహస్యకములగును. ఈవిషయముగా మీరు హిందూమతమేగాక మహమ్మదీయ క్రైస్తవ, పారశీక, బౌద్ధ, విజ్ఞానములనుంచి అనేక కథలను సమకూర్చవచ్చును.

16 మీస్వగర్వము బాహర విద్యతో అంత్యము గాదు. మీతనవదాతలకు పెల్లవరకు గూడ విస్తరించవలెను. ఈవిషయమై కొంచెము దీర్ఘ కాలమునుంచి నే నాలోచించుచుంటిని. ఈ దిగువ సాంఘికపరచిన సర్క్యులరు ఉత్తరమును జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ అండ్ కాన్సిల్ సభ్యులందరికిని పంపియుంటిని.

సర్క్యులరు లెటరు

ప్రాథమిక పాతకాలయందలి యాపాధ్యాయులు వారి జీవనమునకై పన్నులాసంకు కైతులపై నాధారపడి యుండిరి. అట్టియేడ యీ ఉపాధ్యాయులచే వారికి తగుప్రపంచజ్ఞానముల విడదీయక పోవుట మన లోపమని చెప్పకతీరదు.

2 నిత్యజీవమునం దుపయోగపడుచు వారి శుష్కభమును విశాలపరచి మనస్సును ఉత్తేజపరచు జ్ఞానదాయకముల విషయములను ప్రాథమికోపాధ్యాయులు గ్రామములందుండు పెద్ద మనుష్యులకు నయోచితులకు బోధించువిధానమును వనము తయారు చేయవలెనని నాయాభిప్రాయము.

3. దీనిని సాధించుటకై వరుసగ యాక్రింది విషయముల గూర్చి ఉపన్యాసము లాసంగబడునట్లు యేర్పాటు చేయవలెను. సాంఘిక నేతి, ఆరోగ్యము, పరిశుభ్రత, కలరా, స్ఫోటకము మొదలగు అంటువ్యాధులు; సంగీతము, చిత్రకళలు; దేశభక్తియొక్కయు, దైవభక్తియొక్కయు, జీవితములను; దేశన రిక్తయందలి ప్రధానాంశములు బాలభిబోధ్యమును భూగోళ శాస్త్రము సర్వసమ్యక్తమగు మతము మున్నగునవి.

4. ప్రాథమికోపాధ్యాయులు బోధించుచున్న విషయముల యందు పూర్ణముగ జ్ఞానము బడయుటకు కెంటర్ క్లాసులకు శాలిటర్ ఇన్-సెకరను అనవరమైనపుడు గరింపవలయును.

ప్రాథమికవిద్యా విధానమునకు సంబంధించిన "ఆంగ్లరాష్ట్ర ప్రారంభవిద్య" మొదలగు పత్రికలు ప్రవీణములగు అట్టిపత్రికలలో ప్రచురింపబడు వ్యాసముల నాధారముగ గొనవచ్చును. విద్యాధికారులు, పుస్తకభాండాగారములకు శాంక్షనుచేసిన పుస్తకములనుండిగూడ కావలసిన విషయములను గ్రహింపవచ్చును.

5. ప్రతిశనివారము సాయంత్రాలయందును గ్రామమందలి యొక పెద్దమనుష్యుని అగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద పారసభ చేసి రెండు మూడు గంటలకాలము యేదయో నొక విషయమై ప్రసంగించవలెను. ఆ ప్రసంగమునందు ఆ గ్రామమందలి విద్యార్థులును తదితర పౌరులునుగూడ సంభాషింపజేయవచ్చును. ఈపద్ధతినలన జాలికరమును వారి అజ్ఞానమును పోగొట్టి వారికి జ్ఞానదానము చేయుటయే గాక వారి జీవితమందు నూతన వికాసము కలగజేయుచును.

6. జిల్లాబోర్డు తాలూకాబోర్డుల కార్యనిర్వాహకాధ్యక్ష గ్రంథులు, పరిష్కాధికారులు సంవారము సబ్బునపుడు వైవిధ్యమునందు పాఠ్యాధ్యయ లెటుల ప్రవర్తించుచున్నదియు వాకలు చేసి శ్రద్ధతోను ఉత్సాహముతోను పట్టుదలతోను పనిచేయుమనవారికి పైవతో అలవెన్సు యిచ్చుయేర్పాట్లు జేయవలయును.

జిల్లావిద్యాసంఘమునందు ముఖ్యమగు యావిషయమై నేదొక తీర్మానము పెట్టవలచితిని గాన దీనిపై మీయభిప్రాయము లాసంగ కోరుచున్నాను.

17. ఈ మోస్తరుగా చేయుటవలన, మనుష్యునివిషయమైయున్నా, ప్రపంచక విషయమైయున్నా తనమన్న జ్ఞానముల వృద్ధిజేసుకొను అపేక్ష రయతుపూర్వమున మీరు ఉద్ధరింప జేసెదరు. ప్రతి గ్రామములోను మనము చాల కాలమునుంచి ఎదురు చూచుచున్న పుస్తకభాండాగారములను పతనమందిరములను స్థాపించుటకు నీవు రయతులకు ఉత్సాహమును కలగజేసెదవు.

18. దేశము ప్రజాపరిపాలనమును గోరుచున్నది. వాగి మానసికాకాశము విశాలమయిననే తప్ప వారును మనుష్యులను ప్రపంచవిషయములను సరిగ తెలుసుకొనిననే తప్ప వారి వోట్లను దురుపయోగము చేయుదురు. ప్రజాపరిపాలన నిరుపయోగమయి భగ్గుమగను.

19 ప్రజలుగూడ తమ పక్షమున మీమగును చేయవలసినదగ్గము లేదని చెప్పుటకు విలులేను. జనపవిత్రధామి యందు గురువు చాల గౌరవముగా చూడబడుచున్నాడు. యావపిత్ర మకు ప్రపర్రసనుంచి తొలగిపోకుండుటకు నా దేశీయులు కోరుచున్నాను. ఉపాధ్యాయుడు విజ్ఞానమాతగానే గౌరవస్థానమునకు అర్హుడు.

20. నేనీ చూదగ్యములను తమయెదుట నుంచునపుడు మీ కీయబడువనిని మనఃస్ఫూర్తిగను కష్టపడియు బాగుగా చేయుటకు మీ స్వచ్ఛింతములతో మీకు కావలసిన శారీరదౌర్బల్యము, శక్తిని, ఎట్లు కలిగియుండగల పని మీరు స్వభావముగా నన్నడుగవచ్చును. స్థానికస్వపరిపాలనలో నాకు సంబంధము కలిగినప్పటినుంచి నేను మీ ఆర్థిక దుస్థితికిగాను చాల నగదు మంజిరి. మీకష్టపూరిత మగు ఫీతిని పోగొట్టి విషయమై నేను యితరవరకు చేసిన స్వల్పయత్నములను యీ దిగువ కొద్దిగో మీకు తెలియజేయుచున్నాను.

1920 సం॥ లో నేను దేజవాడ తాలూకాబోర్డునాన్టి పుచ్చుకొన్నప్పుడు 8-10 మొదలగు రూపాయల జీతముల సయితము పుచ్చుకొను ఉపాధ్యాయులుకలరు. వెంటనే నేను విద్యాశాఖోద్యోగుల సభను జరిపించి యాక్రింది విషయగ యాపాధ్యాయుల స్కేలును తిరిగి ఏర్పాటుచేసి వెంటనే దానిని అమలులో పెట్టితిని.

- 1. ట్రైనింగు కారి ట్రైనింగువారికిని పెనారికిన్ని రు 13
 - 2. ట్రైనింగు అయి ట్రైనింగు మొదటి రి ఫాంసువరకు చనివిన వారికి రు 15
 - 3. మాత్రం ఫారమున్నా పైం న్యూలుపైంలు క్రిందివరకు చనివినవారికి. రు 15
 - 4. కేటలము న్యూలుపైంలు చనివినవారికి రు 18
 - 5. నూరపఫాంసు పైం చనివిన న్యూలుఫయనలు క్రిందివారి కి హయ్యరు ఎలిమెంటరీ ట్రయినింగ్ అయినయెడల రు 18
 - 6. న్యూలుఫయనలు పరీక్ష తప్పినవారికి హయ్యరు ఎలిమెంటరీ ట్రయినింగ్ అయినయెడల రు 20
- అప్పటి పరిస్థితులను బట్టి యిదియు పుచ్చుమై ప్రజాభివృద్ధికి శీలంపడుచేను. ఈవిషయములో మానసికమును చాలయించుటవేసినది అందుకును కలందిరి. ఉద్యోగులగు యిచ్చుకొన్నా మై నేను ఏకీభూతులను వినుటంటిని. ప్రజామాయమున నేను న్యూలుపైంలు ప్రవేశించి నావద్దకు చాలయను నని కోరు

శిష్యాదులు అను దొడ్డిదర్శనాను చరఖాస్తుదారులు నావధకు రాకూడదు. ఇట్లు చేయుటనుబట్టి బహుస్వల్పకాలములో యా వదాంధ్రదేశమునుంచి ఉత్తమ మగువరకును నాబోధనకు నేను ఆకర్షింపగలిగితిని.

వి. విద్యాశాఖ నావశ్యమగునట్లు చెబునట్లు మునిసిపాలిటీలో ఈ క్రింది స్కూలులు నేను ఏర్పాటు చేసి ఆశ్చర్యమంది అమలులో ఉంచెదను.

- 1. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ బ్రయినింగ్ అనువాదికి 16 1/2-50
- 2. హిందూ 18.1-25
- 3. హిందూ క్రైస్తవ బ్రయినింగ్ 20-1-50

కొన్ని ముఖ్యమైన భయములను పోషించి వర్ణవారాని హిందూ క్రైస్తవ బ్రయినింగ్ వారితో సహజముగ చూచుచున్నాను. దీనితో నేను ప్రత్యేక సామర్థ్యమునకును శ్రమకును చేరే అవకాశమును యిచ్చుచు దేవుడు కలను.

4. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ బ్రయినింగ్ అనువాదికి 20-1-50
హిందూ క్రైస్తవ బ్రయినింగ్ వారితో సహజముగ చూచుచున్నాను. దీనితో నేను ప్రత్యేక సామర్థ్యమునకును శ్రమకును చేరే అవకాశమును యిచ్చుచు దేవుడు కలను.

1. ప్రతి ఉపాధ్యాయుడును 18 మొదలు 20 లకు మించని శిక్షకుతో ప్రవేశింపజేయబడును.

2. వారు బ్రయినింగ్ అనువాదియే (భిన్నముగాజరుగ నలసినయెడల ప్రెసిడెంటుగారి ప్రత్యేక పు కాంక్ష కావలెను) సంవత్సరమునకు 1 రూపాయి నృద్ధిచొప్పున 25 రూపాయల వరకు పోషింపబడును. కాని వారు తమకొనపై ఏలేట పట్టుబడు పోషింపరీతులలో జయముంచవలెను.

3. ఈ ఉపాధ్యాయులలో నూటికి 20 మంది, 25 రూపాయలనుంచి రు 35 లవరకు గల సెలవునుగ్రేడ్ లో నుంచుదురు.

4. సంవత్సరమునకు ఒకరూపాయి నృద్ధిచొప్పున పోషింపరీతులవలననే వేతనాభివృద్ధి సరిచేయబడుచుండును.

21. ఈ ప్రకారములో మీరు రెండుముఖ్యవిషయములను గమనింపగలరు. 1. స్థానిక సంఘముయొక్క ప్రస్తుత ఆర్థిక పరిస్థితులలో మీరు ఏవనోపాధి కలుగజేయుప్రయత్నము కలదు. 2. ఉన్నతపక్షకి వచ్చుటకు స్వచ్ఛందప్రజలే ప్రమాణములు.

22 ఈవెనుక చెప్పబడిన మార్గమును ఈకారణమువలన నే ననుసరింపవలసి వచ్చినది. ఏయుపాధ్యాయుడుగాని వేతనాభివృద్ధి కోరునపుడు తాను పెద్దపట్టునీడ ననుకారణమే చెప్పును. రెండవది అధికారములోనున్న వారు ఎవరిమాటలను విశ్వసించి ఆశ్రయించుటకు ఉపాధ్యాయులు విశ్వప్రయత్నములు చేయుదురు. ఈకోచనీయమును స్థితిగతులకంటె నిందార్శముగు సంగతి యింకొకటి లేదు.

23 ఈచెడుకోచలలో హిందువులు కాదు, హిందూకేసలందరను సంతానమును పొందుటయే తమముఖ్యకర్తవ్యముగా నెంచుచున్నారు. సంతానవంతులగుట, సహజముగుణముగా నెంచక తామెంతయో కష్టపడి సాధించినట్లుగా యితరులతో చెప్పుకొనుచుండురు. ప్రతిజీవించి యీరుణము సహజముగాకలదు. పుష్టితో జీవి తక్కువజతయందున్న కొలది సంతాన మధికముగా నుండును. కామును జయించి దానిని ఉన్నత మార్గమునకు మరల్చుటలో నే, వృత్తియొక్క యు జాతియొక్కయు, ఘనతయును, మోక్షమును, కలదని మీరు జ్ఞాపకముంచుకొనుదు. బ్రాహ్మకాలమును పుణ్యధామ యగు భారతవర్షమును ఈశ్వరుని పుష్టితోని కల్లును అగ్ర గణ్యముగా నుండెనప్పుడు బ్రహ్మచర్య మాచరించి వ్యక్తియొక్క యు, జాతియొక్కయు తేనుముకొరకు తమసంతానతే కోర్కెను విడుదలచి, ఆశ్రమజీవిత, శాస్త్రక, మానసిక, వైదిక, ఆధ్యాత్మిక, మహాశక్తులగా ప్రబలజీవి అసామాన్యముగు జాతీయ నిక్షేపములుగా నుండిన యోగులును, యోగియును కలరని మీరు గ్రహించుటలెను. కాబట్టి మనవారందరూ పిన్నవయసుననే సంతానములకు అభిప్రాయమును మనము నిరసింపవలెను. బొమ్మల పెండ్లిండ్లవంటి యేహ్యముగు బాల్యవివాహమును చేసి యీ దేశమున వచ్చు ప్రతిరంధ్రమూత్రినకును సులభహారము కాగల విశేషమును బాధించుచును కురూపులగు ఒకజాతిని పెండ్లిండ్లింప జేయు దురభిప్రాయమును మీ మనసులనుండి పొరగద్రొలుదా.

24 ఈవిషయముగా అధికారులను ఎకపరమకొనుటకై చేయు నిరుపయోగముగ ప్రయత్నములలో తమకాలమును శక్తిని యనుమించుటకు బహుముగా ఆత్మాభివృద్ధికి తమకృష్టిని దీకరించిరటయిన తమకును తమదేశమునకు చాలమేలుగా గలగుదురు.

25 నేను మీ ఆర్థికాభివృద్ధికి యేర్పాటుచేసిన ప్రకారము కలనుగురించి మరియొకసారి మనము నవ మునిలోచన చేయుదము. ఈవిషయమే నేను చేసినది బహుస్వల్ప మని నేననుకొను దానికంటె యితరులెవరగు యెక్కువగా అనుకొనుటలేదు. కనీసము నెలకు ప్రతి ఉపాధ్యాయునికి రు 80-0-0 ల వరకైనను ప్రవేశితము పెంచుచు నేను తృప్తిపొందను. ధన లేమిదే చాధవడునట్టియు, గోకల్ గవర్నమెంటు వారితో సహా నామము చేయబడనట్టియు, స్థానిక సంఘములతోను లోలో ప్రాథమిక విద్య యున్నంతకాలము నాకోరిక ధోమట గు సగము. కాని దేరానుగ్రహములన నేను శాసనభక్తు నెల్లినట్లయిన, సర్కారులనుమీద అది వుండవలసిన విధముగా ప్రాథమికవిద్య మొదటి ఖర్చుగా నుండుటకు సర్వప్రయత్నములను చేసెదను. అప్పుడు మీస్థితి చాల బాగుగా నుండునని నేను నిశ్చందేహముగా చెప్పగలను. అంతవరకు మనము దైవము దొరగ వారముకే కృషిచేయుదము.

26 సోమలూరా! మీ యున్నతమగు నృత్తివిషయమే నాకుండేన కొన్ని యశోప్రాయములను మీసమ్ముఖమున నుంచి తిని. మీరు దయతో వాని ననుసరించినట్లయిన, నామూత్రము గాకుండా యథాగమగు గురువులుగా(తమ మనుషోగట్టువారు) నుండురు. అటుచేసినయెడల, జాతిపునర్నిర్మాణము విషయములోను, ప్రజాపరిపాలనకు మన పుణ్యధామిని తగినట్లు చేయుటలోను, పూర్వులు పోయిన శాంతి, విజ్ఞానమార్గముల బాగుపరచి, పురోవృద్ధి గాంచుటలోను మీయథాశక్తి కని చేసినవారగుదురు. మీ ఉన్నతప్రయత్నములలో భగవంతుడు జను మిచ్చి మిమ్ముల నాశీర్వాదించుగాక!

స్వరాజ్య విజయము

ప్రేటుకొన్నిలు ఎన్నికలు

వంగ రాష్ట్రము	
శ్రీయుత లోకనాథ ముఖర్జీ	477 ఓట్లు
శ్రీయుత నరేంద్రనాథ సేన్	859 ఓట్లు
డాక్టరు ద్వారకానాథమిత్ర	252 ఓట్లు
శ్రీయుత బోగోంద చంద్ర ఘోష	183 ఓట్లు
18 ఓట్లు నిరాకరింపబడినవి	
మొదటివారిద్దరును (స్వరాజ్యవాదులు) ఎన్నుకొనబడిరి. (భావ్యర్థ)	

హిందూ మహామదీయతగాదాలు

నర్ అబ్దుల్ రహీంగారు మహమ్మదీ యాభిప్రాయమును వెల్లెబుచ్చుట

కలకత్తా, జనవరి 7:- మహమ్మదీ యాభిప్రాయమును గూర్చి సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు ప్రేటుమును పత్రికకు ఒక జాబులో నిట్లు వ్రాసిరి:- హిందూసంఘముమీదికి గాని హిందూసంఘ నాయకుల మీదికిగాని దాడివేయటం వాయుదే శత్రు మెప్పుడును కాదని ఆభిప్రాయ మున్నీనులో నుపన్యసించునపుడు నేను పలుసార్లు ప్రయత్నించితిని. శుద్ధిసంఘటనము మహాసభోద్యమములయొక్క కొన్ని చర్యలునుత్రేమే నాకు ఆత్మపటియములు. నాయొక్క మరియొక అభ్యంతర మేమనగా ఇప్పుడొకవిధమైన అందోళన దేశములో జరుగుచున్నది. దానికి జయము సంభవించినయెడల శాసనసభలోను పరిపాలనలోను మహమ్మదీయులకు ప్రాతినిధ్యము తోలక రాజకీయములలో మహమ్మదీయులు నిష్ప్రయోజనమై నిలువనలసినవచ్చును. భారతదేశములో పుట్టిన హిందువుడుగాని మహమ్మదీయుడుగాని రెండుసంఘములను విభేదములను పుట్టించువనలను చేయజాలడు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో రాజకీయాభివృద్ధి చేపూరదని నూచించుటకుగాక రాజకీయాభివృద్ధిమార్గమేదియో తెలియజేయుటకే రెండుసంఘములను గల నిజసంబంధములను తెలియజేసితిని. (ఆ. ప్రె.)

రీడింగుప్రభి

కలకత్తా, జనవరి 6:- రీడింగు దొరసాని నర్దుల సంఘము నకు రీడింగుప్రభి రీడింగుప్రభికి విరాళముగా రు 500 పంపెను. శేరుతెలప నిష్ఠుమలేని ఒకరు రీడింగు దొరసానిగాగు తమఅలోగ్యమును తిరిగి పొందినందులకు అభివందనములతో ఈముత్తము గు ధరింపెను. (ఆ. ప్రె.)

గిండి గుట్టపు పందెములు

"ప్రిన్సెస్ జాబి" అను గుట్టము సింహాళ పందెమును గెల్చుట

జేము మూడు పందెములలో జయించుచుండు నిన్నటిదినము జరపబడిన గిండి గుట్టపుపందెములందు మొత్తము 7 పందెములు జరిగెను. అన్నిటియందు సింహాళ దేశ పుటర్నల్లబ్బవారి పందెములోను, కొచ్చిమ మహారాజుగారి పందెమునందును గుట్టములు మంచివై పుణ్యమును గన్నరచేను. అశ్వశిక్షకులగు గెగు, రయన్ గాగు రెండుపందెములలో తమ గుట్టములచే జయమునుగాంచిరి. అశ్వారోహులందు జేముఅను యువకుడు 3 పందెములలో ప్రథములుగా వచ్చి సత్ఫలము పొన్న మనకు ప్రాత్రులైరి. పందెములం దీదిగువరితెలియములు గలిగెను.

గ్రీసిత పందెము

గుట్టము	అశ్వారోహకుడు
1. "లేవీ మారిగోల్డు"	జేము.
2. "రెడ్ కాక్డు"	హార్రింగు.
3. "మింతి"	బిస్టి.

మొదటి బహుమతి రు 1200, (2) రు 800 (3) రు 250 లు.

అరేబియన్ పందెము

1. లక్ష్మూ	హార్రింగు
2. లక్ష్మూ	బిస్టి
3. హులూబు	హుటన్

(1) వ పందెము రు 1000 లు (2) రు 800 లు (3) రు 200 లు.

డన్ కాష్టరు పందెము

1. వోక్లింగుహము	జేము
2. దారాగిపు	రంగిన్
3. స్వీట్ కెమెకలైన్	బర్లెన్

1 వ బహుమతి రు 1500 లు (2) రు 800 లు (3) రు 200 లు.

పర్షియన్ పందెము

1. "కాన్ ఫిడెన్"	జేము
2. "కార్మడన్"	బర్లెన్
3. "సాన్"	హార్రింగు

1 వ బహుమతి రు 2000 లు (2) రు 700 లు (3) రు 300 లు.

సిలీను పందెము

1. ప్రిన్సెస్ జాబి.	హార్రింగు
2. రేషియన్	తామ్సన్
3. బెటిస్టన్	మే

(1) వ బహుమతి రు 1000 లు వెలగల గిన్నె, రు 500 లు (2) వ బహుమతి రు 2000 లు (3) రు 1000 లు.

కొచ్చిన్ పందెము

1. మార్జొనాల్డు	బర్లెన్
2. మార్మిక్	ఫెన్సన్
3. గినియ	ఈస్టన్

(1) వ బహుమతి రు 500 లు వెలగల గిన్నె రు 3000 లును (2) రు 1000 లు ని 3 రు 500 లు.

ఆస్ట్రేలు పందెము

1. హిల్ అండ్ డేలు	హుటన్
2. బరన్ హము బీచెన్	జేము
3. ప్లెటాడ్	బర్లెన్

(1) బహుమతి రు 2,500 లు (2) రు 700 లు (3) రు 300 లు.

ప. గోదావరి నూతనజిల్లా

ఏలూరులో జిల్లాకోర్టు సాపితిచుట
ఈవారము గజెటులో ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించిరి: జి. ఓ. డిశం 22 తేదీ:- వదరాసు సివిలు కోర్టుల నట్లు ప్రకారము ఈరాష్ట్రమువందు జిల్లాకోర్టులసంఖ్య నెక్కువజేయుటకై ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. జనవరి 18 వ తేదీ నుండి "పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకోర్టు" స్థాపించెదరు. జిల్లాముఖ్యస్థానార్థయ వగువరకు యీ కోర్టు ఏలూరులో కేసులు చేయబడును. జిల్లాధ్యక్షులయొక్క యీకోర్టు విచారణ యాన గిండి చేరును. ఇంధు సెనును, డివిజనుగూడ చేరెదరు. 2.

మహాసభ వార్తలు

విందు:—సహకారసంఘ విద్యార్థులు తమ ఉపాధ్యాయుల గౌరవానికి... ఇందు నీచుచున్నారు. అభివృద్ధి కాళావంతి టి. శివరాజు ప్రియ టి. ఎ. సహకారసంఘ రి-స్ట్రీరు గాని సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడు గాగు విందులో పాల్గొనరు.

తెప్పిత్తనము:—శ్రీ పీఠరాధన స్వామివారి ఉత్సవము 10 వ తేదీన ప్రారంభమగును. గౌరవోత్సవము 12వ తేదీన జరుగును. చెరువునిండను నీరున్నది. దానికి కారణంగా తలైన సి. రంగారావులవారికి వందనములు. ఈసంవత్సరము తెప్ప ఉత్సవమునాడ మాఖిపూర్ణిమనాడు జరుపబడును.

పోస్టు ప్రకటన:—14వ జనవరి 1926 పొంగల నకు పోస్టాఫీసులకు సెలవు. కాని ఆదివారమువలె పని 8 మెండు ల 11వరకును 2 మెండులు 6 వరకును జరుగును-ప్రాంతులు సయితము అప్పుబడును. ఆగోజున ఇంగాండు పోవుటపాలు పోవును-ఆగోజున పోవలసిన రెజిస్ట్రు పాస్పోర్టు, ఇస్తువులు 13వ తేదీన బుక్కు చేయవలెను. య. ఘో. జె. లక్ష్మణం.

చెన్నరాష్ట్రవిద్యార్థుల మహాసభ:—ఆహ్వాన సంగ్రహమును యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—
కాల్ ఎం. రెడ్డి స్వరూప గారు కారణంబుననే రాజాలకుండిండు బాబు టి. సి. పాలుగారి అన్యత తేదీ 18, 14, 15 తేదీలందు జరుగును. పై పూర్ణ కాతేదీలవారు యెక్కననుండి ప్రతిఘటన బంధ ప్రాథితులు.

ఇరిగేషను బిల్లు (ప్రభుత్వ ప్రకటన)

గవర్నరు జనరలుగారి అనుమతిపై మదరాసు గవర్నరు గారు ఇరిగేషను బిల్లును తిరిగి చర్చించుటకై కాసనసభ కమిటి. బిల్లులో 4 సెక్షన్లను (5) ఎ. (5) డి. 8 సె. (ఎ), 8 సె. (బి), 16, 20, 21 (2) 23, 46 (1) 1(8) (4), 68 (1), 64, 65 (2) ఎ, 74, 78 (1), 79, 85, 109 (1) (2) 111, సెక్షన్లను తిరిగి చర్చింపవలెనని శిఫార్సు తేలితి ఈ బిల్లు జూలయి నెలలో ప్రత్యేక సభయందు చర్చింప బడునని తెలియుచున్నది.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనము బోధాధి ప్రదర్శనము

నరహ్యులలో 1926 సెలరం ఏప్రిల్ 15 వరకు 3 4 5 తేదీలు ఆయురసంవత్సర ఆధికచైత్ర బ 24 లు శనివారం భాను వారము సోమవారము రోజులందు జరుపునటుల స్వాగత కారణి సభవారు తీర్మానించినారు. కార్యము లన్నియు జరుగుచున్నవి. స్థాయి సమితివారు కడు శీఘ్రములో సర్వసభ్యసమాజము గావించి అన్యతలని ఎన్నుకొనవలయు నని వ్రాధన. టి. రామభద్రయ్య, ప్రధానకార్యదర్శి.

గ్రీకుల జడీన యువకుడు:—మం గ శ భారమును ట్రాము మోటారునుండు కొట్టుకొనుటవలన చని పోయిన యువకుని విషయము నిన్న సాయంకాలము టెన్సిస్టరు ట్రైబీను గారు రాయపురం ఆసుపత్రియందు విచారించిరి. ట్రామును చివరభాగము ట్రాముకుతిగలగా ఆ ప్రక్కన కూర్చున్న ఈయువకుడు క్రి. దపడెను వీనిపైనుండి బండిపోయెను-తక్షణమే ప్రాణములను విడిచెను- బి డివిజన్ పోలీసువారు చాల ప్రాధు షోయిన తరువాత నిన్న సాయంకాలము ఆ చనిపోయిన వాని గుర్తింప గలిగిరి. అతడు నెలరోజులక్రితము బడిమానిజేసిన జేవరాజులు నాయుడు. అతని బంధువులు అతడు ఏవకీలుగడ్డకో గుమాస్తాగానున్నట్లు చెప్పెనని చెప్పిరి. పూతాత్రుగా చనిపోయినట్లు తీర్మానించిరి.

యువకుని మరణము:—మొన్న మోటారు ట్రాక్కు కొట్టుకొనుటలో చనిపోయిన యువకుని విషయములో మోటారువాని తప్పుదేవని తీర్మానించిరి.

రాకపోకలు:—ఈవిట్ట ప దొరగారు నిన్నరాత్రి కలకత్తాకు బయలుదేరిరి. కలనల్ సి. సి. పావరు, సమైలకాళు డైరెక్టరు వెలిం డను నుండి శానిటరుడయ్యును వచ్చిరి. ఏ. రంగారావు మొదలియారు యమ్. యల్. సి గారు నేను వచ్చిరి. మాబునర్తు మదరాసు దొరతనపు ఎన్జినీరుగారు కలక త్రా మెయిలులో ఉదయమున వచ్చిరి. (అ. ప్రె)

అ. భా. సహకారసంఘ రెజిస్ట్రేరులసభ

బొంబాయిలో జరుగును
మద్రాసు, జనవరి 7 —శనివారము రాత్రి అఖిల భారత సహకార సంఘరెజిస్ట్రేరులసభకు మద్రాసు రెజిస్ట్రేరుల వరైన్ గ్రే దొరగారు హాజరున్నారు. ఈ మహాసభ 15 వ తేదీన బొంబాయిలో కూడను బొంబాయి గవర్నరుగారు ప్రారంభితురు. కా ఆర్డు సి. వి. యి. వి. సి. యన్. గారు అధ్యక్షత వహింతురు
మద్రాసునుండి ఇంకను ఇరువురు ఆహ్వానింపబడిరి. వారు రావుబహదరు యమ్. కె. వెంకటాచారిగారు, (అధికారి) సహాపుష్కరగారు (అ స ధి కారి) అయియుండవచ్చును
సవరణ:—అఖిలభారత సహకారసంఘము రెజిస్ట్రేరుల మహాసభ బొంబాయిలో 15 వ తేదీన గాక 12 వ తేదీ ప్రారంభమగును. (అ. ప్రె)

* * *
మదరాసు సహకారసంఘము

మద్రాసు జనవరి 7 —మద్రాసు రాజధాని సహకార సంఘములు వృద్ధిచెందుటవలన అధికారులు ఎక్కువశ్రద్ధ తీసి కొనుచున్నారని తెలియుచున్నది. దిపాట్లమెంటులో క్రొత్త మార్పులు చేయబడినవి. రాజధానినివిభజించుట చేయబడినది. ఒక్కొక్కదాని కొక్కొక్క డిప్యూటీ రిజిస్ట్రేరు ఉన్నారు. చాల స్త్రీములు సలహాలు ఆలోచనలో నున్నవని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె)

పంజాబు శాసనసభ

లాహోరు, జనవరి 6:—నచ్చెడి సభా సమావేశమందు తీర్మానము 18 తీర్మానములు బాటు చేయబడినవి. చాల సరక్కునా. డి.ఎ.ఎ.ఎ. బంధమే. మూడు తీర్మానములను లాలా టెన్సి రాజా పంపిరి. మితులు లేకయే గురువారా ఫై (లం విడి వలం)-దరయ పంజాబులోని డివిజన్ కమిషనరు లు తీసివేయ లయనగయు మూడవది బి. లను గుడ్డి కంటి మెదలెనవాకి పంజా బు. తేలిోను రెరణాలయములను ఏంపి లు చేయ లనిదనియు

డెక్టరు గోక లచందుగారు డిప్యూటీ సెంచినవారిలో నిరద్యోగ సమస్యనుగూర్చి విచారించుటకు ఒక సంఘమును ఏర్పాటు చేయవలసినదని తీర్మానమును ఉపపాదించురు. (అ. ప్రె.)

ఒక గథ

పూనా, జనవరి 7:—పూనాలో నిన్న రాత్రి హిం దుభగవారి అదరణ క్రి ప ఒకసభ జరిగెను. క్షీరధ పాటదా రుగారు అధ్యక్షుల వహించి వివాహములు రె ప్టరు చేయుట ను గూర్చి చేయబడిన క్లిష్టము అనంగీకారము నూచించిరి. (అ. ప్రె)

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజమువారు, ఏలూరు ఎస్.ప్లనేడ్ థియేటరునందు చింతామణి 9-1-26 తేదీ శనివారం సాయంత్రం 5-30 గం. వరవిక్రయం 10-1-26 తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 5-30 గంటలకు ప్రదర్శింతురు ఎమ్. ఎన్. రావు, జమీందారు, ప్రాప్తిగారు.

విశాఖపట్టణం (ప్రత్యేకవిలేజిరి) హిందూ రీడింగు రూము

జనవరి 6:—ఈమధ్యను హిందూ రీడింగు రూములో శ్రీ మత కోరంకి వెంకటరామ శర్మగారు “భగవద్గీత” పైను “రామకృష్ణ పరమహంస జీవితము ఉపదేశము” గూర్చి వ్యాస యరంజకమగు ఉపన్యాసములను ఇచ్చిరి. పలువురు పౌరులు స్వభలకు వచ్చుచుండిరి.

వహాహాహా య వేగం వేగంబురాయ కాష్ట్రీగా రు జగన్నాథాత్రమండి తిరిగివచ్చుచు శాపురమున ఒక దివము ఉండి హిందూ రీడింగు రూములో “ఆముక్తమాల్యద” యొక్క ప్రాశస్త్యముగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

ఆకెళ్ల నూర్యనారాయణాపు పంతులుగారిని మాత్రస వశ్యు బిరుదులలో ప్రభుత్వము రావు బహదరుల లభించును నిచ్చిరి. వారికి హిందూ రీడింగు రూము సభ్యులు అల్పాహార విందుగాడించి ఆనందమున సర్. వి. యన్. శర్మగారు కూడ ఆహ్వానించుచు ఉపన్యాసము గావించిరి.

సంవత్సరం (ఒక వి. రె.)

30.12-25 తేదీ వాద్యపూము 2 గంటలకు సరైనపల్లి తాలూకాబోర్డుజేక్సు ఆచరణవందు నిర్వహించిన విశాలమైన పండిరియందు మా తాలూకా బోర్డు ఎన్నికలలో విజయముగాంచి అన్యత ఉపాధ్యక్ష పదవులను పొందిన మ.రా.రా చాప రాల రోశయ్య చౌదరి, పి. చిన్నపరెడ్డిగార్లయొక్క శ్రీ యుతులు య్. నరసింహం చౌదరి, పాటిబండ పిచ్చయ్య, వంకాయపాటి పెద్దయ్యగార్ల గౌరవార్థమై (ఈ మువ్వురు జిల్లాబోర్డుకు ఎన్నుకొడినవారు) యొక గొప్ప ఆభినందనసభ యీ తాలూకా వాస్తవ్యులచే చాల జయప్రవముగా జరుప బడెను.

సభకు మ.రా.రా. గంటూరు తాలూకా బోర్డు అగ్ర్య తులను వల్లె శివరామ్ పుష్కయ్య చౌదరిగా రగ్రాసనాధిపత్య ము వహించిరి. దైవప్రార్థనముతో సభ యుపక్రమింపబడెను. మాబోర్డు చూచిన అగ్ర్యతులను గరించియు, ఉపాధ్యక్షుల గరించియు అభినందింపవచ్చుము శ్రీయుతులు మూల పూరి ర మల్లెగోళ్ళకెక్క, అద్దకి ఆ జ్ఞ నారాయణ, పెద్దూరి శ్రీనివాసరావుగార్ల చే జరుపబడెను.

శ్రీ డెగంటి పుష్కయ్య చౌదరిగారు ఆకుప్రగా కొన్ని పద్యములను అతిశయ గరించి చెప్పిరి.

పిమ్మట స్థానిక వ్యవసాయకు సంబంధించిన నిర్బంధో చిత ప్రారంభమిచ్చి, అస్పృశ్యతా నివారణ, ప్రజాశాంతి, నీటివనరులు మున్నగువిషయములు ఉపన్యాసకులచే చర్చింప బడెను. నిర్వహణవిగ్రహ గరించి అభిప్రాయభేదములు గల్గెను.

తర్వాత అల్పాహారములు, కాఫీ, తాంబూలములు ను న్నగనవి సభ్యుల కొసంగబడెను. పిమ్మట సంగీతకచేరి జరిగెను.

నాటి యుపన్యాసములలో శ్రీయుతులు కొ. రాము య్యచౌదరి, క.నూర్యనారాయణమూర్తి చౌదరిగార్ల భావ భరితములుగను ప్రవాహితముగ నుండి చిరస్మృతీయములుగా నున్నవి.

నాటిరాత్రి అతిథుల గౌరవార్థమై స్థానిక హిందూ నాటకసంఘమువారు ప్రత్యేక యజ్ఞమును అర్చితమనోజ్ఞ ముగా ప్రదర్శించిరి.

ఈ యభినందనసభ చాల జయప్రవముగా జరిగిన దనుటకు సందియములేదు. రు 600 లకు పైగా ఖర్చుచేయబడెను. సుమారు 2000 సభ్యులు సభ సలంకరించిరి. రాజకీయములలో భిన్నాభిప్రాయములుగలవారు పలువురు వచ్చిరి. పెక్కుమంది అసహాయవాదులు, వితివాదులు, సహాయవాదులు, జాతీయ వాదులు వచ్చుటచే నిర్బంధప్రాంతవిద్యార్థివిషయము చాల శ్రీముగ జరిగింపబడెను. స్థానిక సభ్యులందు దాని నిర్వహణ ముందు చాల అసభ్యమగుటవారు వచ్చి, వారి అభిప్రాయము లను సభకుగా తెలిపిరి.

సర్వమత తృప్తియ సమావేశము

రెండవసారి మధ్యాహ్నము జరిగిన ఉపన్యాసములు

జైన మతము

జైనమతమును గూర్చి జెయున గజలు సంపాదకుడగు పద్మనాభగారు ఉపన్యసించిరి. జీవాత్మ కలవని విశ్వాసమును మతములన్నియును మోక్షమును గూడ నొప్పుకొనెను. మోక్షము నందు జీవులకు కష్టములును దుఃఖములును కలుగవని స్పష్టపరచెను. జమునుమతముగా ఉపన్యసించి యున్నాడని ముక్తియందు జీవులకు భగవంతునిలో లయము కావనియు తనవ్యక్తిత్వమును నిలుపుకొని పూర్ణానందస్వరూపుడై యుండుననియు తెలుపుచున్నది. "జీవుడు, ప్రపంచము, మోక్షమునుగూడ అనాద్యనంతములు. ఇవియూడను ఎల్లప్పుడును నుండును. ప్రతిజీవుడును సత్వజ్ఞానానందముచే కావున ప్రతిజీవుడును దేవుడే. జీవులకు పునర్జన్మ కలదు. కర్మానుసారముగా దేవత్యమును మానవత్యమును అమానవత్యమును కలుగుచుండును. స్వస్వరూప పరిజ్ఞానము ముక్తి అని జయచతుర్మునుచువుచున్నది.

విశిష్టాద్వైతము

పద్మనాభ కళాశాలలో సుపాధ్యాయులగు ప్రొఫెసరు పి.ఎస్. శ్రీనివాసాచారి, ఎం.ఎ. గారు విశిష్టాద్వైతము (శ్రీ వైష్ణవ లైంగిక రామానుజమతము) గుండు ఉపన్యసించిరి. ప్రత్యేక ప్రమాణము, సంఖ్యభావము, భక్తి, ప్రపత్తి, కర్మ, ముక్తి, అను వానిని శ్రీరామానుజులు ప్రధానాంగములుగా చేసిరి. అన్ని వేదములును ప్రమాణములే యని స్థిరపరచిరి. తర్కశాస్త్రమునుగూడయును ప్రాచీన సాంప్రదాయ సమ్మతముగను ఎత సంబంధముగను యీ సిద్ధాంత మేర్పరుపబడెను. నిర్గుణ బ్రహ్మమే సగుణబ్రహ్మము జీవజడము లతనికి వాసస్థలములు పరబ్రహ్మయను జీవులును జడములును భిన్నములైనను అవి భాజ్యములు. ఇవి మూడును అవిభక్తమయము. ప్రతిజీవుని (పురుషు) యందును పురుషోత్తమునకు గల సచ్చిదానందములే యున్నవి. జీవుడు జడముకంటె భిన్నుడు. జీవతత్వము అగోచరము, అగ్రాహ్యము, అచ్ఛేద్యము, అభేద్యము. జీవునకు భక్తి కలదు. సంసారమున జీవుడు కాలబద్ధుడు. ముక్తిలో భగవత్స్వరూపుడై పరవశమున ఆనందముయందు యుండును. జీవజీవులకు భేద మెట్టిదనగా అణు మహాత్మ్యభేదములకు గలభేదమునంటిదే. భక్తిప్రపత్తులవలన జీవునకు భగవంతునియందు ప్రేమ ప్రజ్వలించును. అనిర్వాచ్యమగు కర్మవలన జీవునకు సంసారబంధము కలిగినది. అట్టిజీవుని సంసారబంధమునుండి తప్పించి భగవంతుగ్రహమునకు పాత్వనిచేయుటయే మోక్షసాధన. కర్మల నన్నిటిని భగవదారాధనభావనతో చేసినచో నది నెరవేరును.

భగవంతుని నిర్ణయించుటలో ద్వైతాద్వైతములు భావము, చిత్తము, నీతి వేదాంతములపైనే ఆధారపడెను. విశిష్టాద్వైతము సౌందర్యప్రేమకార్యములపై నాధారపడెను. భిన్న ద్వైతమున దేవత్యమున దర్శించుటయే విశిష్టాద్వైతము. కావున మతసహనమును సాంఘికస్థానమును బోధించుచున్నది. సమస్తజీవులును సమానలే. మానవులందరును సోదరులే అని యీ సిద్ధాంతము బోధించుచున్నది శ్రీనివాసాచారి గారు ముగిసిరి.

సర్వమత సామరస్యము

ఈవిషయమును గూర్చి సచ్చిదానంద సంఘ కాంగ్రెసు ప్రొఫెసరు ఎస్. కే. యజ్ఞనారాయణయ్యగారు ఉపన్యసించిరి. పశ్చిమ నేసిద్ధాంతమునుగూడ గుర్తించెను. భిన్న మతములకు మూలభార మెంతవరకు దైవసంబంధిగా నుండినను అన్నియును మానవత్వములే యగునగాన మార్పునకును లోబడక తప్పదు. ప్రాచీన కాలమును క్రైస్తవ సన్యాసులు ప్రపంచమును పరివ్రజించు తమ వ్యక్తి ముక్తికొరకు తపోపవాస ప్రాశ్నానుల నొనరించుచుండిరి. ప్రస్తుత కాలమున దేశమున ప్రత్యేక భూలోకమున ముఖ్యముగా కలుగవలసినది సర్వమత సామరస్యమే. ఎక్కడ చూచినను మతమునందు నామమాత్రముగనే గాని గాఢముగా భక్తి కనబడుటలేదు. ఇహలోకసౌఖ్యములందలి ప్రీతియే యిప్పుడెరిగిన మెండుగా నున్నది. కాని ఉత్తములు కొందరు విశ్వకాంతిని గోరి చాల పనిని చేయుచున్నారనియు న్నారు. సామాన్య ప్రజలింకను

జాతీయ రాష్ట్రీయా భిన్నానవశులుగానే యున్నను ధీమంతులుమాత్రము నానాదేశసంఘము నేర్పరచి పనిచేయుచున్నారు.

"ఒకమతమునా రింకొక మతము నవలంబించుట వలననే సామరస్యము కలుగకుండ నున్నది. అటుల మతమును మార్పుటకు వ్యక్తులకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముండవలెనుగాని మోస మేమియు నుండనూడ దని హిందూక్రైస్తవ మేళనసంఘము వారు రెండేడ్లక్రితము నిర్ణయించిరి.

ద్వైతమును జయింపగలుగునది ప్రేమగాని ద్వైతము కాదు. సామరస్యమున కిదియే మూలనూత్రము. సర్వజనవాంఛితమున కాంతికి భౌతికమేదియును ఆధారము కాజాలదు. ఐకమత్యమునకు మతమే ప్రధానము. పరమతసహనము బాగుగ నెలకొనినచో సర్వమతసామరస్యము తప్పక కొనసాగును." అని అయ్యరుగారు ముగిసిరి.

శాంతిసందేశము

సచ్చిదానందసంఘస్థాపకు లగు సచ్చిదానంద స్వామిల వారి సందేశమును పబ్లికే తెలిపిరి. విశ్వమునందు సర్వవాషియైన ఆత్మ యొక్కటియే. అదియే పరబ్రహ్మము. అదియే యిన్నియూ ప ము లు గా ప రిణ మిం చి న ది . మా న వు ల యందున్న జీవాత్మ ఈ పరమార్మను సందర్శించి బంధము క్షిని బడయగోరుచున్నది. పరమాత్మ సందర్శనసాధనయే మతము. ఇట్టి సర్వమతసమావేశములవలన సర్వమతసామరస్యము వృద్ధిచెందగలదు." అని స్వామిలవారు ముగిసిరి.

పిమ్మట కార్యదర్శి యజ్ఞనారాయణ అయ్యరుగారు ఆరవవార్షికనివేదికను చదివి సంఘమునకు ధనసహాయమునుకోరిరి.

పిమ్మట అగ్యక్షులగు శర్వానందస్వామిలవారు అంత్యోపన్యాసము నొసగిరి.

పిమ్మట సంఘకార్యదర్శులలో నొకరగు పి. వి. పశుపతి మొదలయ్యగారు వందనముల నర్పించి ధనసహాయమును కోరిరి.

సభ్యులపక్షమున అగ్యక్షులను సంఘమువారికిని డి.సి. లింగంగారు వందనములను తెలిపిరి.

పిమ్మట సోదరి సుబ్బలక్ష్మమ్మ లి.ఎ.ఎల్.టి గారును కొందరు బాలికలును మంగళమును పాడిరి. అంతటతో సభ తయమతసమావేశము ముగిసినది.

సి. యస్. ఆంధ్రానుగారు

దక్షిణాఫ్రికా కార్మిక కాంగ్రెసు

బొంబాయి, జనవరి 6:- కెంబర్లీనుండి ఆంధ్రానుగారు జనవరి 5 వ తేదీన ఇచ్చిన తొలి ఇండియన్ డైలీమెయిలులో ఇట్లు ప్రచురింపబడినవి:- దక్షిణాఫ్రికా కార్మిక కాంగ్రెసు భార్య ఎలిజబెత్తులొకాడి ఎసియాటిక్ టెన్నిసు ఆమె దిం చెను. క్రాసు వెల్లుగారి నాయకత్వము చాలవరకు తోసివేసిరి. జాతీయవాదులతో సంధి అంతమొందినదని చాలమంది వక్తులు చెప్పిరి. కాని ప్రజాభిప్రాయము జాతీయవాదుల సంగతికి నాను భూతితో నున్నది. లోలి అశక్తతను ప్రభుత్వము కనబరచుట వేదు. దానియొక్క పలుకుబడి సంపద్యవృద్ధిని బట్టియున్నది. జనరల్ హార్ట్జెగ్ గారు చాల గౌరవింపబడుచున్నారు. స్వల్పము గారు కార్మిక సంఘము చిహ్నపుటతోడనే ఈయనతో చేరుటకు ఆలోచించుచున్నట్లున్నది. ఈలోపుగా హిందువుల మీదికి మూడు కక్షలు కలియుచున్నవి. రాజప్రతినిధిగారి ప్రత్యక్షరమును ఇంగ్లాండులోని భావమునకును చూపిన శ్రీహను భూతివలనను ఇక్కడ యూరపియనులు సంతోషించినను హిందువులకు మాత్రము విచారకరముగా నున్నది. హిందూదేశపు ప్రేమ యోధునియను కాంగ్రెసు చెన్నపట్టణములో చేయు తీర్మానములు దక్షిణాఫ్రికా పోరాటములో మార్పున కూర్చగలవు. ఎవర ఈదేశములో కార్మికులదే పంతుము. కావున ఆమహాసభకై యెదురు చూచుచున్నాము.

(ఆ. ప్రె.)

అగ్నిప్రమాదము

బొంబాయి, జనవరి 6:- సోరీడిపోలోని అగ్ని రక్షక పత్రి గోదాములలో నిప్పుంటుకొనెను. 10 వేల రూపాయల ఖరీదు నేయు ప్రత్తి తగలబడెను. ప్రైవేటుద్రోగమువారు అతిచాకచక్రముతో పని జేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

క్యాలెండరు:- (బ్యాపిటరు ఇకోనురమ్మ) కంపెనీ వారు పంపిన 1926 సంవత్సరపు క్యాలెండరును పరిశీలనలతో నందుకొంటిమి.

భార్య నెంటు జారిగజిటు

(జనవరి 5 మంగళవారము)

లాశాఖ

ఎల్. మాకుమేకేలుగారిని పర్యమెమ్మ కంపెనీస్వేదను కమిషనరుగ నియమించిరి.

టి. భుజంగరావుగారిని బళ్లారినుండి బెజవాడ సబ్బు జడ్జిగ మార్చిరి.

ఎల్. నారాయణయ్యగారిని బెజవాడనుండి కడప సబ్బుజడ్జిగా మార్చిరి.

క. సాంబశివరావు నాయుడుగారిని గుంటూరు నుండి ఆనంతపురం సబ్బుజడ్జిగా మార్చిరి.

జె. వెంకటరావు పంతులుగారిని ఆనంతపురంనుండి గుంటూరు సబ్బుజడ్జిగా మార్చిరి.

రాజనాల శేషయ్యనాయుడుగారిని బెజవాడలో స్పెషలు బెంచీమేజిస్ట్రేటుగ నియమించిరి.

సానిక స్వపరిపాలనశాఖ

క. లక్ష్మయ్య చౌదరిగారు బెజవాడ మునిసిపలుకొన్ని లరుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

రెవ. ఎ. గోర్రనుగారు కృష్ణజిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

రెవ. ఎఫ్. పి. మాస్టీగారు నెల్లూరుజిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

గ్రంథి వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు కృష్ణజిల్లా విద్యాసంఘము ఉపాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

పబ్లిక్ వర్క్సు

ఆర్. ఎస్. రాజాంగం అయ్యరుగారిని విజయనగరం నుండి కృష్ణ నెల్లూరు డివిజను అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగా మార్చిరి.

చెన్నరాష్ట్ర తపాలనాఖరుల సభ

రెండవసారి సమావేశము

గుంటూరు జన. 5:- సేతుదయము విషయనిర్ణయన సమావేశమగుటకు పూర్వము డివిజనుల నూపరెట్లు కచేరీ పొడుగుచున్నాయగు రామరావుపంతులుగారు, అగ్యక్షుని ఆమెను తిని బొంది ఉపన్యసించుచు, నౌకరుల సంఘమును గవస్తాల సంఘములో చేర్చి పనిజేసిచో చాల లాభముండునని దెలుప మొదలిడిరి. సంఘకార్యదర్శియగు వి. బాలసుబ్రహ్మణ్యగారు వారికెదుర్కొనవలసినవిని, అట్లు కేయుటవలన నష్టమేగాని లాభములేదని నమ్మకముగ బోగిరి. రామరావుగారు జవాబుచెప్ప నేరక కొందరి గుమస్తాల అవివేకమును నిందించుచు, నౌకరుల సంఘము ప్రత్యేకముగనున్నను ఆ. బా. పోస్టు ఉద్యోగుల సంఘమున కనుబంధసంఘముగనుండి పనిజేయుట మంచిదని నూచించి వెడోపోయిరి. విషయనిర్ణయసభలో నెట్టివాదము లేక తొలిసారి తీర్మానములన్నియు ఆమోదించబడెను. సాయంకాలము 4 గ. బరంగసభ జరిగెను. సభ్యులందరు తీర్మానములగూర్చి మాట్లాడుచు ఎట్టి సంగోచము లేక మనస్సులోనున్న భావములన్నియు స్పష్టముగ చెప్పిరి. స్వ్యాశాఖ రులకు యిబ్బందు లున్నచూట నిజమే యనియు ప్రతిభికారులు కొందరు అనవరముగా వారిని హింసింపచుందురనియు సభలో నున్నవారికి విదితమయ్యెను.

తీర్మానములు

భారత కాసనసభలో తమకొరకై ప్రయత్నించిన పాలు గారు తదితరుల నభినందించుచు ప్రభుత్వమువారికి దాఖలు జేయ బడిన విన్నపముల నాలించి సరియగు ఉపశమనము గలుగ జేయ వలెనని గోరుచు తీర్మానించిరి.

అధికము పని, బడి సౌఖ్యరల నిచ్చుట, జీతము లేళ్లులు సరిగ జూచుట, ఆరెవెన్యూ మున్నగు విషయముల తమకు గల యిబ్బందులన్నియు దెల్పచు వేగొక తీర్మానము గావించిరి.

సలహా సంఘమునందు సంఘమునకు ప్రాతినిధ్య ముండ వచ్చుననియు, నౌకరులందరకు ప్రకటన జాబితాలన్నియు నిచ్చుటగూర్చి వేరువేరు తీర్మానములు గావించబడెను.

తపాల నౌకరులలో తోచిన వారినిగూడ అల్లులని బాబించి అణగద్రొక్కి యుండుట యన్యాయమని దెల్పతీర్మానమును పలువురు ప్రతినిధులు బలపరచిరి.

తపాలనౌకరులు సభలకు బోవునపుడు రైలుఖర్చుల తక్కువజేయు ననుషతి నొసంగవలెనని రైల్వేకంపెనీ గోరు తీర్మానము గావించబడెను.

అగ్యక్షుని మగింపు ఉపశాసనముతో సభ ముగిసెను.

కాకోరీ కుట్ర కేసు

బిచుపూర్ బందిపోటుబియ్యములు

అప్రావరుసాత్మ్యము ముగిసెను

కొన్ని, జనవరి 6:—కాకోరీ కుట్ర కేసు నేడు తిరిగి స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు సయ్యదు బినుద్దీన్ గారియందు ప్రారంభమైనప్పుడు అప్రావరు బనారసీలాలు బిచుపూర్ బందిపోటుసంగతిని తిరిగి యిట్లు చెప్పబడినది:—

మేమందరమును ఆనాడురాత్రి 10 గంటల కాంతికి బాంబులు రావడం (ముద్దాయి) మాకందరికిని నాయకుడు గానుండి యుక్తతరువు నిచ్చుచుండెను. మేమందరము లోపల ప్రవేశించి మగవారిని కొట్టితిమి. మాలోనికొందరు బద్మాపూర్ ప్రభుత్వగూడ అవమానపరచి మేము దోచుకొనుచుండగా గ్రామస్థులవచ్చి మేము బాంబులను అణిపకు రావడం మరల యిద్దరును తుపాకులను ప్రేల్చుటతోడనే పారిపోయిరి. దోపిడియంతయు కొకగంటకాలముపట్టెను. నన్ను రెండు చేసినప్పుడీ నన్ను ఆరెండుచేసిన నాకు తెలియదు. తరువాత కాకోరీ రైలుబండిపోలు సంబంధమున ఆరెండు చేసినట్లు నాకు తెలిసినది. నేనే యాదోపిషంగ తిని మొదట చార్జ్ షీట్ లలో జరిగింది. ఆదోపిషి జరుగుటకు 10, 12 రోజులకుముందు సుమారు 8 మంది మాజహాన్ పూరుకు వచ్చియుండిరి. రావడం కాకోరీమీద నేను వారిని మాయాటి ప్రక్కనే ఒక ఆడెయింట్లో నుంచితిని. ఆనచ్చిన వారితో నవాబు (యం. యన్. గుప్తా) క్విక్కు సిల్వరును బనారసుండి వచ్చిన బెంగాలీ వానిని నేనెరుంగుదును. ఒక శాశ్వదా ఆడెయింట్లో బనారసు బంగాలీవాడును మరొకందరును తుపాకులను పిస్తోళ్లను కుభ్రపరచుచుండగా చూచితిని తనన్నీ హితులందరును ఒక రైలును దోపిడిచేయుటకు నిశ్చయించి తని ఆంధ్ర కొరై వెళ్లి రని యు ఒక పిల్లవాని నుండి నేను తెలుసుకొంటిని. ఆదోపిషి జరిగి డినుమున ఒక జబ్బుగానున్న పిల్లవాని మాత్రము దిగబడచి ఆత్రాత్రగా వచ్చినవారందరును అనభకు రావడం సామలతో కలిసి మాజహాన్ పూరునుండి వెళ్లిరి. తరువాత రెండురోజుల కాదోపిషి సంగతి వారాప్రతికలలో జూచితిని. మాజహాన్ పూరునుండి మధ్యాహ్నపుబండిలో లక్నోకు వెళ్లినట్లుగా అనభకు నాకు చెప్పెను. ఆబండినే దోచుకొనుటకు వారునిశ్చయించిరిగాని కొంత మంది తెలిసినవా రాబండిలో నుండుటచే అపాను మార్చివేసిరి. అనభకును వానితో నన్ను వారును ఆలంవగరులో దిగి లక్నోకు నడచి పోయిరి. మరునాడు అనభకు బనారసు బంగాలీ మరెయిదు తప్పకేగిన వారందరును రైలులో నెక్కి పాలమూరు వెళ్లిరి.

కాకోరీ రైలు దోపిడి

అనభకు వానిన్నీ హితు లిద్దరును కాకోరీలో దిగి రెండవ తరగతి బండిలో నెక్కిరి. కాకోరీనుంచి రైలుబండి బయలుదేరగానే రెండవ తరగతిలో నున్న పీరు గొలుసును లాగి బండి నాపిరి. బండినిలువగానే బయట నిలచియున్న మరొకొంతమంది దొంగలు కూడ తోడ్పడిరి. ప్రేమనామ వస్త్రం వెళ్లి దొంగలు గార్లును బయటికి లాగి క్రింద పరుండమని చెప్పి లేచితివా చచ్చితివని భయపెట్టిరి. రైలు బండి కిరుప్రక్కల నుండియు తుపాకులు శ్రేణిబడుచుండెను. పిమ్మట ప్రేమనామనుండి యినుపపెట్టను క్రింది దొంగించి దానిని పగలకొట్టుటకు ప్రయత్నించిరి. అనభకు చివరకు పగులకొట్టి యినుపపెట్టెలోనున్న నాకెముల యొక్క సంయలు బయటికి తీసెను. ఈపని ముగిసినవెంటనే పిరందరును లక్నోకు వెళ్లి ఆరాత్రి విక్టోరియా గార్డెన్స్ లో గడచిరి. మరునాడు అనభకు రావడం సామలను లక్నో కాష్మీరు హోటలులో కలుసుకొనెను. రైలుదోపిడి జరిగిన నెల పదిహేను దినములకు నన్ను రెండు చేసిరి.

ఇతరు మాజహాన్ పూరు రైలులో నున్నప్పుడు స్పెషలు మేజిస్ట్రేటును ఒక్కొక్కరు. ఆయెప్పకొనుటలో నాకు తనన్నీ హితుల మేమునుకు భంగముకలుగునట్లు చెప్పలేదు విప్లవాద్యమును గూర్చి యిప్పుడే తనిమనస్సు మారెను. ఇటువంటి పాపకృత్యముల వలన దేశసేవ యేనియు జరుగబోదని పని నమృతము. దీనితో అప్రావరు సాత్మ్యము ముగిసెను. బహుశ: యాతడు శ్రేష్ట క్రానువరీక్ష చేయబడును. (ఆ. ప్రె.)

షిల్లాంగుపుర పాలక సంఘము

సన్మానపత్రమునకు రాజప్రతినిధి యొనంగిన జవాబు

షిల్లాంగు, జనవరి 6:—షిల్లాంగు పురపాలక సంఘమువారి నంగిన సన్మానపత్రమునకు రాజప్రతినిధి యిట్లు జవాబు చెప్పెను—నాకొనంగిన సన్మానమునకు నేను హృదయపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాను. నాతో కూడ రీడింగ్ ప్రభు రాజేక పోవుట విచారకరము. నేనింతవరకును మీ రాప్రతినిధునకు వచ్చి మాడబాంబులను విచారించుచున్నాను. అసానుచిన్న రాప్రతినిధులలో కొకటియైన యిట్లు చక్కగా కురిసి పంటలు పండుటలను సదులు కాలవ లుండుట చేతను పూజనీయమైనదని చెప్పవలసి వచ్చుచున్నది. ఇచ్చటి కేసుకుపంట విషయమై చెప్ప నవసరమే లేదు.

తమ రాప్రతినిధును గూర్చి ప్రజలు గర్వపడుటయు సంస్కరణ మలను పనిజేయించి రాప్రతినిధుల సభివృద్ధిలోనికి లేవలేనని పట్టుచుతో పనిచేయుటయు నాకు సంతోషమును గూర్చి నవి. అసానుకు నేను మాడదలను కున్నంతవరకు మాడలేక పోయినను తమ రాప్రతినిధుడే ప్రముఖులను అధికారమును అధికారేతరులను కలుసుకొను భాగ్యము వచ్చి నందుకు ను బాధ్యత వహించి చేయగలిగిన ముగిసిపలు వ్యవహారములకు నేను సంతోషించుచున్నాను. షిల్లాంగునుండిరైలు హెడ్డు వకు రైలుబాటును నిర్మించుటనుగూర్చి మీరేమో చెప్పి యున్నారు. ఈ రైలు పూర్వమే సర్వే చేయబడి లాభములేనిదిగా వివరించబడినది. కాని షిల్లాంగునుండి మైవాన ములకు రాకపోకల ఏర్పాటు సభివృద్ధి జేయునట్టి ఏ యేర్పాటు నను సాధ్యమైనదనియెడల అసాను ప్రభుత్వము సానుభూతి గనపరతునని నేను నమ్ముచుగా చెప్పుచున్నాను.

సంస్కరణములు

ముగిసిపలు వ్యవహారములకు సంబంధించినవి కాకపోయినను ఒకటి రెండువిషయములను చెప్పెదను. మొదటిది సంస్కరణములు. అసానుకుంటి రాప్రతినిధులో కాసనభకును ఎక్కికూటిపు ప్రభుత్వమునకును అభిప్రాయ భేదములు కలుగు సహజము. కాని కాసనభకు పోయిన రిసంవత్సరములనుండి సాను భూతిని జూపుచు రాప్రతినిధుడై తని చేసినని సర్జెంట్ కర్ గారు చెప్పియుండిరి.

సిల్ హెట్టు జిల్లా

సిల్ హెట్టును గూర్చి చాలా చర్చజరుగుచున్నది. బెంగాలు కాసనభకు చర్చలను నేను వినియున్నాను. అసాను సభాచర్చలఫలితముకొరకు కనిపెట్టుకొనియున్నాను. నా ప్రభుత్వమువారేమి చేయవలెనో నేనిప్పుడేమి చెప్పజాలను. 20 లక్షలజనసంఖ్యగల యాజిల్లా సీరాప్రతినిధునుండి బెంగాలుకు మార్పుటను గూర్చి నాప్రభుత్వము వారాలించియుటకు పూర్వమే బెంగాలు అసాను కాసనభకు చర్చలను ఆయాప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయములను నాప్రభుత్వమునకు చేరవలసియున్నవి. విచారించిన పిమ్మట నాప్రభుత్వమువారు గావించు తీర్మానములు గూడ చివరకు ఇండియామంత్రిగారికి పంపబడవలసియున్నవి. ఇంతకంటే నేనిప్పుడేమియు చెప్పజాలను.

అసాను కాసనభకు వారీవిషయము నాలోచించినప్పుడు ప్రజలక్షేమమునుగూడ మనమునం దుంచుకొందురని తలచెదను.

మితవాసము

మితవాసమువిషయమై ప్రజలకృష్టి మరలి నల్లమందు ఖర్చుకు తగ్గించుటలో ప్రభుత్వమువారును అధికారేతరులను గూడ చేయుచున్నవలకు నేను సంతోషించుచున్నాను. అందరును ప్రయత్నించి పనిజేసినయెడల యాప్రశ్న యీరాప్రతినిధులు త్వరలోనే పరిష్కారమగునని నేను తలంచుచున్నాను. సాధ్యమైనంతవరకు నాప్రభుత్వమును నేనును పట్టనప్పుడెల్ల యీరాప్రతినిధునకు సాయముజేయవలెనని ప్రయత్నించుచుంటిమి. మేమీసంవత్సరము రాష్ట్రీయకృత్యములనుండి 6 లక్షల నానీకరింగు రివియనును అసాను కీయగలిగియున్నాము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారివద్ద వడ్డీకొరకు నిలువజేయు సర్టిఫైడ్ బ్యాంకును తమ నిప్పుడు 25 లక్షలనుండి అసానునిమిత్తమే 10 లక్షలకు తగ్గించుటకు ఏర్పాటు చేయబడినవి. మరియొకసారి మీకు వందనము లర్పించి మీరాప్రతినిధునకు నుంచి యభివృద్ధి కలగజేయవలెనని కోరుచు నింతటితో ముగించుచున్నాను. (ఆ. ప్రె.)

అసాను శాసనసభ

అవసర సమావేశము

షిల్లాంగు, జనవరి 6:—ఈమధ్యాహ్నము అవసర సమావేశము కూడెను. షిల్లాంగు జిల్లాను వంగదేశమునకు మార్పుటను గూర్చిన చర్చకుగాను 5 తీర్మానములును 4 సవరణలును కార్యక్రమ ముందుండెను. గౌ. ఎ. డబ్ల్యు. బాధనుగారు (ఆర్థికసభ్యుడు) షిల్లాంగు వంగదేశమునకు ఇచ్చివేసినను ఏమియు సప్తమురా కాలదనియు వంగప్రభుత్వము నుంచికైనను చెడుకైనను తీసికొనదలచినది. మాలవీనాసికాకాదరి తీర్మానమును ప్రతిఘటించెను. విద్యాంగమంత్రి సహితము దానిని ప్రతిఘటించెను. తన హామ్యదీయ సోదరులను స్వతః రక్షణార్థము ఆ తీర్మానములను అంగీకరించకుండుగాక యిచ్చెను. మీన సిల్లాంగు పోయినయెడల ఎగిరిన మహమ్మదీయులు 20 లక్షలను (తమే సనియు) హిందువులు 2 కోట్లనిక యుండురనియు చెప్పెను. (ఆ. ప్రె.)

వైస్రాయి

టిహూ, జనవరి 6:—షిల్లాంగు మునిసిపల్ వారు రాజప్రతినిధికి విసతిపత్రము సమర్పించి కలకత్తాకు 1-20 గంటలకు బయలుదేరెను. (ఆ. ప్రె.)

శాసనసభాధ్యక్షులు సమావేశము

శిల్లాంగు, జనవరి 6:—భారతదేశములోని కాసన సభాధ్యక్షుల సమావేశము నేడు పెద్దకార్యక్రమప్రకారితో ప్రారంభమయ్యెను. గౌ. పటేలుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. బర్మా, బొంబాయి, అసాను అసభ్యులు మాత్రము రాలేదు. అసాను లో కాసనసభ సమావేశమైనదనియు వ్యభిరాప్రతినిధులకు తిలీగారు ఉద్యోగమును స్వీకరించిన తరువాత, అసభ్యుడు లేదనియు చెప్పవచ్చును. సభావిషయములు రహస్యముగా నుంచబడినవి. ప్రతికా చిత్రికలను రావీయలేదు. విషయములను ప్రచురించెనా యిం యింక విలులేదనిరి. రోజంతయు ఫలితముండెను. ముఖ్యము విశ్రాంతి సహితములేను. ప్రకారంలో 50 విషయ లులోను దజను మాత్రమే చర్చింపబడినవి. ముఖ్యమైనవి— ఎమ్మెకొనబడిన అసభ్యులు గవర్నమెంటువారిచే ఉద్యోగములను స్వీకరించెదందునట్లు తీర్మానము ఉపపాదించబడినది. కాని చాలా శుభ చరజరిగి తుదకు తీర్మానమును తదలివేసిరి కొందరు. తర ఉద్యోగముల ఆపేక్ష వలకొనుటకు తగినంత తీరము లేవనియు మరి కొందరు వరుసగా ఎమ్మెకొనబడుదురను నమ్మకము లేదు గనుక ఉద్యోగమే యుండవలయు వాదించిరి తరువాత తరువాత విషయము చర్చకు వచ్చినది. సభ కుకవారము వరకు నుండును. (ఆ. ప్రె.)

మహమ్మదీయుల దౌర్జన్యము

హిందూత్వని అవమానించుట

(స్వకీయవి లేఖరి)

అలహాబాదు, జనవరి 6:—ఒక హిందూత్వని కొందరు మానభంగము చేయుటవలన ఈపట్టణమును సంచలనము గలిగెను. పిడకల నమ్మకొనుటకు వచ్చిన ఒక శ్రీ శ్రీ రోడ్డుప్రక్కన ఏర్పడుండెను. ఆయమృతనను ఇద్దరు ముస్లిము ముహమ్మదీయులు చెరిపిరినియు ఆ బండిమురుగులను లాగికొనిరినియు చెప్పుచుండెను. ఈ విషయమును పరిష్కారము చేయుటకు ఆమెను కొందరు మహమ్మదీయులు ఒక ఇంటికి దీసికొని పోయిరి. ఆమెయందు సానుభూతి కనుబరిచిన హిందువులు కొందరి నడుగవారు తరువాత నేమైనది తెలియదనియు ఆయమృ ఇప్పుడు ఏ చుట్టనున్నది తెలియదనియు చెప్పిరి. కొత్తా లివద్ద పోలిసు రిపోర్టు చేయబడినది. పోలిసువారు విచారించుచున్నారు. కాని ఏ సమాచారమును లేకపడలేదు.

సర్ బాన్షన్

రంగూను, జనవరి 6:—రైల్వే సెంటుమెనల్ సర్ బాన్షన్ మెనుగారు బర్మాలో సంచారము పూర్తిచేసి హిందూదేశమునకు బయలుదేరిరి. (ఆ. ప్రె.)

సర్ బేసిలుబ్లాక్లు

కలకత్తా, జనవరి 6:—రాయ్ కలెన్సి కమిషనువారు రహస్యముగా నేడు బ్లాక్లుగారిని విచారించిరి. (ఆ. ప్రె.)

రైల్వేలు

(౧)

1924-25 సంవత్సరపు రైల్వేబోర్డు, రైల్వేబోర్డువారిచే ప్రచురింపబడినది. ఇదివరకెన్న మను రైల్వేరాబడి ఇంతపెచ్చుగ లేదని, నివేదిక బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇందుకు ప్రభుత్వము వారును, రైల్వేకంపెనీలును సంతసింపద రనుటకు సందియము లేదు. కాని ప్రయాణికులుమాత్రము తృప్తికొందుటకు కారణము గానరాదు. వారికష్టము లేమాత్రము నివారణ గాలేదు. డబ్బు జూచికొని సంతోషపడుటయే రైల్వేబోర్డుని యగుచో విచార ముండదుగాని, ప్రయాణికులసౌఖ్యమునకు బాధ్యులయిన వీరు నూతనలాభములను ప్రజలసౌకర్యములకు వినియోగించుట ముఖ్యమని గ్రహించుట మేలు. నివేదికయందు రైల్వే సౌకర్యములు విస్తరించినటుల గనుపింపదు. బాంబాయి డిల్లీ ఎక్స్ ప్రెస్సులో జి. ఐ. పి. రైల్వే కంపెనీవారు మూడవ తరగతి ప్రయాణికుల నిమిత్తము ఉపహారముల బండి నొకదానిని చేర్చిరి. కాని ప్రయాణికు లాదరణ జూపకుండుటచే, దానిని తీసివైచినటుల రిపోర్టు నందు సూచింపబడెను. ఉన్న సౌకర్యములగూడ నూడదీయుట కడు విచిత్రము. మరికొంతకాలము ప్రయత్నించినచో, నష్టము గలిగెడిదని తలంప జాలము. మొదటితరగతి ప్రయాణికుల కిట్టి సౌకర్యము నొసగి పిమ్మట దీసివైచుటకు సమ్మతించురా?

హరిద్వారమునందును మరి కొన్ని చోట్ల లలోను స్టేషనులలో రైఫెషుమెంటు గదులను గూడ తీసివైచినటుల, రిపోర్టునందు గలదు. పలు తావుల నీరు దొరకుటగూడ కష్టముగ నున్నది. రాబడిలో 100 కి 33 వంతుకు బైగ ప్రయాణికుల మూలమున లభించె నని రిపోర్టు బట్టి గనుగొన వచ్చును. పెనుకటి సంవత్సరమునకన్న యీ రాబడి 11 కోట్లను మించెను. ఇట్టి పెచ్చుదలకు మూడవతరగతి ప్రయాణికులే కారకులు. మూడవ తరగతి ప్రయాణికు లిచ్చిన, ద్రవ్యము 1923-24 సం వత్సరమునందు 33,32,82,000 రూపాయలైయుండగ, 1924-25 సంవత్సరమునందు 34,12,45,000 రూపాయ లయ్యెను. 1921-22 సంవత్సరమునందు 28,75,29,000 రూపాయలు మాత్రమే. ఇంట ర్మిడియేటు తరగతి ప్రయాణికుల ద్వారా 1923-24 సంవత్సరమునందు 141,10,000 రూపాయలు చేకూరెను. 1924-25 సంవత్సరమునందు 1,48,01,000 రూపాయల రాబడి చేకూరెను. అంతకు పూర్వము ఇంటర్మిడియేటు తరగతి రాబడి అంతగ విస్తరింపలేదు. ఇక మొదటితరగతి ప్రయాణికుల ద్వారా 1921-22 సంవత్సరమున 138,47,000 రూపాయల రాబడి చేకూరెను. 1923-24 సంవత్సరమున 131,17,000

వచ్చెను. 1924-25 సంవత్సరమున 1,22,93,000 మాత్రము చేకూరెను. ఈరీతిని రాబడి వరుసగ తగ్గిపోవుచున్నది.

రెండవతరగతి ప్రయాణికుల రాబడిగూడ ఈ తీరుననే తగ్గిపోవుచున్నది. 1921-22 సంవత్సరమున 228,87,000 రూపాయలు వీరిద్వారా చేకూరగ, 1923-24 సంవత్సరమున 20,2,73,000 మాత్రము చేకూరెను. 1924-25 సంవత్సరమున 192,000,000 మాత్రము వచ్చెను. ఈరీతిగ నానాటికి తీసికట్లుగ నున్న రాబడి విషయమై రైల్వేబోర్డువారు మితిలేని ఆందోళనము జూపుచున్నారు. “మొదటితరగతి ప్రయాణికుల సంఖ్యను, హరిద్వారా చేకూరెడి రాబడిని వృద్ధి జేయుటకు చర్య దీసికొనబడుచున్నది. ఇందుకు గాను ప్రయాణపు కేటను తగ్గించి హెచ్చు సౌకర్యముల నొసగియున్నను, ఫలితము సంతృప్తి కరముగలే” డని రైల్వే బోర్డువారు విచారించిరి. మొదటి రెండవతరగతి ప్రయాణికుల కధిక సౌకర్యముల నిచ్చుట కెవరును అభ్యంతరము సెప్పదుగాని రైల్వే బోర్డువారి ప్రథమ కర్తవ్యము మూడవతరగతి ప్రయాణికుల సౌకర్యములను వృద్ధిజేయుటయే. హరిద్వారా మితిమీరిన రాబడి వచ్చుచున్నపుడు హెచ్చుకేటను పూర్తిగ తగ్గించియు, రైల్వేబండ్లలోను స్టేషనులలోను అనుకూల మగు సౌకర్యముల నొసగియు తోడ్పడుట వీరి ధర్మము. ఈ ధర్మమును నెరవేర్చుచో ప్రజలలో నవంతృప్తి హెచ్చుకమానదు. 1924-25 సంవత్సరమున రైల్వే బండ్ల ట్టును జనరల్ బండ్ల ట్టునుండి వేరుజేసిరి. దీనివలన దేశమున కెంత వరకు లాభముగలదో ముందుగాని తెలియదు. రైల్వే బోర్డువారుమాత్రము తమ కీ ఏర్పాటు చాల అనుకూలముగ నున్నదని, వ్రాయుచున్నారు.

ఈస్తుయిండియా రైల్వేకంపెనీని ప్రభుత్వము వారు వశపరచుకొనిరి. బాంబాయిలో విద్యుచ్ఛక్తిచే నడుపబడు రైల్వేను జి. ఐ. పి. కంపెనీవారు నూతనముగ నిర్మించిరి. చెన్నపురి లోను కలకత్తాలోగూడ నిట్టి ఏర్పాట్లు త్వరలో గావింపబడును. బ్రాంచి రైల్వేల నికమీద ప్రభుత్వము వారే నిర్వహింపవలయునని నిశ్చయించినను, జిల్లా బోర్డు రైల్వేలకుగూడ నీసూత్రము వర్తింపజేయుట సంభావ్యముగాదు. ఏలనన జిల్లాబోర్డు రైల్వేలు ప్రజల సాహసోన్మహములకు నిదర్శనములు. వీని వలన బోర్డులకు లాభమధికము గలుగుచున్నది. అట్టి తరి, ప్రజల కీ విశేషమున ఎక్కుడు ప్రోత్సాహము గలుగజేయుట లాభకరముగాని, చలినీళ్లు చల్లుట పాడిగాదు. జిల్లాబోర్డు రైల్వేలకును ఇతర బ్రాంచి రైల్వేలకును తారతమ్యమును గనిపెట్టవలయును. ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యత వహింపనపుడు, ప్రభుత్వపు రైల్వేలు ప్రజాభిమతమును నెరవేర్చుననునమ్మక ముండజాలదు. జిల్లాబోర్డు రైల్వేల ద్వారా ప్రజాభిప్రాయము కొంతవరకయినను సఫల మగుటకు వీలుగలదు. రైల్వేసామానులను హిందూ దేశమునందే కొనుటవిషయమై తగిన చర్య దీసికొనకుండుట శోచనీయము. రైల్వే శాఖయందు భారతీయుల నధికముగ నియమించు విషయమునగూడ, అధికారు లింకడు పెనుదీయు

చునే యున్నారు. 1923-24 సంవత్సరమున ప్రభుత్వమువారికి 6 కోట్ల లాభము చేకూరెను. 1924-25 సంవత్సరమున 13 కోట్లు వచ్చెను. ఇంతటి హెచ్చులాభ మిదివరకెన్నడును గనుపింపదు.

టికెట్టు లేకుండ ప్రయాణము జేసిన ప్రయాణికులు 1923-24 సంవత్సరమున ఇరువది లక్షలకు బైగ గలరని తెలియుచున్నది. 1924-25 సంవత్సరమునగూడ నింతమంది గలరు. ఇట్టి అక్రమము జరుగకుండ కఠినచర్యల దీసికొనుచున్నటుల తెలియుచున్నది. కాని నూతనచర్యలవలన సావరాధ్య లతోబాటు నిరపరాధులు గూడ శిక్షింపబడకుండ జూడవలయును. ఉద్యోగుల లంచగొండితనమును, ప్రజాపీడనయు జరుగకుండ జూడవలయును. 1925-26 సంవత్సరమునందు 2144 మైళ్ల కొత్తరైల్వే నిర్మింపబడునట. రయపూరు-పార్వతీపురము రైల్వే నిర్మింపబడ నున్నది. ఇదివరకు రైల్వేసౌకర్యము లేని ప్రదేశముమీదుగ యిది నడుచును. విజయ నగరము పార్వతీపురము లైన నిర్మించి చాలకాల మయినను ఆవై నలైనను నిర్మించుటకు డబ్బు లభింపలేదని రిపోర్టునందుగలదు. కాని, విశాఖపట్టణనాకాశ్రయము నిపుడు నిర్మింప దలచుటచే యీలైనకు ప్రాముఖ్యము గలిగినది. దీనిని త్వరలో నిర్మింపక తప్పదు. నిడదవోలు నర్సాపురం, గుడివాడ భీమవరము రైల్వేలగూర్చి విచారించుచున్నారు. త్వరలో నిర్ణయము గావించుట మేలు.

శారదానికేతనము: సంక్రాంతిభిక్ష

గుంటూరు శారదానికేతనమునకు సంక్రాంతి భిక్ష నొసగి ధనసహాయము జేయవలయునని సంపద విన్నపమును స్థలాంతరమున ప్రచురించితిమి. ఆంధ్రదేశమునం దన్ని తావులందును ప్రజలు శ్రద్ధ వహించి, స్త్రీవిద్యాభిమానమును జూప ప్రార్థితులు దేశోపయోగకరమగు కార్యములకు విరివిగ ధన సహాయము చేయుచు, ప్రధానపట్టణ సంకేతమును సార్థకపరచుకొనుచున్న చెన్నపురి, శారదానికేతనముపట్లగూడ సహజోదార్యము గనుపరచి చిరతరకీర్తిని గడించుగాకయని కోరెదము. బాలి కలకు జాతీయవిద్యను గలపుట కిదియే ప్రథమ ప్రయత్నమగుటచే, అట్టిసంస్థను పోషించుట ఆంధ్రులపరమధర్మ మగుచున్నది. ఇట్టి ప్రతిష్ఠాపణను పోషించుటయందు గల సాధక బాధకములను వివరించి చెప్పఁబోలేదు. శ్రీ ఉన్నవ లక్ష్మీ నారాయణ దంపతుల స్వార్థరహిత మగు నేవ మూలమున దీనిని జయప్రదముగ నిర్వహించుటకు సాధ్య మగుచున్నది. కాని ద్రవ్యోపపత్తి లేనిది ఎట్టిసంస్థ యయినను చిరకాలము నిలువజాలదు. శ్రీ మునగాలరాజుగారు స్త్రీవిద్యపట్ల గల నిరుపమానప్రేమ జూపుటకు రెండు ఎకరముల స్థలము నుచితముగ నిచ్చిరి. దీనిపై శారదానికేతనమునకు శాశ్వతమగు భవనమును నిర్మింపవలయును. తదర్థమై ఉదారవంతులు కొందరు ధనసహాయము జేయుచున్నారు. భవనము త్వరలో వెలయుటకు ఆంధ్రమహాజనులు విరివిగ తోడ్పడ ప్రార్థితులు. విద్య నభ్యసించుచున్న బాలికలకు భోజనాదీవసతుల నుచితముగ నొసగి గురుకుల

పద్ధతిని చదువు నేర్పుట ఎంతకష్టమగు కార్యమో ఊహించుట సులభసాధ్యము. నెలచందాలు, దీపావళి సంక్రాంతి భిక్షులద్వారా వచ్చే ిరాబడియే శారదా నికేతనమునకు ప్రధానాధార మగుచున్నది. వీని మూలమున ఏడువేల రూపాయి లిదివరకు వసూలయ్యెను. ఉపాధ్యాయులును కార్యనిర్వాహకులును త్యాగబుద్ధితో నిక్కార్యమును నిర్వహించుచున్నను సంస్థానకు వ్యయముగాక తప్పదు. ఇట్టి జాతీయ ప్రతిష్ఠాపనలను నిర్వహింప గలిగినప్పుడే భారతీయులు స్వాతంత్ర్యానుభవమున కర్హులగుదురు. సానికసంఘములు తగునహాయము జేయుట కయినను స్వేచ్ఛలేకుండుటచే భారమంతయు ప్రజలపైననే గలదు. ఈ భారమును జయప్రదముగ నిర్వహించునటుల షరమేశ్వరుడు ప్రోద్బలపరచుగాక యని కోరెదము. సంక్రాంతి భిక్షును గైకొనుటకు, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు స్వయముగ చెన్నపురికి విచ్చేసి యుండుటచే, పౌరులు శక్తివంచనలేక తోడ్పడి, వారి మనోరథ మీదేర్పఱితులు.

దక్షిణాఫ్రికా : విషమస్థితి

దక్షిణాఫ్రికాస్థితి రానురాను విషమమగుచున్నది. భారతీయులను పీడించుటకు తెల్లవారందరేకమగుచున్నారని, ఆండ్రాసుగారు తంతివార్త సంపుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికాలో శ్వేతకార్మికులిటీవల, నమావేళమై క్రూరమగు ఆసియాచట్టము నామోదించిరట. కార్మికులేదేశమునం దున్నను, ఒక్కటిగ మెలగెదరను దురూహ ఇంతటితో తొలగిపోక మానదు. ఎక్కడ నయినను బావాయనరీతిని, స్వార్థమడ్డము వచ్చునపుడు కార్మికులయినను మరియెవ్వరయినను స్వజాతివారినే సహించుచుండురు. కార్మికుల కట్టు, స్వజాత్యభిమానము నతిక్రమించునను నూహ వట్టి భ్రమదప్పవేరుగాదు. అందుచే హైందవ కార్మికులు మున్ముందు స్వదేశోద్ధరణకై కృషిసలుపుట ముఖ్యము. దేశాభ్యుదయమును వెనుకబెట్టి, శ్వేతకార్మికులతో కలసి పనిచేయుటకు హైందవకార్మికులు తలచెట్టి లాభమలేదు. తెల్లకార్మికులు ప్రాచ్యఖండవాసులవట్ల గల ద్వేషమును విడిచినగాని, విశ్వసాదరభావము ప్రబలజాలదు. దక్షిణాఫ్రికాలోనున్న భారతీయులు కేవల కార్మికులయినను, స్వార్థచింతతో శ్వేతకార్మికులను వారిని పీడించుచున్నారు. ఇట్టి నిర్బంధచట్టములను నిర్మించుచున్నను, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి పలుకుబడి తగ్గుటకుమారుగ మరింత హెచ్చగుచున్నదట. అతివాదియగు హరిగాజుసేనానితో మితవాదియగు స్కట్సుసేనానిచేతులగలుపబోవుచున్నటుల చెలియచున్నది. భారతీయులకుసంబంధించినంతవరకు శ్వేతనాయకు లేకాభిప్రాయము గనుపఱచుచున్నారు. మూడుపక్షములవా రేకమయి, ధ్వజమెత్త నెంచిరట. రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగము దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకు మిక్కిలి ఆశాభంగము కలిగించినటుల చెలియచున్నది. ఇందాశ్చర్యమేమియు లేదు. దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారిహక్కును రాజప్రతినిధిగారుగీకరించినపుడు, వారికి మరింత ప్రోత్సాహము గలుగదా? అందుచేతనే యూరపియనులు రాజప్రతినిధిగారిప్రసంగము గాంచి సంతసించిరని, ఆ

డ్రూసుగారు ప్రకటించిరి. మద్రాసులో జరుగబోవు శ్రేణు నూనియను సభవారు దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులకు తోడ్పడవలయు నని, ఆండ్రాసుగారు కోరుచున్నారు. వీరికోర్కె తప్పక సఫలమగు నని నమ్మెదము. ఇతర విషయములలో నెట్టి భేదాభిప్రాయ మున్నను, దక్షిణాఫ్రికా సమస్యవట్ల భారతీయు లేకాభిప్రాయులై యున్నారని, ప్రపంచమునకు చెలువుట అత్యవసరము

ఇంగ్లండు: స్వదేశీ

స్వదేశ వస్తువుల ఖరీదు హెచ్చయినను, నష్టమునయినను భరించి వానిని కొనవలయునని హైందవ నాయకులు బోధించినపుడు, బ్రిటీషు ప్రముఖులు పలువురు వెక్కిరించిరి. ఇట్టి దృక్పథము ఆర్థికశాస్త్రమునకు ప్రతికూల మని వాదించిరి. చౌకవస్తువులను కొనుటవలన ప్రజలకు లాభము గలుగుననియు హెచ్చుధరలను వారు భరింపజాలరనియు తెలుపుచుండిరి. స్వదేశీవ్రతము నిష్ఫలమని చాటిరి. కాని ఇంగ్లం డిపుడేమి చేయుచున్నది? ఇకనుండు బ్రిటీషు ఉక్కును దప్పయితర సామగ్రిని కొనగూడ దని ఇంగ్లీషు రైల్వే కంపెనీ లన్నియు నిర్ణయించెనట. బ్రిటీషు సామానులకన్న విదేశపు సామానులు చౌకయని తెలిసిగూడ వీరిటుల తీర్మానము గావించుట గాఢమగు దేశభక్తికి నిదర్శనము. బ్రిటీషువారిటుల నిర్ణయించుటలో అవివేకముగ ప్రవర్తించిరని ఎవరును జెప్పజాలరు. ఖరీదు హెచ్చుగనున్నను, స్వదేశమునందు తయారయిన వస్తువులనే ఉపయోగించుట ధర్మమని, ఇంగ్లండు సయితము గుర్తించుచున్నది. అందుచే హిందూ దేశ మితరుల ఎత్తిపోతువులకు జంకక, స్వదేశ వస్తుప్రోత్సాహమునకు బూనుటయత్యావశ్యకము.

గ్రీసు : నిరంకుశత్వము

గ్రీసునంబు నిరంకుశాధికారమును నెలకొల్పుటకు తగిన కారణము గనుపించదు. ఇందుకు నూతన నిరంకుశాధికారియగు జనరల్ పాగ్లస్ గారు చెలిపిన కారణము నిస్సారమయినదది. గ్రీసుబల్గేరియాతగాదాలా, ప్రభుత్వప్రతినిధులపక్షమువారు గ్రీసు సైన్యము బల్గేరియాపై ఆక్రమముగ దాడివెడలె నని నిందించిరట. అంతమాత్రముచే గ్రీసునందు పార్లమెంటరీ విధానమును నిర్మూలించుట పాశ్చిమగూనా? నానారాష్ట్రసంఘమువారు విచారించి తిప్పగ్రీసుచేయని నిర్ణయించిరి. బల్గేరియాకు గ్రీసు సప్టసిరిహారము ఛెల్లింపవలయుననిగూడ తీర్మానించిరి. అట్టితరి, నిజము చెల్లినవారిని శిక్షించుట సాగలను సేనానికి భావ్యమగునా? కాని నిరంకుశవప్రసమున కెటియల్పకారణమయినను సరిపోవును గద!

శారదా నికేతనం, గుంటూరు

సంక్రాంతి భిక్ష
గుంటూరు గాంధీపేటలో శ్రీలక్ష్మ ఉన్నతవిద్య గరపుటకై శారదా నికేతన మను గురుకుల విద్యాలయము స్థాపింపబడినాటను సంవత్సరములనుండి పనిజేయుచున్నది. ప్రస్తుతము 150 నంది బాలికలు విద్య గరచుచున్నారు. పిరుగాక పట్టణములోని గొప్ప యింటి శ్రీలక్ష్మ ప్రత్యేక విషయములను నేర్పుకొనుటకు వచ్చుచున్నారు.
నీత దమయంతి సావిత్రి హైత్రేయ మున్నగు పూర్వ నారీమణులను ఆచర్యముగ దెబ్బకొని అట్టివారిని దేశములో

పెంపొందింపజేయు ఉద్దేశ్యముతో నడుపబడువిద్యాలయము. దేశములో అరుదుగా నున్నవి ప్రత్యేకముగ జెప్ప నవసరము లేదు. దేశోద్ధారకై శ్రీలక్ష్మ ఎంత అవసరమో ప్రత్యేకముగ జెప్ప నవసరములేదు. ఇచ్చట సంస్కృత ఆంధ్రములలో పాండిత్య వలనరతులయి గాక హిందీ ఇంగ్లీషు భాషలును శంగీతము చిత్రలేఖనములలో కళాజ్ఞానమును, కట్టు, చెంకి కట్టు సింగరత్నము, కేసు అల్లిక నూలుబడుదట మొదలయిన చేతిపనులును ఆరోగ్యకామ్రము ఆయుర్వేద వైద్యమును నేర్పబడుచున్నవి.

గురుకులము

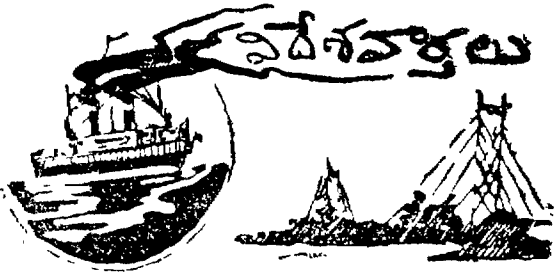
శ్రీమద్రీ తరగతివరకు జదివిన బాలికలు గురుకులములో చేర్చుకొనబడి 5 సంవత్సరములు ప్రథమ విద్య గరపబడును. ఉత్తీర్ణులయిన వారికి నాహిత్ బిరుద మివ్వబడును. అటుతరువాత 5 సంవత్సరములు గురుకులవాసముల చేయువారికి సంస్కృతము ఆంధ్రము సంగీతము, చిత్రలేఖనము ఆయుర్వేద వైద్యలయందు ప్రథమ విద్య నేర్పబడి ఉత్తీర్ణులయినవారికి విద్యుషీ బిరుదము లివ్వబడును.

గురుకులములో హైదరాబాదు రంగూను మొదలయిన దూరదేశముల నుండియు బాలికలు వచ్చి చదువుచున్నారు. గురుకుల వాసము చేయు 50 బాలికలలో 5 బ్రాహ్మణులు 2 వైశ్యులు 2 సాతానులు 26 కమ్మవారును 9 రెడ్లును 4 కావులను 8 ఇతరులును చదువుచున్నారు. అన్నిజాతులకును పున్నతవిద్య గరపుటయే యీ విద్యాలయముయొక్క ఆచర్యము.

ఈ విద్యాలయముయొక్క పాలకసంఘమునకు శ్రీమద గాలరాజుగారు అధ్యక్షులుగను దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు ఉపాధ్యక్షులుగను శ్రీ రాజా మంత్రిప్రగడ భుజంగ రావు పంతులు, మద్ది వెంకటసుబ్బయ్య, కోట లక్ష్మయ్యనాయుడు, త్రిపురనేని రామస్వామిచౌదరి, తిక్కవరపు రామిరెడ్డి, దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులు, టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగార్లు మున్నగు పలువు రాంధ్రప్రముఖులు సభ్యులుగను ఉండి పనిజేయుచున్నారు.

విద్యాలయమునకు స్వంతగృహము లేదు. మూలధనము స్వల్పముగానున్నది. శ్రీమదగాలరాజుగారు రు 10000-0-0 విలువగల స్థలమును గృహనిర్మాణమునకై దానముగ నిచ్చియున్నారు. ప్రస్తుతము గృహనిర్మాణమునకు రు 20000-0-0 లను మూలధనమునకు రు 100000-0-0 కావలసి యున్నది. శ్రీ విద్యాభిమానులెల్లరును విద్యాలయమునకు తోడ్పడవలయునని ప్రార్థించుచున్నాము.

1. రాజా నాయని వెంకటరంగారావు బహదర్.
2. రాజా మంత్రిప్రగడ భుజంగరావు బహదర్.
3. ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగార్.
4. కాశీనాధుని నాగేశ్వరరావు.
5. సామి వెంకటాచలంపెట్టి.
6. టి. వి. వెంకట్రామయ్యర్.
7. వేమవరపు రామదాసు.
8. అల్లాడి కృష్ణస్వామి.
9. కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి.
10. కె. భాష్యం అయ్యంగార్.
11. అంటి లక్ష్మన్న.
12. ఎస్. సత్యమూర్తి.
13. పింజల సుబ్రహ్మణ్యం.
14. కె. పి. కేశవమూన్.
15. వి. ఎస్. నరసింహాచారి.
16. గడ్డె రంగయ్యనాయుడు.
17. బుర్రా సత్యనారాయణ.
18. కొండ వెంకటప్పయ్య.
19. టంగుటూరి ప్రకాశం.
20. చల్లా శేషగిరిరావు.
21. ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ.
22. ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ.
23. చాగంటి సాంబశివరావు.
24. వావిళ్ల వెంకటేశ్వరకాశ్రి.
25. డాక్టరు యు. రామారావు.
26. దురుశేటి ఆప్పారావు.
27. ఇ. వి. నుండకెడ్డి

కోభంగారి వైమానిక పయనము

మలకలు దేశీయులలో ప్రస్తాపించుట

లీఫ్ట్, జనవరి 6:—అండనుండి కేపుటవరకు అలకొకోభంగారు ఆదివారమునాడు 4500 మైళ్ల పయనమాయెను. ఆదివారమునాడు నూదానులో మంగల్లాప్రదేశము జేరెను. అచ్చటనుండి డెయిలీ మెయిలుపత్రికకు ఇట్లు సందేశము నంపెను.

‘వైలు’ పైభాగమునందున్న నూదానుజిల్లా తేమతో గూడుకొన్నది. దీనివిషయమై ఎంతయో భయపడుచుండిరి. ఈవిషయమై రాయబారములను జరుపగల్గినందులకు సంతృప్తిగ నున్నది. మలకలునుండి మొగల్లూకు 400 మైళ్లు పయనము సాగించెను. బక్రిలుజర్నల్ మాధ్యమమున బోయి వైటునైలు నదిమీదనున్న ‘బోయ్’ తంతిమార్గమున బోవుచో తేమ, బురదగల ఈజిల్లను త్రొక్కునక్కరలేదు. ఒకవేళ క్రిందకు దిగవలసి వచ్చిన డాక్టర్ ప్రత్యుత్తరములను జరుపుటకు పీలగును. సిడ్డీబాగరుఇంజను ఏమియు భంగపెట్టలేదు. బురదగనన్న జిల్లాలో నీటిపాటుదల అధికారులు కాల్యలను త్రొవ్వించుచున్నారు. వరదలులేకుండ నివారణజేయుచున్నారు. జిల్లావరకు వైలు మార్గమున వైమానికపయనమును సాగించవచ్చును. మంగల్లా, జింబా, కిట్టుముగుండా త్రొత్తమార్గమును గనిబెట్టుట పయనించుచున్నారు. విమానములలో తపాలను కెన్యానుండి కెయిరోకు 2 రోజులలో బోవుటకు ఏర్పాటు జేయవచ్చును. ప్రస్తుతము ఒక నెల యగుచున్నది. బ్రిటనునుండి కెన్యా, ఉగండా, తంగనీయకాలకు తపాలు బోవుటకు ఈ ఏర్పాటున 8 తేదీ 7 రోజులే ఒట్టును. మలకలు దేశీయులు నావికాసమును జూచి ఆశ్చర్యపడలేదు. విమానము తాటిచెట్లక్రింద నిలిచినపుడు దేశీయులు దానిచుట్టును యుద్ధములతోడయు సృశ్యమును సల్పిరి. మాటిమాటికి అంబులనువేసి విమానమును గుచ్చుటకు ప్రారంభించిరి. వారల్లుచేయుచుండ నెమ్మదిగ దానిని తాళుకొని మనస్థూరముతో నిలుచునదికి ఎంతయో కష్టమయెను. ఒకవేళ వారిబాణములు మమ్ములనిద్దరిని బాధించక దూసికొనిపోయినను విమానమును తప్పక దూసికొనునని నమ్మకము. ఆంగ్లేయుల శరీరములకు వారిఈటెలకు కొన్ని అంగుళముల దూరమే యుండెను. చనిపోయినవారిని ఆ ఆడవిమనుష్యులు లేవదీసిరి.

అమెరికా కీయవలసిన ఋణము

అనుకూలముగు వరతులనుగోరుట

వాషింగ్టన్, జనవరి 6:—ఇటలీ, బెల్జియము ఇతర యూరపియనుజాతు లీయవలసిన ఋణపరిష్కారముగూర్చి ప్రస్తావించుచు గ్రేటుబ్రిటను నుండి గోరినవరతులనే ఇటలీ నుండి కోరిన అంతభారమును ఇటలీ భరింపజాలదు. అట్లు దుర్భరముగు భారమును మోపిరేని యున్న టెడ్ ఫ్రేట్సుకు అసలు ఏమియు ఇటలీనుండి ముట్టదనియు సాగని వరతులను గోరిన అసలే ఋణమును ఎగవేయుటకు అవకాశమేర్పడుననియు రెండవ చీనావలే ఇటలీ, ప్రజలపై పన్నును విధించిన, పరిణామించుననియు మెల్లను గారనిరి.

న్యూగినియా

పరిశోధన నిమిత్తము స్థర్లింగుపండితుడు తనతో కుటుంబమును, కొన్ని గొంబులనుకూడ గొంపోవుచున్నాడు. ఒక విమానమునుకూడ గొంపోవుచున్నాడు. దూరపు ప్రయాణములను జేయుటకు, చాగూపటములను దీసికొనుటకు పీలగునటుల విమానమును సప్లయజేసిరి.

ఇంతవరకు శ్వేతములు లేవరును సమాపించని 12000 అడుగుల ఎత్తుగ హార్మీమా పరన్నుగర్గర దిగునట. డచ్చి న్యూగినియాలోనున్న నన్నాకు పర్వతములను జూడబోయెదరు. అచటనున్న వామనులను మరితరతెగలనుగూర్చి తెలిసి కొనెదరు.

పిబ్రవరీలో బయలుదేరెదరు. ఆరు నెలలలో తిరిగివచ్చెదమనుకొనుచున్నాడు.

ఇటలీ ఋణము - రాయబారములు సోమవారము

లీఫ్ట్, జనవరి 6:—ఇటలీ బ్రిటను కీయవలసిన అప్పునుదీర్చు విషయమై రాయబారములు లండనులో సోమవారము ప్రారంభమగునట. ఇటలీ ఆర్థిక మంత్రియు అవి సహచరుడును ఈవారంతమున లండనుకు వచ్చెదరు.

యూరపులో జలప్రళయము

గొప్ప నష్టము

హాలండులో సహాయము జేయ ప్రయత్నించుట

ఆమ్స్టర్డం, జనవరి 6:—వరదలసహాయనిధి ఇదివరకు కృతజ్ఞ వరదలవలన బాధపడిన వారినిమిత్రము 20000 పానులయినది. రాణి 10000 స్థానికులను విరాళ మొసంగెను.

థిల్లి కాలాగృహ రైల్వే

వాటాలధరలు పెరుగుట

లండన్, జనవరి 6:—విక్రయింపదలచుకొన్న మరతులను డెలుపుట తోడనే థిల్లి అంబాలా రైల్వేవాటాలు 59 1/2 నుండి 340 కి పెరిగిపోయెను.

కీ॥ శే॥ ప్రాఫసర్ ఎడ్వర్డు గ్రన్విలు బ్రవునుగారు లండన్, జనవరి 6:—ప్రాఫసర్ ఎడ్వర్డు గ్రన్విలు బ్రవునుగారు చనిపోయిరి.

బొగ్గు పరిశ్రమ

గనులపనివాండ్ర ఏర్పాటు

లండన్, జనవరి 2:—ప్రస్తుతము బొగ్గుపరిశ్రమ దివాల దీసినట్లుండుటచే ప్రభుత్వమువారి నడిపించుటకు గనులపనివాండ్ర ఒకవిభాగమును బొగ్గుకమిషనువారి కందజేయునట్లు. తమజీతములో ఒకతెన్నిగూడ తగ్గించరాదనియు రోజు 1 కి ఒక నిమిషముగూడ ఎక్కువకాలము పనిచేయించరాదనియు వారియుద్దేశ్యము. ఈవిషయము ఆర్థికసహస్యగాని రాజకీయముతో సంబంధములేదని కుక్కుగారు డెలుపుచున్నారు. ఈ విషయము పరిష్కారముకానిచో రాచకీయరూపమును దాల్చవచ్చును. మే మాసములో బొగ్గుసహాయపురిధి ఆగిపోవును. అప్పుడు రాచకీయరూపమును దాల్చునట.

ప్రాంసుకు సహాయముచేయుట

వాషింగ్టన్ సంభాషణ

లండన్, జనవరి 2:—ప్రాంసుకు సహాయముచేయుటకు వాషింగ్టన్లో ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. జర్మనులు అయిష్టమును జూపుచున్నారు. కాని ఎటులైనను వారి సొప్పించుటకు కృషిసల్పుచున్నారు.

సర్ బ్యాసిలు థాంప్సన్ గారు

అప్పీలు జేయనుండుట

లండన్, జనవరి 6:—థాంప్సన్ గారిని అరెస్టుజేసినప్పటినుండియు ఆయన ప్రవర్తనమునుజూచినవారికి ఆతడునిర్దోషియని తోచినది డండనాధికారి డెలివెను.

సర్ బ్యాసిలు థాంప్సన్ గారెంతయు యోగ్యులనియు చాల ఘరానామనిషియనియు ఆయనయందు ఎక్కువ గౌరవము తనకుగలననియు డగ్లస్ స్పెయిలుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. నేరములను, తత్ స్వభావములను గూర్చి సదా చర్చించువారమనిరి. హైదు పార్కు సంగతులను డెలుపుచు ఆతడు గ్రంథమును తయారుజేయుచున్నాడనియు అత్యధి త్వరలో ప్రకటింపబడుననియు డెలివెరి. అచట జరుగుచున్న పనులకు అవకాశము లేకుండ కొన్ని నివారణోపాయములను నూచించుచున్నాడనియు నుడివెను.

అప్రకారమే న్యాయవాది హెన్రీ హిగ్గిన్సుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ముద్దయి సోదరుడు సర్ విల్ఫ్రడ్ థాంప్సన్ గారుకూడ సాక్ష్యమిచ్చిరి.

అప్పీలు జేసెద నని ముద్దయి డెలివెను.

గ్రీనులో కమ్యూనిస్టుల ప్రచారము

లండన్, జనవరి 6:—గ్రీనులో అక్రమముగ కాసనములకు విశోధముగ 200 కమ్యూనిస్టు ఏజెంటులు ప్రవేశించిరిని అధికారులు విచారణజేసి డెలుపుచున్నారు. మాస్కోనుండి వీరికి డబ్బు లేవ్వకుండ వచ్చుచున్నదట.

సోవియటులు కాల్యంతి ఆటలకు ప్రాంసు వచ్చి తమ యుద్ధముప్రచారము జేయుచున్నారనుచున్నారు. సోవియటు ఆటగాండ్రు నై నికులవలె నడచెదరు. ఎట్లజేరదాను బట్టుకొని కప్తాను వీరిని నడిపించును. విప్లవపథములను బాడెదరు. ప్రేంచీ ఆటగాండ్రును ఓడించెదరు.

ప్రేంచీవారిలో రాయబారములను జరుపుటకు మంచి కేసుననుచున్నారని సోవియటులు.

గ్రీనులో విప్లవము

నిరంకుశపాలన మొందుటకు ప్రవేశబెట్టవలసినో డెలుపుట

ఏథెన్స్, జనవరి 6:—మంత్రిసభ అయినపిదప పనగ్ లాస్ సేనాని ఇట్లు ప్రకటించెను. ప్రభుత్వమువారి రింతవరకు న్యాయతకు, పరిహాసములకు తుదకు విప్లవ ప్రయత్నములకు సహించి చిక్కుచెదరక విన్నకుండిరి. కాని గ్రీకో బల్గరు లేగవులో ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షుల వైఖరి రెంతయు దేశభక్తికి ప్రతికూలముగ నుండునటుల ప్రవర్తించిరి. మామూలు రాచకీయ జీవనమునకు అవకాశములేకుండ. బల్గేరియాను గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు కావలె నని ముట్టడించి రని ప్రతిపక్షులు ప్రభుత్వమును నిందించుచు అమర్యాదగ ప్రవర్తించిరి. రిపబ్లికును అంతకు ఐకమత్యముగ నుండునటుల జేయదలపెట్టిన కార్యక్రమమును చాలింపక అమలు జరిపెననియు, దేశము మరల సమంజసముగ పద్ధతుల ననుసరించి మామూలు పార్లమెంటు జీవనములో జడునటుల పట్టుదలతో చలింపక సాధించెదను.

సముద్రపు ఇసుకదిబ్బలు తెగుట

ఆర్జెంటిల్లాలో ఇసుకదిబ్బలు తెగిపోవుటచే వందలకొలదిని ప్రజలను సాగయోడలు వ్రాజాపాయములేకుండ గాపాడినవి. మ్యూసు, వాటుమధ్య చాలభయంకరముగనన్నది. నీరు మరంత హెచ్చినది. మరికొన్ని గ్రామములు మునిగిపోయినవి. పెక్కు ఇండ్లు కూలినవి. ఈ నెలననీ యిసుకదిబ్బ తెగిపోయెను. నాకాదళమంత్రి మోటారుపడవలను, డింగీలను, తెప్పలను వరదలున్న చోటునకుబంపి నాకాదళమందున్న వారిని జేలకొలదిని సహాయముచేయుడని బంపెను.

బెల్జియంమంత్రిల సహాయము

బ్రుసెల్స్, జనవరి 6:—వరదలన్న ప్రదేశములకు 2000000 ఫ్రాంకులను సహాయముగ నిచ్చుటకు బెల్జియముమంత్రిలు నిశ్చయించిరి. మంత్రిలు స్వంతముగ 25000 ఫ్రాంకులను చెప్పెదరు.

బ్రిటిషుఅధికారు లేమియు

డెలువలేదు

లండన్, జనవరి 6:—బ్రిటిషు అధికారులీమియుమై ఎన్నడులేని మానముద్రనువహించి ఏమియు డెలువకున్నారు. బ్యాన్విజుగారిలో తురుష్కు రాయబారమునెకో ఏమియుప్రస్తాపించుటలేదు. కాని అంతయు సంతృప్తికరముగనే జరిగిననుకొనుచున్నారు. కాని తురుష్కులతో కలసిమెలసి తిరుగువారంత తృప్తిగ జేవ్వలేదు.

ఈజిప్టుమంత్రులపై నేరారోపణము

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతి)

కయో, జనవరి 6:—ఈజిప్టుమంత్రులు, బ్రిటిషు అధికారులపై మోపబడిన నేరములను గూర్చి జరుగుచున్న పరిశోధనల సందర్భమున, కాప్టెనునోపిలలో ఈజిప్టు రాయబారికి రెండవ కార్యదర్శిగనున్న అబ్దుల్ హాలీంగారిని నవంబరులో అరెస్టుజేసిరి. ఆతనినిపుడు డండనాధికారియొద్దకు విచారణకు బంధుటకు నిశ్చయించిరి.

కార్మిక పక్షమువారి కాంగ్రెసు

పోర్టు ఎలిజబెత్తులో జరుగుట

మితవాదులకును అతివాదులకును చీలికలుగుట
లండన్, జనవరి 6:—పోర్టు ఎలిజబెత్తులో జరిగిన కార్మిక పక్షమువారి కాంగ్రెస్ కార్యక్రమమునుజూచి దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ప్రభుత్వవర్గమువారును, జాతీయవాదులుగూడ కొనాదీగిటులేరి. ఇచట, కాంగ్రెసులో స్పష్టముగ మితవాదులకును అతివాదులకును చీలికగల్గెను. మితవాదులలో క్రెస్ట్యలు గారు స్థాయులు. 14 మందిపదవులలో క్రెస్ట్యలుగారును ఇంకొక ఇద్దరుకార్మికులును మూడింటిని ఆక్రమించుకొనిరి. ఇందులో ఒకరు మాజీజైగారు అతివాదులసిద్ధాంతమే అన్నిటికంటే ముఖ్యమనియు దానినే గుర్తించవలెననియు దానిని సాధించుటకు బహుకంఠాడై పనిజేసెనని శపథముజేసిరి. అట్టి ప్రకటనము కార్మిక జాతీయవాదుల ఒడంబడిక కెంతయు విరుద్ధమని జాతీయపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. సాంఘికవాదులు తమదగ్గను సాధించుటకు వీలులేమండ జాతీయవాదులు నిరోధముజూపెదరట.

లిబరల్ పక్షములో చీలిక

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జనవరి 6:—భూమివిషయమై లాయరు జార్జిగారు నూచించిన విషయములమీద లిబరల్ పక్షములో చీలికగల్గెనని సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ నూడుగారు చెప్పివేసిరి. మాండు గారు చాలకాలమునుండి లాయర్ జార్జిగారితో రాచకీయములందు పనిచేయుచుండెను. వ్యవసాయమును పరిశీలించుటకు వారి కొందరు అధికారులను నియమించుట కెంతమాత్రము మాండు గారొప్పుకూడదు లేదు. అదిజేసిన ఏర్పాటులకుగాని కట్టుబడుటకు వీలులేదనుచున్నారు. అట్టియత్నములు కూడదనుచున్నారు. లిబరల్ సిద్ధాంతములందు విశ్వాసమున్నదా లేదాయని తెలిసికొనుటకు ఇదిగారు పరీక్షయనిరి. అట్టి ఏర్పాటుల వెన్నడును అంగీకరించననిరి. తాను అందరిపక్షమున రెండుపుదున్నాడననియు కామన్సులలో లిబరల్ పక్షమున నాయకుడు లాయర్ జార్జిగారి స్థానము నాక్రమించుకొనుటకు ప్రయత్నించుట లేదనిరి. లిబరల్ కార్మిక లయికనుగూర్చి సాధ్యాసాధ్యములను చర్చించుచున్నపుడు మాండుగారిట్లు ఈధోరణి ప్రసంగించుటకాక తాళనీయముగ నుండవచ్చును. ఈలోపుగ లాయర్ జార్జిగారు ఆత్మంతాపపుల తన రాచకీయ సహచరులతో లాయర్ జార్జిగారు ఇటాలియను రిసర్చలో నున్నారు.

ఆంగ్లో తురుష్క రాయబారములు

బ్రిటనుకు తురుష్కుల ప్రత్యుత్తరము

లండన్, జనవరి 6:—తురుష్కు ఇరాకు సరిహద్దును గూర్చి బాష్టియనుగారును, తురుష్కురాయబారియు నేడు డవు నింగ్లండ్ లో తృప్తికరముగ నే ప్రస్తావించిరట. ఇసోలుతగవును పరిష్కరించుటకు రాయబారముల విషయమై బ్రిటిషు ప్రభుత్వము నూచించినదానికి తురుష్కు ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరమును తురుష్కురాయబారి బాష్టియనుగారికి చెలియజేసిననుచున్నారు. రాయబారములను జరుపుటకు తురుష్కులు నిరాకరించలేదనే అనుకొనుచున్నారు.

ఈజిప్టు మేయరులు

27 గుడు విడుదలయగుట

కైయో, జనవరి 4:—సల్లాకిల్లాలో 36 అమదులు నిందితులుగ జేయబడిరి. వారిని ఏచారించి 27 గురిని వదలివేసిరి. మిగిలిన వారు 1 ఈజిప్టు పౌండు కెక్కువ గానుండ జరిమానా విధించిరి.

సంగీతము

8000 మైళ్లదూరము వినిపించుట

ఇంగ్లండులో జరిగిన సంగీతపాటను బ్రాడ్ బ్యాన్స్ టింగు యంత్రముతో ఆమెరికాకువరకు అచ్చుస్పష్టముగ విసవడెనట. తిరిగి మరల దానిని ఇంగ్లండుకు బంప మొదట బాదినపు డెట్లుండెనో అటులే ఇప్పుడు కూడ ఇంతదూరమున్నను వినిపించెనట.

అమెరికా ఆయుధ విసర్జన

ప్రయత్నములు

ప్రెసిడెంటు కూలిడ్జిగారి ప్రకటనము
వాషింగ్టన్, జనవరి 6:—జిసీవలో జరుగనున్న ప్రారంభ ఆయుధ విసర్జనసభ నిమిత్తము 50,000 డోలరులకు ప్రత్యేకముగ ఖర్చులకు ఏర్పాటు జేయుడని కాంగ్రెసును కూలిడ్జిగారడిగిరి.
దీనివలన యునైటెడ్ స్టేట్స్ వైఖరిని నిర్ణయించుటకు వీలులేదనియు, ఇకముందు జరుగుసభలందు పాల్గొనని నిర్ధారణ జేయరాదనియు మాజీజైగారు చెలియజేసిరి.

రుమేనియా యువరాజు

బుక్రెస్టు, జన 6:—రాజ్యపరిత్యాగమును జేయుట యేగాక రుమేనియాకు 10 సంవత్సరములలోపుగ రాసనియు అపుడుగూడ రాజుఅనువతిలేనిదే రాసనియు చెలియజేసెను.
అధికార ప్రకటనముతప్ప, తన రాజ్యపరిత్యాగమును గూర్చి ప్రకటించిన సంగతు లన్నియు ఉత్తర రుదాబరములని దెలుపుచున్నాడు.

చార్లీ ను లో కొత్త వింత

క్రీస్తు పుట్టకపూర్వము 2250 సంవత్సరముల సంగతి కనిపించుట
లీక్స్, జన 6:—చార్లీ నులో ఉక్చగ్గర దుంగీ రాజు మందిరమున్న ప్రదేశమును కనుగొనిరట. ఇతడు క్రీస్తు పుట్టక పూర్వము 2250 సంవత్సరములకు పూర్వము రాజ్య మేలుచుండెనట. దుంగీగారి ప్రతిమలు రాగితో జేయబడి పెట్టెలలో నున్నవట. తలమీద సున్నపుగంప కెత్తుకొని మొదటి ఇటుకను భవన నిర్మాణము నిమిత్తము గొంపపు చున్నటుల ఆవి వ్యయించెనట.

బ్రిటిషు అధికార వాయువార్తలు

ఇకమీదట రక్షింపజే బ్రాడ్ బ్యాన్స్ జేయబడెను. లీక్స్ కార్యాలయము నెత్తివేసెదరు. మనుపటివలెనే పగటి రిగంటలకు రాత్రి అర్ధరాత్రి బంపుచుందురు. అందులో మార్పులేదు.

బ్రిటిషువారిచే తయారుగు ఉక్కుగావలెను

లండన్, నార్త్ ట్రెస్ రైల్వే కంపెనీవారు బ్రిటిషు వారిచే తయారుజేయబడిన ఉక్కునే గావలెనని పట్టుబట్టుచున్నారు. విదేశీయులనుండి వచ్చు ఉక్కు ఆక్సర్ లేదనుచున్నారు. దీనివలన ఆర్థికలాభ మెంతయో గలదనుచున్నారు. ఇకముందు రైల్వే కంపెనీ లన్నియు బ్రిటిషువారిచే తయారు జేయబడు ఉక్కును, ఉక్కు పనిముట్లను తప్ప ఇతరవాటిని యుపయోగించరాదని నిశ్చయించుకొనిరి.

రైల్వేలో తీగలేకుండ

టెలిఫోను వార్తలు

జర్మనీలో కనిపెట్టి నెగ్గుట

బెర్లిన్, జనవరి 6:—జర్మనీ నుండి హ్యోంబర్గుకుపోవు రైలులో తీగలేని టెలిఫోను నేర్పాటుజేసిరి. అఖండముగ వినిపించెనట. రెండువివర్ణన చక్కగ వినిపించెను. గంటకు 60 మైళ్లుపోవు రైలుకట్టయజేసినను టెలిఫోనువార్తలు వినిపించెను. కొన్నినిమిషములలో వార్తాపత్రికా కార్యాలయముతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల నేర్పాటుజేసిరి. మూడునిమిషములు మాట్లాడుటకు 5 క్షమాల్గు లీయవలెను.

మరాఠ్ యుద్ధము

కస్తూరికాన్యంకు తంజోరుకు బయలుదేరుట
పూర్ణి, జనవరి 6:—పూర్ణికుకుబోయిన పర్యవసానమును అర్థకరీంగారికి చెలుపుటకు కస్తూరికాన్యంకుగారు తంజోరుకు బయలుదేరిరి.

అబ్దులుకరీంగారు పలాయనము

గావించు తలంపు

లండన్, జనవరి 4:—ప్రాంకోస్పెయిను మరాఠ్ సరిహద్దులలో తెగలు లోబడుటచేతను, అబ్దులుకరీంగారికి హితులుగ నున్న తెగలే అబ్దులుకరీంగారిని విడవాడి యుద్ధమును చాలించుట మంచిదిగాదా యని ఆలోచించున్నారనియు, అబ్దులుకరీంగారుగూడ పారిపోవుటకే చర్చించెననియు పలాయనము గావించినచో ఇటలీకులకును ఆలోచించు నటుల చెలియచున్నది.

రిపుల సంధిరాయబారమును ప్రాంకు స్పెయినుదేశములు నిరాకరించుట రిపులకేగాక ప్రాంకు స్పెయినుకుగూడ వివాదకరమని ఆమీరాలీగారు ప్రైముమిస్ట్రీలో వ్రాయుచున్నారు. ముస్లిం ప్రపంచమంతయు కస్తూరికాన్యంకు రాయబారము విలఫమైనదని విని నిర్విణ్ణులగుదురు. జాతిమతవిపక్షతలులేకుండ ఇంతవరకు అందరకును సమానస్వేచ్ఛలుండవలెనని ప్రాంకు ఒక్కటే సమర్థించుచున్నదను సమ్యక్ము నేటితో పటాపంచలమయ్యారు.

కొంత వ్యవధిని సంపాదించుటకు ఎత్తిన ప్రాయశ్చల ఎత్తుగాని క్యానింగుగారి రాయబారములు వేరొందుగావని బ్రియండుగారనుట చోస్వాస్వమగన అసహ్యముగ నున్నదనిరి. నిజముగ శాంతినిగోరువారు జేయు రాయబారములనే రిపులుజేసిరిని నమ్ముచున్నాడననిరి.

18 సంవత్సరములు వయసుగల భూపాలగీంగారి వనమరాలిని అక్సఫర్డు విశ్వవిద్యాలయమును విద్యించు నశాల సర్వారు ఆరీఖానకిచ్చుటకు ప్రధానముజేసిరి.

పెరిషియా ప్రాత చక్రవర్తి

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

ఆత్మహత్య అబద్ధము- వదంతికి కారణము
బెర్లిన్, జనవరి 6:—జేసు వాయువార్తా సమాచారపు కార్యాలయమువారు జేసు వార్తాపత్రికలకు తమకీయవలసిన సామ్యు నీయకనే వాయువార్తలను విని ప్రకటించుటచే ఆ పత్రికల చెట్లను బట్టుకొని వారిపై క్రమప్రకారము చర్యను జరుపుటకు జేసు వాయువార్తా సమాచారపు సంఘమువారు పదమృతుడైన పెరిషియా చక్రవర్తి మరీబెనులో ఆత్మహత్యను గావించుకొనె నని ప్రకటించిరట.

ష్యాంగు హే అల్లరులు

మునిసిపలు సహాయము- విదేశాంగ ప్రభుత్వము నిరాకరించుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)
ష్యాంగు హే జనవరి 6:—మే 80 లేదని జరిగిన అల్లరులలో శ్రుతగాత్రులైనవారికిని, చనిపోయినవారిబంధువులకును పరిహారముగ మునిసిపలు కవున్నిలువారు పంపిన 75 వేల డోలరుల చెక్కుచాలదని పికింగ ప్రభుత్వమువారు తిరిగి పంపివేయవలెననుటచే ష్యాంగు హే విదేశాంగ చీనా కమిషనరు ఆచెక్కును మునిసిపలు సంఘమునకు బంపివేసిరి.

ఇండియా, దక్షిణ ఆఫ్రికా

మున్నగు దేశములనుండి గోదము దిగుమతి

ఆమెరికాకు కూడదనుట
(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

వాషింగ్టన్, జనవరి 6:—ఇండియా, దక్షిణ ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా, చీనా, జపాను, ఇటలీ, స్పెయినుదేశములనుండి 1926 ఫిబ్రవరి మొదటి లేదనుండి ఆమెరికాకు దిగువతి చేయరాదని వ్యవసాయశాఖవారు నిశ్చయించిరి. సజ్జము ను కత్తువు జేసిరి.

ఈజిప్టు రాజకీయపు నేరములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

కొయ్యి, జనవరి 6:—ఈజిప్టు చాల సంవత్సరముల నుండి సాగుదున్న రాజకీయపు నేరములు తుదకు ఆంగ్ల సర్కారుని హస్తాంతరము పరిణమించినవి. ఈ నేరముల పరిశోధన చాల వరకు పూర్తియైంది. విద్యాభ్యాసమును దేశీయ సహాయ మింపించి విచారణకు నేర్పునకు బంధువును నిశ్చయించిరి. ఏ రంధ్రమును జగలును వాడుకగా ప్రధానామాత్యుడుగ నున్నపుడు మంత్రులగు నుండి. ఏ రంధ్రమును కొందరు ఈజిప్టు మంత్రులను జంపి రనియు ఆర్థిక బ్రతుకు, కొయ్యి నీటి వారియు నున్న బంధావీ కవుగాని జంపటమును, కర్షణ సిగ్గులు భావన బ్రతుక, హాస్యక అట్లును రజాకు జాధిపతి గాని జంపి రనియు విచారించెదరు. ఇతరులపై ఇట్టి నేరములే యున్నవి.

వాతావరణ సిద్ధి

1926 సం. జనవరి 7-వ తేది గురువారము

మట్టికట్టలు	మట్టికట్టలు	మట్టికట్టలు	మట్టికట్టలు	మట్టికట్టలు	మట్టికట్టలు
మట్టికట్టలు	మట్టికట్టలు	మట్టికట్టలు	మట్టికట్టలు	మట్టికట్టలు	మట్టికట్టలు
గోపాధరం	79.8	67.8	...	0	44.96
విశాఖపట్టణము	80.2	72.1	...	0	87.09
కాకినాడ	81.8	72.9	...	0	89.09
మచిలీపట్టణము	81.1	63.2	...	0	41.59
కర్నూలు	86.2	68.8	...	0.05	26.01
బళ్లారి	85.2	67.0	0.15	0.15	20.51
ఆనంపూరు	0.28	0.28	27.88
కడప	84.5	68.7	...	0	81.28
నెల్లూరు	83.9	67.8	...	0	87.98
మద్రాసు	83.8	72.5	...	0	50.74
కడపూరు	82.0	73.8	...	0	52.94
నెలము	89.2	63.8	...	0	89.80
కోమలకూరు	86.0	67.4	...	0.03	22.23
తిరుమనాపల్లి	89.7	70.3	...	0	83.18
నాగపట్టణము	83.0	73.5	0.65	0.6	54.56
మధుర	88.2	71.8	...	0	88.18
పాల్వంచ	81.5	76.1	...	0	87.00
తిరుపత్తూరు	0	28.24
తిరువేంగళము	85.8	75.1	...	0	64.51
కొచ్చికో	86.0	74.7	...	1.10	114.51
కాలికట్ట	90.8	74.1	0.15	0.15	117.16
మంగళూరు	87.8	70.5	...	1.05	126.68
తెలంగాణ	82.9	68.4	...	0.05	85.87
మేకార	79.2	60.2	...	0	125.46
కొడవకూరు	65.8	47.8	...	0	62.18

సర్కారులు:—కాకినాడలో మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. తక్కినచోట్ల ఆకాశము నిర్మలముగ నే యున్నదనవచ్చును. రాత్రికిమీ 4 నుండి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్:—ఆనంతపురంలో 0.28" బర్షంలో 0.15" పడించెను. మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. ఆర్ధ్రత చాల ఎక్కువ. కర్నూలులో రాత్రికిమీ 9.5, టెన్సినివోల్ట్ 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో మేఘములు పలచగ నున్నవి. తక్కినచోట్ల వర్షముగనున్నవి. రాత్రికిమీ 8 నుండి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

రాజధాని దక్షిణార్ధమున వాతావరణ పరిస్థితులు అధిముగ నున్నవి. స్థానికచితులు కొన్ని పడవచ్చును.

యస్. ఆర్. హెచ్ సామ్రాజ్.

వాతావరణ ప్రకటన.

కార్మిక సమావేశము

కార్మిక సంఘమును బలపరచుట

నాయకుల ఉపన్యాసము

చిన్నపురియందలి రైలువే కార్మికుల తల్లిదండ్రులు సుమారు 10 వేలకుపైగ నిన్నటి సాయంత్రము కృష్ణప్రభుత్వ హాలునందు పంచాక్షరముగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైరి. హాలునందు శ్రమజాలక వెలుపలనున్న ప్రదేశమునందును జనులు క్రిక్కిరిసియుండిరి. సభలో పెక్కుమంది శిష్యులవస్త్రధారణయై యుండిరి. స్వచ్ఛందమైన తల్లిదండ్రుల శిష్యులనునే ధరించిరి. శ్రీయుతులు యస్. యమ్. జోషి (భారతసాసనభ్యుక్తు) రా||సా|| పం (దికాక్రసాద్, (అశ్మీరు) వి. వి. గిరి (బహుపురము) యస్. జె. జిన్వాలా (బొంబాయి) యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, వి. చక్రయ్యకెట్టి, యస్. యస్. రామస్వామి అయ్యంగారు, పి. ఆర్. సర్కార్, ముఖంబలాలు సర్కార్, ఏ. ఆర్. కాలప్ప, డి.ఆర్. తంగేలు, యస్. సింగాపేలుకెట్టి, యి.యస్. అయ్యరు, పి. భక్తవత్సలు నాయుడు, టి. వి. కళ్యాణసుందర మొదలగువారు, గారులు దక్షిణ ఇండియా రైలువే తేబరపక్ష కార్యదర్శి ఎర్నెస్టు కర్నూగాయను సభ కేతంచిన ప్రముఖులందు గలరు.

వి.వి. గిరిగారు

ప్రభుమును మాట్లాడుచు నుతన కార్మికపక్ష చరిత్రను చాల కాలము కాలేదని బోధించిరి. ప్రాచీనకాలమున యజమానుల దౌర్జన్యము, పనివారలలో గల కష్టస్థితి, ముఖ్యము, తగవులు, పంచాయతీలవలన పరిష్కరించబడినవి. దుర్భిక్షము, అల్పము, పాశ్చాత్య సాంస్కృతికములన వానియందలి మంచిని మరచివాము. ఒక శతాబ్దము క్రితమే కార్మికులు ప్రత్యేక మొకసంఘముగ నుండుటకు ఆశ్చర్యకరము, ప్రాధాన్యమును పాశ్చాత్యులు గ్రహించిరి. ప్రస్తుతము భారతదేశమును కార్మికుల కట్టిపరిస్థితులుండెనో నాడు వారిని అట్టి పరిస్థితుల నందుకొనెను. కొలనకాలము క్రిందటనే కార్మికపక్షమువారు దేశపరిపాలకులుగ నుండ గల్గిరి. కడచిన 4 వత్సరములలో భారతీయ కార్మికులు, పాశ్చాత్యులు 30 సం||లలో జేయగలిగిన పనిని జేయజాలిరి. కార్మికులందు 4 లక్ష గతులవారు గలరు. మొదటి తరగతివారు వేదాంతములనె నుండిరి. రెండవ తరగతివారు చందాలను కల్పించి వెంటనే ధర్మము నాశించెడివారు. కాని వెంటనే ధర్మము గలుగనిచో ఆ తాదాంగము గలవారై సంఘములను వదిలివేసెడివారు. 3 వ తరగతివారు పెట్టుబడిదారులతో నిరంతరము హోం-హోరిగా పోరాడుచున్నారు. కాని అట్టివారల సంఖ్యకులు. అట్టి వారిధికి ముగ నుండిననే గాని కార్మికోద్యమము 2 య పందజాలరు. 4 వ తరగతివారు చాల ఉపద్రవమును / లు జేయుచున్నారు. యజమాని విదేశీయుడనియు, తక్కువమానియు నియు ఎరుంగర యజమానికి కొండెములు జెప్పారు. కాన కార్మిక సంఘముయొక్క ఆవశ్యకతలెల్లరు గమనింపవలెను. తక్కువ పనినంది తొలగించిన తిరిగి పనిదొరకదను ఢీకొనే బ్రాహ్మకు లీల సంఘమునందు జేరుటకు జంకుచున్నారు గావున నెల్లరును సంఘమునందు సమ్యలుగా జేరినచో ఢీకొనంద స-సరములేదు. బెంగాలు సామ్రాజ్య రైలువే కార్మికపక్షము కీ||శే|| దేశబంధు చిత్రంజన వాసు గారిచే ప్రభుమును స్థాపించబడెను. ఉపన్యాసకులు తామసంఘమును ఉద్యోగీయసభ్యుడనని బోధించిరి. సంఘమును హోముబోధును వైత్రితో మెలంగుచున్నవి.

జిల్లాసంఘముల యధిపత్యము క్రింద పదిజిల్లాలను సమ స్థలము పరిష్కరించుచుండెను. వ్యక్తుల కష్టసుఖములను నివేదించుకొనుటకు మనకు హక్కుగలదు. అదిలేనిచో ఈ సంఘములని ఉపయోగమేలేదు. కాన చిన్నపురియందలి మిల్లరులు ఇందులకై తీవ్రముగ ఆందోళన గావించవలయును. సాధారణముగ జనులందరి కష్టసుఖములను మాత్రమే కేంద్రసంఘమువారు విచారించుదురు. రైలులో పనివారలందరు నొకటిగ నేర్పడి సంఘమునకు ఒలము గలుగజేయవలెను. ఇందు కలభేదము లేకమాత్రము పాటింపరాదు. అట్లుజేసిన ఆత్మహత్య గావించు కొనినటుల ఆగనని బోధించిరి.

అఖిలభారత రైలుపనివారు వహసభ కార్యదర్శిలగు రామస్వామి చంద్రకాప్రసాదుగారు పిదప మాట్లాడుచు సంద్భావనైత్యుగా తాము 1877 సం|| న ఉద్యోగము నారంభించెతి గని బోధించిరి. కాని భారతదేశముందు 48 సం||ల నుంచి తమ రైలు కౌశలముం దనుభవము గలరు. ఇతర దేశములందును రైలుకౌ

శులో ననుభవము గలిగియుండిరి. అన్ని దేశములందుకంటెను భారతదేశముందు రైలు పనివారే అపరిమితముగ బాధపడుచున్నారని వారి యభిప్రాయము. ఉన్నతోద్యోగులు కూలి పని వారలందు ప్రభుములే. సామ్రాజ్యము లాభమునంతను అనుభవించుచున్నారు. ద్వితీయులు తమకు సక్రమముగ రావలసిన హక్కులకొరకు పోరాడవలసియున్నది. ఎల్లరును సేభించినగాని ఏమి హక్కులను బొందజాలరు. యస్. యస్. యస్. రైలువే సంఘమునందు జేరిన వారెల్లరు వెంటనే సభ్యులుగ జేరవలసి నదిగ సలహా నొసంగిరి. అప్పటి ఉన్నతోద్యోగులు వారి కోరికల నీడేర్చురు లేనిచో వెనుకటియట్లు కాలిక్రింద అంచించియు చెదరు" అని బోధించిరి.

యస్. యస్. రామస్వామి అయ్యంగారు తేవిశేషుందు మాట్లాడుచు భారతదేశమునకు కార్మిక ఉద్యమము ద్వారా స్వరాజ్యము రావలయునని బోధించిరి. ఈ కార్మికపక్షము క్రిందనే సర్వసమతుల్యవారు సహస్రలక్షములవారు సర్వపక్షము వారును కలిసి పనిజేయుట కవకాశముగలదు. ప్రపంచ చక్రత్రయందు పెట్టుబడిదారుల ప్రభుత్వము లన్నిటిలో బిటిషు సామ్రాజ్యమే గొప్ప శక్తి గల ప్రభుత్వము. పెట్టుబడిదారు, వ్యాపారి, చిల్లపర్లదు ఏజంటు మున్నగువారు కార్మికుల కష్టస్థితిమును గ్రహించెడివారు. కార్మికులందైకమత్తము గడిరిన మరుసటిదినమే భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమును బడయగలదని మరియొకవారు హెచ్చరించి ఉపన్యాసము ముగించిరి.

ఎ.ఆర్. కాలప్పగారు మాట్లాడుచు కార్మిక హోద్యము నాటినుంచి మొదలైనదని బోధించిరి. కార్మికుల వ్యక్తులు నులల మైత్రుధికారిలను నివేదించుకొనినపుడు ప్రత్యేకబృత్తులకు సంబంధించిన కష్టము లను సెవమున వానిని నిర్దేశించుచున్నారరు. 30-40 శతాబ్దములను ప్రపంచములో కార్మికుల కిచ్చెడి కేతనము లాసంగవలసినదిగ భారతీయ కార్మికులు గొర్రులేదు. ప్రాథమిక హక్కులను మాత్రమే గోరుచున్నాము. 50 సం||ల క్రితము రైలువే కలపెనీవారు కొన్ని నిబంధనల జేసిరి. వానివలన రైలువే ఉద్యోగులకు చాల సౌకర్యము నొసంగబడెను. కాని నేను అట్టివాక్కులను గూడ బొందుకొన్నాము. ఇండియాకొ రాయల్ కమిటీవారు పనివారల జీతములను గొంచినారు. ఏజంటు గాని ఉన్నతోద్యోగులు గాని విమర్శమానకరముగ బాధించుటకు నీలులేదు. మీరు నివసించెడి గృహములు మానవ నివసనాగ్యములుగ లేవు. ఇందులకు కారణము కఠిన దారిద్ర్యమే! మీజీతము లెట్లుములని ప్రతి యూరోపియను ఉద్యోగియు ఎరింగియుండినను పెక్కుమంది ఉద్యోగులు నాశించెడివారు గుండలవలన విముల్ల లెక్కజేయుచున్నారు. యజమానులవలన గలరు సప్తముకంటెను ఉద్యోగములకై మీకు మీరే నష్టమును గలుగజేసి కొనుచున్నారు. ఎచటైన ఒక ఉద్యోగము ఖాళీగా నుండిన 10 మంది యువకులు ప్రవేశింపజూతురు. అందును లంచము లిచ్చియో వరి యేవిధముగనో ఆ ఉద్యోగము ను సంతోషించి ప జూతురు. ఇది మిక్కిలి అనమానకరము. కార్మికులులేక పెట్టుబడిదారు లుండజాలరు. మిల్లరులు సంఘముగ నేర్పడి సమ్యకట్టు కుదుర్చుటకు లేనిచో వివాదల ఎన్నరికెట్టి భయమునులేదు. కార్మికులే అధికబలము గలవారు. మీరు ఏకీభవించిన ఎంతవరకున నాధ్యమగును. ఏ ఏజంటు గాని, పెట్టుబడి దారుడుగాని మీకు తోడ్పడ నవసరములేదు. మీకై మీరేసంఘమును నిర్మించుకొని నడుపు కొనవలెను. మీజీతములోని 888 పాలు మాత్రమే చందాగా చెల్లించవలసి యుండును. కార్మికులకు వోటాసంక అధికార ముండవలెను. చట్టనిర్మాణ సభలందు ప్రాతినిధ్య ముండవలెను. మీహక్కులను గాంచువరకు ఆందోళన సావలను" అని పల్కిరి.

టి. వి. కళ్యాణసుందరం మొదలియగువారు తేవిశేషములో కాలప్పగారి యుపన్యాస సంగ్రహమును ముచ్చటించిరి. కార్మికులు తపస్థితిని గ్రహించి స్వయంసహాయ మూర్తిము సాధారముగ గైకొని ఎల్లరును ఏకీభవించి పాటుబడ విలెనని బోధించిరి.

మరికొందరు మాట్లాడినపిదప సభ ముగింపబడెను.

ధనావహరణము

అలహాబాదు, జనవరి 7:— పోలీసు అఫీసులోని ఆక్సెంటులు గారైన శంభూరాల్లుగారు అలహాబాదు శాసకు వారి పరిపాలన 4000 లను దుర్వినియోగము చేసి నందులకు 4 ఏండ్ల కరీన ఎరకమును రు 1000 లు జరిమానాను విధించిరి.

(అ. ప్రె.)

వక్తిత్వ సంఘము

అ. భా. సంస్కర వియమించుటను గూర్చి

ప్రభుత్వ చట్టము

ధర్మ, జనని 4. ఇండియాలో సత్వసంఘమును స్థాపించుటను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన ఇండియా జిల్లాల ప్రాంతీయ ప్రభుత్వములు చరిత్రకొని త్వరగా శాసనము గావింపబడిరి. ఇంకటి నూతనలను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు స్థాపించిన ప్రభుత్వములను ప్రాంతీయ సంప్రదింబిరి కొన్ని విషయములందు మాత్రమే తేడాలున్నవి యుండెను.

సంఘమువారి నిర్ణయాలు

సంఘమువారు చేసిన తొలి నిర్ణయములు అనుబంధముల జరుపుటకు విలువ కలిగినవి

(1) వ్యాయాసములను వారము వారములలో వివిధ గ్రేడుల భేదముతో విడిచి బిల్లులతో తరగతి వారిగా నుంచి, వారు అన్ని క్రీడలలో వాడబడుట కర్హులగు జేయవలెను

(2) ప్రాంతీయ వాదించు వ్యాయాసములందరిని అడ్వోకేటులను (బాధ్యత కలుగక) వేరున ఒకే తరగతిగా నుంచి యితర వక్తిత్వ గ్రేడులను తీసివేయవలెను. ఒరిజినలు తరపు వాదించుటకు ప్రత్యేకముగా కొంతదూరమైనను అడ్వోకేటులలో కొందరికే అట్టి అధికారమిచ్చి మిగిలినవారికి లేవడము జేయవలెను.

(3) ఒక ప్రాంతీయ అడ్వోకేటులు వేరొక ప్రాంతీయ నందు నవరు ప్రాంతీయ వక్తిత్వ సంఘము యొక్క నిబంధనల ప్రకారము వాదించుటకు హక్కుండవలెను.

4. ఇద్దరుకలసి పనిజేయునట్లు నన్ను వాటి నట్లే యుంచవలెను.

5 ఇండియాను బాధ్యతలకు ఇంగ్లాండులో చేరిన నందు వృత్తి ప్రారంభించుకొనుటకు శిక్షణబొందు అవకాశము లేనట్లు నన్ను ఇండియాలో అచుభవజ్ఞుడగు వక్తిత్వ తరగతి ను ఒకవకాశమిచ్చి పిమ్మట అడ్వోకేటులుగా చేర్చుకొనవలెను. ప్రాంతీయ అడ్వోకేటులు వృత్తిని సాగించునపుడు ఆన రింపవలసిన నిబంధనలు యీ జిల్లాలలో నూచింపబడినవి. ఇదివరకు ప్రాంతీయ నిబంధనలతో సరిగ్గా నున్నవి నడవలెను.

సంఘమువారి నిర్ణయములకు యీ దిగువన సవరణలు జిల్లాలలో గలవు.

(1) వక్తిత్వ సంఘము నేర్పాటు చేయుటలో జిల్లాలందు కొందెను మార్పుగలదు. అడ్వోకేటు జవరలు సంఘములో సభ్యులుగా నుండవలెను. సదింది సభ్యులను ఎన్నుకొనవలెను. ప్రభు సంఘముల యందును ప్రభు ప్రాంతీయ వారు యేర్పరుచు నిబంధనల నొనరించి జేయవలెను.

(2) సభ్యులు సంఘమునందు చేరునపుడు కనీసము జేయవలసిన చందా రిమునుగూర్చి సంఘమువారి నిర్ణయించును.

(3) ప్రాంతీయ వారు నూచించు వారి విషయమున వృత్తి విరుద్ధ పర్యవసానములను నేరములను నియమించు ప్రధానస్థానమున నియమించు ప్రత్యేక విచారణసంఘమువారు విచారించుటకు అధికార మియ్యవలెను. ఈవిచారణ సంఘమును వక్తిత్వ సంఘము సభ్యులే యుండురు ఈవిచారణసంఘమువారు రద్దుజేయు కేసులకు వక్తిత్వ సంఘము నకుగాని, సబ్జిక్టుగాని పంపవలెను. సాక్షులు వాదించు గావలసినదిగ నిర్ణయించు అధికారము విచారణసంఘమున కొనగలెను. ఆపాక్షులకు సాక్షుల ట్టులు ప్రకారము సాక్షులు యొసంగుటకు గూడ విచారణ కర్తలకు అధికారముగలదు. విచారణ కర్తల కార్యవిధానమును వక్తిత్వ సంఘమువారు గాక ప్రాంతీయ వారి నిర్ణయించెదరు

కోపానూయ రంకయంత్రములు

బలిపురము, నవంబరు 17. తన మానేటింగు డైరెక్టుగా నై న మాన్ ఆట బొంబి నామాన బహదర్ గారిని భావించు దురు బిరుదమును పొందినందులకు ఆయంత్రముల పరివాండ్రు అభినందించిరి. (అ. పే)

విలేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

రాత్రి యొకమాత్రము నేరింగిన నెల్లవారి రెండురేతనకులు కాగవు. వికారము పైకొనలేదు. నేపాళము చేర్చబడలేదు

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

శాసనోల్లంఘన తీర్మానము

గాంధీమహాత్ముని అభిప్రాయము

కాన్పుగ కాంగ్రెసు మహాసభలో శాసనోల్లంఘనమును గూర్చి నొక్కి చెప్పుచాల సమంజసమనియే నా అభిప్రాయము బెకిగుల అభిప్రాయము నవల జరుపుట అధికార విమర్శబలమే ఏమితి మునుగుచ్చన దినోదవాలను. శాసనోల్లంఘనమును గూర్చి వకల నొక్కి చెప్పుట ఏలగా భారతీయులకు నాయకత్వమునందు నమ్మకము లేదని స్పష్టపరుచుటకే శాసనోల్లంఘనము దూరస్థవిషయమే కాదును గాని చాలమంది తలంచునంత దూరము కాకపోవచ్చును. కాలగు అప్రసక్తము. దౌర్జన్యవరహిత ప్రతిభులనకే నలవరుమకొనుటయే చిత్తశుభము.

శాసన సభలను త్యజించుట యాచూకులగా అనువిషయమును నిర్ణయించుటకు స్వరాజ్యవత్తువారే సర్వవిధములకు అర్హులైయున్నారు. వారావిషయమున ప్రవీణులు, గాన పాట్నాలో ఆమోదింపబడి కాన్పుగలో స్థిరపరచబడిన తీర్మానమును వారు నెరవేర్చునెడల యితరులు వారికి నిరోధమును కలిగించరాదు.

స్వరాజ్యవత్తువన కొందరు విశిష్టావులునుగూర్చి భాగతదేశ మతి విశాలమగుటచే అనేకపక్షము లేర్పడుటకు కావలసినంత అవకాశమున్నది. ఏ పక్షము వారు గాని యితర పక్షములను గౌరవించుచు తమ వాదమును గూర్చి వ్యాయముగా ప్రచారము చేయుమండినా అందువలన దేయలకు మేలేకలుగును. ఎవరుగాని తమ భావములను వెల్లడించుకొండ నిరోధించుట దౌర్జన్యమునకు పూతకును లక్షామగును. కావున స్వరాజ్యవత్తువన కలిగిన విభాగమును గూర్చి ప్రజలు విచారించునాడవని నేను మెచ్చుకొనెదను అని మహాత్ముడు నేడు వెలువడిన ఎంగ్లండులో ప్రకటించెను. (అ. పే)

బెజవాడలో రాధాకృష్ణచౌటకము

2 లేది రాత్రి మెలవనవారి బాలభారతీసమాజ నాయకులను బోలెరు. రాధాకృష్ణనాటకము ప్రారంభించబడినది నాటకము రక్తికట్టిది మొత్తమున ఎల్లకలులు జ్ఞాన్ముగ డెమ పాత్రలను పోషించిరి. నటుడు సుబ్బారావుగారు పాఠశక్తియుచే నొడలునుచి కావించి ప్రదర్శనము తలంచు కొనినవచ్చుకొండ నానందబామ్మలు కనులనుండి జలజల రాలుచున్నవి. మేను పులకరించుచున్నది.

నీ ఒ. భావమండని వికలత్వ మింతే
జలయింపనీ గాంధీగృహము
జైచిత్తధం మావంతైన నెందని
తొడరింపనీ చాతుర్యగూము
విమయాంతరమృతావేగ విస్ఫార సం
పలుబాఅగనీని భక్తిరణము
తత్త్వచనీతి వేదాంతలక్ష్యత్యంబు
నదలనీయని పాఠశక్తిగూము
గీ అనురాములైన సర్వాధ్యయములందు
సాంపు తులకించుచుండెగా సుబ్బారావు
రాధావేంబు ధరియించి రంగమందు
సోలితేరించె మును రసస్ఫూర్తిలోన.
చందంబరశాస్త్రి, శతావధాని.

“గొరిన ప్రబోధిని”

భక్తిరస ప్రబోధియును గ్రంథమును మానీతారామభక్త సంఘమునందలి శ్రీ నీతారామ గ్రంథమాలా కుడుముగా, బ్రవరింపవలెచితిమి. అందు సనాతన కవులవియోకాక యాగునిక కవుల భక్తిరస ప్రధానపద్యములను బ్రవరింపవలెచితిమి. కావున ఆంధ్ర సారస్వతియునందు ప్రాధికాంచిన గవిప్రములు లందఱు నొక్కొక పద్యమును మాకు బదిలీ లోగా మాకుం బంపాలయినని ప్రార్థించుచున్నాము. శ్రీ సరళమై భక్తి ప్రబోధమై పండిత పాఠ రసములకు నానందము గలిగించునదియై సత్యకాల సర్వాధ్యయమును శ్రీశ్రీకైయు తనవెంటను చిగిన దగిలులుగా నుండవలెను. శ్రీ నీతారామ భక్తి ప్రబోధమే యవగతులేదు. దౌర్భక్తియ కావలసినది. ఏకవి దెట్లు తలచినవట్లు న్నాయుచ్చును. ఆంధ్రకవి పుంగవు లందఱు మాప్రయస్నములు తోచుచుండలయును ప్రార్థించుచున్నాము.

గూడ ఆది శేష శాస్త్రి,

నాగులపాడు, పెనందపాడుపాట్లు గుంటూరుజిల్లా

మిత్రాభివృద్ధి సంఘము (గారపాడు)

డిశంబరు 7 లేది ఆంధ్రపత్రికయందు మేము ప్రకటన జేసియున్నాము. అందు ప్రతిపాడు గ్రామమున 27-12-28 జరుగు వేసన జయంత్యుత్సవమునకు “శ్రీ వేసనతారావళి” వ్రాసినవారిలో పండితులచే ప్రశంసించబడు తారావళికర్తకు “వహాళి” యను బిరుకరాజమును సువర్ణపతకమును బహూకృతుల నొసంగబడునని వ్రాసియున్నాము. అందుపై పది గూర్తురు కవిపుంగవులు తమ తారావళులను పంపించిరి. ఆజయంత్యుత్సవమునకు తారావళుల విమర్శనార్థము కొరబడిన పండితులలో గొందరు రానికారణమున నాటికి ఆవిషయ మపివేయబడినది. ఈయత్సవము కారణంతరములచే అవ్యవధిగా ప్రతిపాటిమంకి ముగిసెనునకు మార్చబడినది. ఈ సవ్యాసభ రెల్లగుట పలుగానుండుటకై గుంటూరునందు త్వరలో నేర్పాటుజేయుచున్నారము. లేది నిర్ణయము కొలది దినములలో ఆంధ్రపత్రికా ముఖమున వెల్లడించెను. నాటికి సుప్రసిద్ధ కవిపుంగవులను పండితులను పరిష్కరించెనుగా వచ్చెదరు గావుక సద్యములు పండితపులును యితరులను యేతత్సవమును విచ్చేసి సభను జయప్రదముగా జరుపుటకై తోడ్పడగోరుచున్నాము. సభయందు భాషావిషయమునుగూర్చి సుపస్య సించబడును.

బొబ్బా బాపిరెడ్డివర్మ,
కార్యదర్శి (మిత్రాభివృద్ధిసంఘము)

నిజాంరాష్ట్ర సంఘచతుర్థ సమావేశము కొలనుపాక గ్రామమున శివరాత్రిరోజున, మర్నాడు ఆంధ్ర గ్రంథాలయ ప్రతినిధులసభ మొదలగునవి జరుగును.

త్యాగరాయభక్తసభ - భీమవరం

భీమవరం, జనవరి 7: ఇదివరలో ప్రచురించిన రీతిగా ఈసభవారు ఉత్సవములను జరుపుదురు. కాని ఆంధ్ర సంగీత పరిషత్ సభ పీఠాచార్య బ్రహ్మాశ్రీ తోమరాడ సంగమేశ్వర శాస్త్రివారి ఆధిపత్యమున 16 వ లేదిన ప్రారంభమున ఆధ్యక్షుని తో మే ము న దొర గారు ఉ ప్రా లీ మె క వి గారు గా డే ప ల్లి నూ ర్య నా రాయణ శర్మ గారు వత్తురు. భీమవరం తాలూకావాసుల తరపున అత్యుత్సాహి విసతిప్రేము నిత్తురు. ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య పంతులుగారు రామదాసు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు అని వి. నారాయణగారు తంజినపిరి.

తాడేపల్లి గూడెం ప్రధమ తెలంగానాయక మహాసభ

4 లేది వాధ్యాన్నము గం 2-30 నిమిషములకు శ్రీ సిరిగిసికి సుబ్బారాయడుగారి బంధులలో సమావేశమయ్యెను. ఈసభకు రావలసినదని తాలూకాలోని గ్రామముల యందలి పలువురు తెలంగా ప్రముఖులకు ఆహ్వానములు పంపినను 16, 17 గరు కంటె యెక్కువమంది రాకందు టెంతయు విచారకరము ఈ సభకు శ్రీ రజు వెంకన్న గారధ్యక్షుల వహించిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులకు శ్రీ సిరిగిసికి సుబ్బారాయడు గారు తమ తెలంగాణాదేయిగు ఖార్యపురైస్మిత్తియును ప్రస్తుతపు దుస్థితిని గూర్చి విశ్లేషణగా జరించుటయే గాక ముందు తమ సంఘము ఆర్థిక వ్యవసాయ విద్యావిషయములలో బాగుగా నృన్ది సాం దుటకు తేనకృషి సలుపవలసినదని సభ్యులను మోహించిరి.

ఈసభ ప్రస్తుతము మన రాజకీయములలో నేయు జోక్యము కలుగజేసకొననూడదనియు, బీసబౌర విద్య, వ్యవసాయాభివృద్ధి, త్రాగుడు దురాచారమును నిర్మూలనవరచుట, కోడిపండ్లకు వెళ్లకుండ మాన్పించు నీ సప్రయోగములలో తనదేర్పాట్లు జరిగించుట పంచాయతీల మున్నునాని యేర్పాటుచేయుట మున్ను విషయములను గూర్చి బాగుగా కృషిసల్పాలననని మోహించిరి అటు పిమ్మట శ్రీ పాశం వెంకటస్వామిగారుపాడ తమ సంఘమునంద దురాచారములను వెర్ణించి, వానిని తొలగించుటకు పట్టుకొని పనిచేయవలసినదని ముచ్చటించిరి. శ్రీ కామిశెట్టి వరదాక్షుగారు తాలూకాలో బాగుగా పనిజరుగుట కొక స్థాయి సంఘ ముండవలసి, దిగా నూచించిరి. సిరిగిసికి సుబ్బారాయడుగారు కృష్ణులుగా నొక స్థాయిసంఘ మేర్పాటు కావలసినది. ఈసభ యదు మాటలాడిన కేంద్ర పనుక్కులు ఇరవారులవారల వెలతూత్రము నిం యొనర్చక, తమసంఘము నెట్లయిన వృద్ధి చేకొనవలెనని వారు వ్యక్తపరచిన యత్సాహమునకు యెంతయు సంతోషపడియున్నది.

(ఒకవిలేఖరి)

వ్యవస్థాపక లేఖలు

త్రైక సూరి దేవి జాతీయ బాలికా

పాఠశాల-నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

ద్వితీయ వార్షిక కోత్సవము

డిసెంబరు నెల 19 తేది సాయంకాలము 4 గంటలమీద గాంధీ చాక్ నందలి వాళ్లవారి భవనమున, నెల్లూరు స్త్రీల కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే నెలకొల్పబడిన త్రైక సూరి దేవి జాతీయ బాలికా పాఠశాల ద్వితీయ వార్షిక కోత్సవము జరిగెను. పురజనుల సేవకులు స్త్రీలు, పురుషులు, విద్యార్థులు మున్నగువారు సభామందిరము నలంకరించియుండిరి ఆదివారము ఈ పురము నకు విచ్చేసియుండిన నుప్రద్య కాంగ్రెసుపక్ష నాయకు లగు శ్రీమంత్ యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగార్ వారు ఈ మహోత్సవమున కగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. వహజనసభా ప్రారంభమున పాఠశాల విద్యార్థిణులు, భారతమాత్యుష్టము గావించిరి. మరియు బాలికలు తమకు పాఠశాలయందు గురువులచే బోధింపబడిన భాగవత రామాయణాది పురాణగ్రంథములలోని కొన్ని ముఖ్యపద్యములను అగ్రముక్తముగ చదివిరి. సంస్కృత భాష యందలి అనురమునకుడ వారికి బోధింపబడుచుండ నందుండి యు కొన్ని శ్లోకములు జదివెరి. వీరి గానసాధనము విద్యా కాలములు పురజనుల కుత్సాహము పురికొల్పినట్లుండెను. తల్లిదండ్రులును, తమ బిడ్డల కొసంగబడు విద్యా విధానముగూర్చి సంకృప్తిచేసిరి. సభయందు బాలికలు కొంతకాలము రాట్నములపై నూలునడుచుచుండిరి.

పాఠశాల కార్యదర్శులు శ్రీమతి పానకా కనకమ్మగారు (ఆంధ్రరాష్ట్ర) కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యురాలు) పాఠశాల వార్షిక నివేదికనుం జదివిరి. శ్రీమంత్ ఆయ్యంగార్ వారికి తెలుగు భాష పరిచయము లేకుండుటచే వారి కొంత యానివేదిక ఆంగ్లమున జరుగజేయబడెను. ఆయ్యంగార్ వారు ఈ బాలికా పాఠశాల స్త్రీలచే నిర్వహింపబడుచున్న దని తెలిసికొని మిగులనానందించిరి. ఇట్టి విద్యాసంస్థలే నిజమున జాతీయ భావములను అభివృద్ధి చేయగలవనియు తెలిపిరి. హిందూస్త్రీలే బాలికలకు విద్యానొసంగుటయుఖ్యము. అదియే నిజమున జాతీయపాఠశాలలు. ఈ జాతీయదృష్ట పురుషులయందంత జయప్రదముగ నెరవేరకండినను స్త్రీలు, బాలికలు చదువు పాఠశాలయందు మాత్రము సంపూర్ణ ఫలితము గాంచగలిగెను. వీలనన ప్రభుత్వమువారు విద్యావంతులగు పురుషులకు ఉద్యోగముల నొసంగి ఆర్జించుచున్నారు. ఈ ఉద్యోగముల బడయుటకు విదేశీయ ప్రభుత్వవిధానము సభ్యమైన పాఠశాలలలో చదువవలయును. కాన పురములు ఉద్యోగవాంఛ చేపింపబడుచు తన్నిమిత్తమే అవసరమగువిద్యను ప్రభుత్వపాఠశాలలలోఁగించుచున్నారు. కాని బాలికల కట్టులేదు. స్త్రీలచే నిర్వహింపబడు నిట్టివిద్యాలయము ప్రజానరంజకమై యుండుట నిశ్చయము.

సామాన్యముగా వేదికలపై ఉపన్యాసము లొసంగుచు, ప్రజలను ద్రవ్యపహాయమునకై యాకించు ద్రవ్యవంతుల సేవకులుగను, కాని తమ స్వయముగా సేవియు సహాయము చేయకుండురు. అట్లుగాక తమను తమకైకొనిది సాయపడవలయును. ఈ బాలికా పాఠశాల నెల్లూరు నెలకొల్పిన తరువాత సాయము బడియుచుండవలయును. స్త్రీలకై స్థాపితమగు ప్రస్తుత కళాశాలగూర్చి నాకు అనేక అనుమానములు గలవు. కాని నెల్లూరు బాలికా పాఠశాల యట్టిదికాదు. ఉపాధ్యాయులు జాతీయ విద్యావిధానమున నెంత శ్రద్ధవహించియున్నారో వారి వార్షిక నివేదికయందే తెలుపబడియున్నది. రాట్నములపై నడుచుటయేగాక యితరవిషయములు, వ్యాకరణము చరిత్ర, భూగోళశాస్త్రము, మున్నగునవియందు గూడ శ్రద్ధవహించి బోధించుచున్నారు. ఇచ్చట జాతీయమహోత్సవములు, పూజలు మున్నగునవిగూడ జరుపుచు హిందూ సాంప్రదాయములను త్యజింపకరింపక చిన్నతనముననే బాలికలకు నలవడుకట్లు బోధించుటయే విశిష్టమైన ఉత్తమమార్గము. పురజనులు ఈ విద్యాలయమునకు వలయు సాయ మొసంగి, దానిని అభివృద్ధికి తెచ్చెదరని విశ్వసించుచున్నాను. భగవానుడు మనప్రయత్నములను సహజము చేయగాక అని చెప్పిరి.

బాలిక లంత ముగిసినతముల పాడిరి. సభ తిరుగులికి ముగిసెను

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాకినాడ పెద్దపాపాపీఠము

పురపాలకసంఘమువారి యసభ్యులి

కాకినాడ, జనవరి 7:—కాకినాడ పురపాలకసంఘము నిన్న సాయంకాలము 5 గంటలకు సమావేశమై కెక్కచిల్లరవిజయమలగూర్చి తీర్మానించెను. 1926-27 సంవత్సరమునకు ఆదాయవ్యయపట్టికను, ఆలోచించుటకు ఒక ఉపసంఘము నకు విడిచిపెట్టబడెను. “కాకినాడ పెద్దపాపాపీఠము సిగ్గులగొల్పిండు నందుటవలన కాకినాడపౌరులకు విశేషకష్టమును వీలులేక పోవుటయును కలుగుచున్న దనియు, జట్కూబండ్రుల కెట్టి ఉత్తరముల బట్టాడచేయుటలన ఎంతమాత్రమును యిష్టమన్న శీతి మారదనియు యీసంఘమువారి అభిప్రాయము కాబట్టి పట్టామధ్యను నుంచవలసిన దని వరల యీసంఘము వారు కోరుచున్నారు” అను తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడెను.

జిల్లాబోర్డుకు ప్రెసిడెంటు నెన్నుకొను సభికారము

“ప్రస్తుతము ప్రెసిడెంటుగారి టర్మ్ అనంతరము యీ జిల్లాబోర్డుకు సదురు మెంబరులలో నుంచి ప్రెసిడెంటును ఎన్నుకొను సభికారము యీవలసినదని గవర్నరుమెంటువారికి యీ బోర్డువారు కోరుచున్నారు” అను తీర్మానమును ఓక్సిన చంకటరత్నంపాదరి ఎం. ఎల్. సీ గారు సేతు ప్రశ్నోక్తముగా నీవిషయమై సేటిమధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సమావేశమైన తూర్పుగోదావరిజిల్లాబోర్డు మీటింగులో ఉపపాదించిరి. అల్లూరి నూర్మనారాయణ రాజగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి. పరిమి చక్రపాణినాయకుగారు తమకుగల ప్రతిహతాభిప్రాయమును తెలియబరచుచు, ప్రతివారును ప్రస్తుతము జిల్లాబోర్డునందలి పరిస్థితులకు తెలిసికొనవలసిన దనియు, సభ్యులలో ప్రతివారును స్వతంత్రముగా నుపయోగించి తగినవారిని అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొందు రేమో, ఎన్నుకొనగల్గుదు రేమో ఆలోచించవలసిన దని కోరిరి. ఎవరికి వారు తమ అంతరాత్మలను ప్రక్షింపకొనవలసి దనిరి నిర్వాహకులుగా స్వతంత్రముగా తేర్చి వలంబించి తగిన అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనే శీతి తమకు లేకున్నందున, ఇట్టి తీర్మానమును పెట్టకుండ నున్న యెడల బాగుండు నని చెప్పిరి.

జొన్నల రామచంద్రరావుగారు తగిన ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు నిట్లుచెప్పిరి: చక్రపాణినాయకుగారి నోటివెలుబడిని విచ్చినపాటులకు విన్నందులకు చాల సంతోషముగా నన్నది. ఏమనగా, స్వతంత్రముగా నుపయోగించి తగినవారిని ఎన్నుకొన లేకపోవు దుస్థితిని సేటికిగదా వారు గుర్తించిరి. బ్రాహ్మణేతరోద్యమము ప్రారంభించినప్పటినుండి, యిప్పటికి బ్రాహ్మణేతరులే చాలవరకు అందరును సభ్యులుగా నుండినప్పటికిని తగిన వారెవరో ఎన్నుకొనలేనిశీతి చక్రపాణినాయకుగారికి యిప్పుడు తట్టుచున్నది. బ్రాహ్మణేతరోద్యమము యొక్క ఫలితము యిదిగ్రహింపకతప్పదు. స్వరాజ్యపార్టీ అయిన మేము యీ అగ్రశతదిన ఎప్పుడును చెప్పము. పార్టీలో ఎవరికైనను సరే ఒకరికి కావలసిన చాతుర్యము లోపము లున్నయెడల సవరించుకొనవలయును. తెలియనియెడల బోధనవలన సేవెదము. ఇప్పటి పార్టీలో నుండు పరిస్థితులు వర్గభేదము, వర్గాధిక్యత, వర్గములలో వర్గములకుపోటీ యీడ్చుకొని తెచ్చిపెట్టినది. ఈయొక్క జిల్లాబోర్డులో కాపులపార్టీ అధిపతిమహర్షి అంటూ రెండుమూడు బయర్లైనవని అందరకు తెలిసినవిషయమే. తమ వర్గమువానికే మనవోటు నియ్యవలెను అని బ్రాహ్మణులు, కాపులు, కమ్మవారు, మొ॥ ఎవరికి వోట్లు చేయుచున్నంతికాలము దేశాన్నిత్యము నకు భంగకరము కాకమానదు. రాజనీతిని పురస్కరించుకొని నిలువబడి ఉద్యమముయొక్క గతి యెప్పటికిని అట్లే అగును. కాబట్టి యిప్పటికైనను మూలకారణమేదయో దానిని గుర్తించి రూపుమాపినట్లయితే తగిన అధ్యక్షునికే ఎన్నుకొను శీతి కల్గును. ఎన్నుకొనుటకు తగినవి చెప్పనంతకాలము తగినేతగము. తగుదుమని చెప్పకొన్నప్పుడే యింతమంది బ్రాహ్మణేతరులు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడుట తలఁపించినది. ప్రెసిడెంటును ఎన్నుకొను సభికారము మాకుండవలెను, అనగా ప్రభుత్వము వారి సెలెక్షను బాగుంటుంది, అంతకంటె ఎక్కువ బాగా చేయుదుము, అను అగ్రములో సేను చెప్పవలెను. నామినేషన్ చేసినవాడు ఆనామినేషన్ ప్రెసిడెంటు నీవాడును ఎల్లక్షను అయిననాడు ఆమిన్నిరుదైన ప్రెసిడెంటు నావాడును అగునని చెప్పటం. మావా

డునస్తాడు అను కోరికతో ఎల్లెక్ట్ అధికారము మాకు యివ్వవలసినదని గవర్నరుమెంటును కోరుచున్నాము. కాని వారికంటె ఎక్కువబాగా సెలెక్షన్ చేస్తామని కాదు. కాబట్టి మీరందఱును యీ తీర్మానమును ఆమోదించవలసినదని కోరుచున్నాము. తీర్మానము వోటుకు పెట్టబడెను వచ్చిన 29 సభ్యులలో 18 గురు అనుమతముగా చేతులెత్తిరి ప్రతిమతముగా 4 గరు. 7 గురు తటస్థులు. (చక్రపాణి నాయకుగారు, డి. పళ్ళెయ్య, యోహాను, కామారు ఆచార్యగారు ప్రతిమతము) తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

తిరుత్తని

(స్వకీయ విలేఖరి)

కొత్త తాలూకాబోర్డు

జనవరి 7:— పూర్వముండిన చంద్రగిరి తాలూకా బోర్డు నండి విభజనము గావించబడిన తిరుత్తని పట్టణ రివిన్యూ డివిజనుల రెంటిని యొకటిగా జేర్చి “కాత్వేటిసంగం తాలూకాబోర్డు” అను పేరుతో తిరుత్తని ప్రధాన కాంగ్రెస్థానము గా వింపబడినందున మాత్రస బోర్డు ప్రారంభమహోత్సవము ప్రభుత్వమువారిచే నూతన తాలూకాబోర్డునకు సభ్యులగు తాత్కాలికాధ్యక్షులుగా నియమింపబడిన శ్రీ యుతులు రాజా బొప్పరాజు రావక్కయ్యరాజులంగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. హైకోర్టునక్కిల్ చిత్తూరు వారిచే 1926 జనవరి 1న తొలి మధ్యాహ్నము దైవబ్రాహ్మణ్య లగ్నప్రకారముగా, నీయూరివారి పరనాలయపు హాలులో గావించబడినది. నాటి కార్యమునకు నీయూరి యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులు శ్రీ బి. అక్కయ్యనాయుడుగారు సభ్యులును కొందరి రూరియందలి ప్రముఖులును వచ్చియుండిరి. బోర్డు నందుటకు తగు భవనసదుపాయముల జూచుచుండుటచే ప్రస్తుతము తాలూకాబోర్డు కార్యాలయము నీయూరిలోని “కింగ్ బార్నిఫెల్చు రిసింగ్ హాలు” ననుంచి పనులు జరుపుచున్నారు నూతన తాలూకా బోర్డు ప్రథమ సమావేశము యీమాస మధ్యమున జరిగి అధ్యక్ష, ఉపాధ్యక్షుల యెన్నికలును యీ తాలూకాబోర్డునండి జిల్లాబోర్డునకు సభ్యుల నన్నికొనుటయు జరుగునని దెలియుచున్నది

విరుదము

“రావుబూదూర్” బిరుదును మాచిత్తూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులును మండల నాయకులును నగు శ్రీయుతులు బి. ముస్సానునాయుడు బి. ఏ. బి. ఎల్. ఎం. ఎల్. సి. వారి కీమాతన ఆంగ్ల సంవత్సర విరుదములలో “రావుబూదూర్” బిరుదును విచ్చినందున నీయూరిలోని మిత్రులు శ్రీ నాయుడుగారి గౌరవార్థ మొకవిందుజేయ ప్రయత్నములు గావించుచున్నారు.

వీరవల్లి

ఈ నెల మొదటి తేది శుక్రవారము, శ్రీ అరికెళూడి వెంకట్రామయ్యచాదరిగారిచే నెలకొల్పబడిన ఆంగ్లాంధ్ర హిందీ పాఠశాలయొక్క ప్రథమవార్షిక కోత్సవము, వీరవల్లి మొఖాసాదారు శ్రీ సీతారాజు వీరభద్రరావుపంతులుగారి యాధిపత్యమున జయప్రదముగ జరుపబడినది. అధ్యక్షుని బ్యాండువాయిద్యముతో నూరెగించి ప్రత్యేకముగ వేయబడిన సభామందిరమునకు తీసుకొనివచ్చిరి. బాలురచే హిందీ తెలుగు నాటకములు ప్రదర్శింపబడినవి. అనంతరము బాలికలు సంగీతముబాడి సభ్యులనానందాభి నోలబడించిరి. చుట్టుపట్లగల గ్రామవాస్తవ్యులు వెయ్యిచుండి పైక హాజరైరి. సభాధ్యక్షుని యుపన్యాసానంతరము సంస్కృతభాషనుగట్టించి బ్రహ్మశ్రీ గబ్బిట వ్యక్త్యంజయ శాస్త్రిగారు, ఆంధ్రభాషను గట్టించి బ్రహ్మశ్రీ గుంటరనా శశ్వరశర్మగారు నుపన్యసించిరి. పాఠశాలశీతకతులను శ్రీ వెంకట్రామయ్యగారు నివేదించిన యనంతరము, అధ్యక్షునికి, సభికులకు వందనములతో రాత్రి యెనిమిదిగంటలకు సభముగింపబడెను. రాత్రి గయోపాఖ్యానము పరికరగల శివబడెను

(ఒక విలేఖరి)

చెముడుకు అమోఘమైనమందు
చెముడు, చెవులలో పోలుపొంగు, చెముకొడులు కుదరనివిషయానికొచ్చుతరుగయిచ్చెదమనివిరుదాభిప్రాయము ప్రసాదించుచున్నది. 7 బుడ్ల రూ. 4 పిండి వియ్యచ్చెరు డాక్టర్ రత్నంబ్రద్రప్ప మెడికల్ హాల్ మూడుటరు, కృష్ణా జిల్లా.

దివితాలాక వార్తలు

(ఒకవిలేఖరి)

ఉపాధ్యాయమహాసభలు

జనవరి 1-కాజగ్రామమున గడచిన నెల 30వ తేదీన ఆరవ దివి తాలాక ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయ మహాసభ జిల్లా కోర్టు వకీలు మ-రా-రా చిట్టా సుందరరామయ్య పంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారి అధ్యక్షత క్రిందను 31వ తేదీన ఆరవ ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయమహాసభ జిల్లా విద్యాసంస్థాపకులకు రావుసాహెబు కట్టమంచి కొండరెడ్డి బి. ఎ. గారి అధ్యక్షత క్రిందను జయప్రదముగ జరిగినది దివి రేంజి స్కూల్ డిప్యూటీ ఇన్ ఛార్జ్ గారు మ-రా-రా చిట్టా పిను నరసింహారావు పంతులుగారు, కృష్ణాజిల్లా ఎయిడెడు స్కూల్ డిప్యూటీ ఇన్ ఛార్జ్ గారు తాడేపల్లి గోపాలరావుగారు కాకినాడ వాస్తవ్యులు గాడేపల్లి నూర్యనారాయణగారు మున్నగు పలువురు విద్యాభిమానులను సుమారు 400 మంది ప్రేక్షకులును, ప్రతినిధులును సభ నలంకరించిరి. తాలాకా సభకు అధ్యక్షత వహించిన సుందర రామయ్యపంతులుగారు తమ అధ్యక్షకోపన్వాసమున ఉపాధ్యాయులను కలవరపరచుచున్న ప్రస్తుత విద్యావిధానము ఉపాధ్యాయుల హింసాపీఠి మున్నగు విషయములనుగూర్చి క్లుప్తముగ మాట్లాడిరి. జిల్లా ఉపాధ్యాయమహాసభకు అధ్యక్షత వహించిన రెడ్డిగారు ప్రారంభోపన్వాసముల జిల్లా తాలాకా బోర్డు మున్నగు స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలలో తమకు గల అనుభవములను పురస్కరించుకొని, ఉపాధ్యాయపదవియొక్క జొన్నతనము ఉపాధ్యాయుని విధుల ప్రస్తుత విద్యావిధానము లో గావింపవలసిన మార్పులు మున్నగు విషయములనుగూర్చి సుమారు 3 కిలో గంట కాలము ఉచిత ప్రాతిపదిక మైన దీర్ఘ గంభీరోపన్వాసము నిచ్చిరి. తమ కృత్య కై న విద్యాభిమాన ప్రతిష్ఠపదవి నిధింపవలెనని ప్రస్తుత విద్యావిధానమును సంగ్రహించుట కృషి సల్పవలసి విషయ విశేషము చర్చితమై దాదాపు గతీ ర్థావము లన్నియు నేక గ్రీవముగ నంగీకరింపబడినది. తరువాత గాడేపల్లి నూర్యనారాయణగారు విద్యావిధానమును గూర్చి మాట్లాడుచు విద్యావిధానములో జరిగిన మార్పులను అనవసరమనిరి ఈవిధ్యవలన ప్రయోజనము ద్రవ్యసంపాదనమే ననియు నుడిచిరి విమర్శకు. మ.రా.రా. సమీపము నరసింహారావు పంతులుగారు ప్రాథమిక విద్యావిధానములోని లోపములు శిక్షణాపద్ధతులు మున్నగు విషయములను పాఠశాల తనిఖీలో తమకు గల కొన్ని అనుభవములను ఉదాహరణములుగా నిచ్చుచు మోస్టరస్ ప్రధానముగ ముచ్చటించిరి. తాడేపల్లి గోపాలరావుగారు నూర్యనారాయణగారిలో తామే కీర్తివింశజాల మనియు ప్రస్తుత విద్యావిధానము లోపమయివున్న మైనదని ప్రభుత్వోద్యోగీయులే చెప్పుచుండగా వీ రెట్టిమార్పులును అనవసరమని చెప్పుట విచారకరమనిరి. విద్యయొక్క ఆదర్శములో కేవలము ద్రవ్యసంపాదనయేగాక జ్ఞానము సంపాదించుట కూడ గలవనిరి. మరికొందరుపాఠ్యాయులూడ తమకష్టనిధురములను గూర్చి మాట్లాడిరి అనంతరము అధ్యక్షులు అంత్యోపన్వాసమున ఉపాధ్యాయులను హెచ్చరించుచు అందరను కలసి క్రమమైన తీవ్ర ఆందోళన జరిగిననే గాని సభలో గావింపబడిన తీర్మానముల ప్రయోజనమును కొంతవర కైనను పొందజాలరనియు, ప్రతి ఉపాధ్యాయుడును నెల కొకపాపలా చొప్పున ఉపాధ్యాయసంఘమునకు చందానిచ్చి సదరు సంఘమును సజీవముగ జేయు బాధ్యత ఉపాధ్యాయులందరియందును గలదనియు తామెల్లప్పుడును కత్తికొలిచి వారికి సహాయము జేయుటకు సిద్ధముగా నుంటిమనియు నుడిచిరి అధ్యక్షులకును, ప్రేక్షకులకును సంబంధము లభింపబడిన మిషన్ సభ సుమారు రాత్రి 9 1/2 గంటలకు ముగిసెను. ఈ సందర్భమున పలు వ్యయ ప్రయాసల కోర్చి స్వకార్యముకంటె నెక్కు డభిమానముతోను ఉత్సాహముతోను కార్యభారమునంతయు వహించి పనిజేసిన ఉపాధ్యాయ సంఘ కార్యదర్శిగారు అగ్నిపెద్ది వెంకటాచలముగారు ప్రశ్నేకముగా ప్రశంసార్హులు

మలయ చందనము

నెగరోగమునకు కుతారము

సభ్యము లేగు. పిచికాతో పనిలేదు. మాడుకూట లో తిప్పక గుండు కనబడును. ఒకడబ్బాతో వ్యాధినిర్మూలమును. రాజకులంబుల నిమిత్తము గనిపెట్టబడినది. నెల జులై 2-4-0. గీచకుపానము కందినట్లెందు జొన్న 8-0-0 రెండును ప్యాసింగునై రా భిర్లులో 6-0-0. 2462 గంధర్వ ఫార్మసీ రామచంద్రపురం గోదావరిజిల్లా.

దివితాలాక ప్రాథమిక పాఠ్యాయ ఆరవమహాసభ

శ్రీయుత చిట్టా సుందరరామయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి అధ్యక్షోపన్వాసము

కాజలో 30-12-25 తేదీన జరిగెను

దివితాలాక ప్రాథమిక పాఠ్యాయులారా! మహాజనులారా, మీరు నన్నీ సభకు నర్హులనిగా నుండమని కోరినందుకు నేనెంతయు మీకు కృతజ్ఞుడను. మీ సభకు 6 సంవత్సరముల నుండి నిర్విఘ్నముగా జరుపుచున్నందులకు మిమ్ములను హృదయపూర్వముగా అభినందించుచున్నాను. మీ తాలాకా కృష్ణాజిల్లాలోని కెల్లా విద్యావిభాగమునకు నూతనోద్యమము పట్ట యభిమానమునకు మున్న గాంచినది. మరియు నాంధ్ర రాజ్యమునకు జన్మస్థానమైన శ్రీకాకుళము మీ తాలాకాలో నిజే గదా! హిందువులకు ముఖ్యముగ హంసలపిచ్చి, కడతీపురము మున్నగు యాత్రాస్థలములు మీ తాలాకాలో నిజే. ఆర్థికవిషయము నందును శ్రీ కృష్ణ వేదీజలముల సుప్రసిద్ధియు మీ మాగాణి, మెరక భూములవలన మీ శ్రేష్ఠాంత ప్రజలకును దీసిపారు. అట్టి పూర్వ వర్తమాన ప్రాముఖ్యత గల మీరిట్టిసభ నవిచ్ఛిన్నముగా జరుపుచు నితర ప్రాంతములవారికి మాగ్ధ్యవలరుటలో వింతయేమియు లేదు.

బాల గురువులారా! రాబోవు తరతరముల యభివృద్ధియు మీమీదనే యాధారపడియున్నది. భారతజాతి గ్రామవాసిగాని పట్టావాసిగాని అందరంగీకరించిన విషయమే రాజ్యములు మారినవి. సామ్రాజ్యములు పరివర్తనము జేసినవి గాని గ్రామములు జాతీయ జీవనమునకు పెట్టనికోటై నిలిచి రక్షణ గావించినవి. మనగ్రామములు చరిత్రకారులవలన స్వతంత్ర ప్రజా యత్ర రాష్ట్రములని ఎన్నిక గాంచినవి. కాని బ్రిటిషు అధికారులు కేంద్రీకృత పరిపాలనావిషయ నీ మధ్య మనదేశములలో నెలకొల్పిన తర్వాత గ్రామ జీవనము నశించినది. గ్రామోద్యోగములు సర్కారుకార్యగ్రామములకు సర్కారు ఖజానాలోనికి పోవును. గ్రామతగాయిదాలు సర్కారు వ్యయస్థానములు పరిష్కరించువలెను. గ్రామ ప్రజలందరు సర్కారువారి పాపితులే. కాని అన్యోన్యశ్రేయములు కారు. కావున గ్రామములో బడి కావలెనన్న సర్కారుకు మాజగు పంపవలెను. గ్రామపాఠశాలలోనిరాబుడి పగిలిపోయిన తాలాకా బోర్డువారు జాబితాలో నుంచి మాపుచేయవలెను గ్రామ కాలవలో నీరు లేకపోయిన యింజనీరుగారికి తంతి పంపవలెను. ఇల్లు యడవయ్యెత్తిలో నున్న గ్రామ ప్రజల బిడ్డలై యుద్యోగములుగాని, పురములలోను డు వృత్తిసంతులుగాని, స్వతంత్రులుగి గలవారుగాని, జాతీయోద్ధరణోత్సాహులుగాని యెల్లరుదురు.

మీరు గ్రామ బాలరకు విద్యార్థులుగనుండి మందు నాటి స్వతంత్ర పౌరుల పుట్టిచేయు బాధ్యతమే గాక కలములుగ బడియున్న గ్రామజీవనమును పునరధిరించి జాతీయభివృద్ధికి బలమైన పునాదుల వేయు హక్కును మీదే. గ్రామ ప్రజలయందు అన్యోన్య ద్వేషభావము నణగక్రొక్కి వారివారి తగవులు మాటి మాటికి కోర్లలను బోవు దుర్వ్యవసాయుడు చిక్కుకొనక గ్రామ పెద్దలద్వారా పరిష్కారము చేసికొను నట్లు జేయుట, గ్రామములలో స్నానముచేయు నుద్యమము పానముచేయుట, మనుష్యులు నిద్రించుటలోనే నీడ్డను కట్టి యశుభ్రవచుట మొదలగు నవాగ్ధ్యములను నభ్యాసముల రూపు మాపుట, ప్రజల మాన్యమును బావ్రోలి వారి! ప్రపంచజ్ఞానము కలుగజేసి లోకకళ్యాణమునందు బాల్గొను వారినిగా జేయుట, జనల దారిద్ర్యమును నశనయింపటకును వారికి రెండుమూలల తిండికి నోయకొనుటకును, వారికి గడ్డ కరివు లేకుండగ వారి యిండ్లలో రాటుములు ఆరికాలములోవలె తిరుగనట్లు చేయుట, జాతి వత్ కలములు లంతరింపజేయుట మీ విధులైయున్నవి. గ్రామములే గ్రామ వ్యవహారములు నిర్వహించుకొనుటకు సాధనములైన గ్రామపంచాయతీలను నెలకొల్పుటకు పంచాయతీ రిజిస్ట్రేగరగారి యనుమతి పొందుటకు ప్రతి గ్రామమువారిని ప్రోత్సహించవలెను.

ఇంతి కార్యభారము పూనవలసిన విద్యా గురుభిర్లు, జాతీయ నిర్మాతలు, ఉన్నత గ్రామకలముల ప్రతిభల వెంటి యని మనము విచారింపవలసియున్నది. బోర్డువారిచే నియమితులగువారికి లోయరుగ్రేడు బ్రెయినింగు అయినవారికి రు16లు

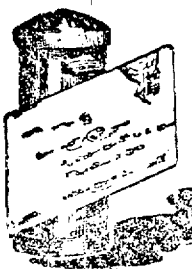
హయ్యరుగ్రేడు బ్రెయినింగు అయినవారికి రు 18 లు, నెకం డరీ బ్రెయినింగు అయినవారికి రు 20 లును కనీస వేతనములు అయియున్నవి. నగరములందుకంటె గ్రామములందు కుటుంబ ఖర్చు తక్కువయగు మాట వాస్తవమేగాని, ఈ కాలమున సగృహభ్యుదయగల పట్టణముల వదిలి, రాకపోకల కనువుగాని ద్వీపములలోను గ్రామముల నివాస మేగ్ధ్యమొనరి నిరాడంబరముగ గ్రామజీవనమున బాల్గొనుటకు తగు ధనాగ్ధ్యమున్నతప్ప, యువకు లీగృహియందు బ్రవేశించరని మనము గమనింపవలసినది. మరియు బాలరకు విద్యగరవుటయే కష్టతరమైన పనియనియు, అందులకై సాధ్యమగునంత ఎక్కువ శ్రమలవారే పూనుకొన వలెననియు, బోధకులకు పూర్వగ్రహాధ్యాపకప్రకారమున్న యోగ్యతలకంటె ఇప్పటి విద్యావిధానప్రకారము ఎక్కువ యోగ్యతయున్న గారి వారితో సాకర్థ్యమున సమానులు కారనియు మనము మరుకరాదు. కనుక ిలున్నంతవరక హైయ్యరు బ్రెయినింగు అయినవారిని నెండరీ బ్రెయినింగు అయినవారిని భాగీ వచ్చినపుడెల్ల యుపాధ్యాయులుగా నియమించుచుండవలెను.

మీ రిదివరకు మీ సభలలో గోరు తీవ్రత అతిశయమైనది కాదు. స్వతంత్రముగా పాఠశాలల కెట్లుగా యుపాధ్యాయుల విషయములలోను మీరుకొర గ్రామముల విశేషములుగావు. మరియు రాత్రి పాఠశాలలు వడుపు పగటి పాఠశాలల బోధకులకు మీరు నిండు గ్రామము లీమగునీ కోరుట అసమంజసముకాదు. బోర్డువారు వెంటనే లోయరుగ్రేడు బ్రెయినింగు టీచర్లకు రు 20, హైయ్యరుగ్రేడు బ్రెయినింగు అయినవారికి రు 25, నెకండ్రీ బ్రెయినింగు అయినవారికి రు 30 కనీస వేతనములుగా నేర్పరచవలయును. ఈ సని బోర్డుగారి యగ్ధి సామర్థ్యమునకు మించియున్న గ్రామములైనను చందా చేసినట్లును వెంటనే భర్తీ చేయవలయును. ఇంకాక, యుపాధ్యాయులే దమ యాదాయము నృద్ధి నొకొనుటకును దమ విధాయకము నిర్వహించుకొనుటకును బ్రతిగ్రామము మూలకైయును సర్కారుపాఠశాలలు వెంటనే పింపవలెన అందు లన వారికి నెలకు 4, 5, 6 రూపములు ఆదా పెగుటయే గా. పలు పాటకును జేసినను నిమ్మజాతుల విద్యాదాన మొసటటు తలుపించి తమ యుపాధ్యాయత్వము సార్థకమునకు పూర్ణవారు యిప్పటి నిండు గ్రామములను యీ యుపాధ్యాయుల లభింపజేసి పగలుద్యోగము చేయనివారికి యవసరమునెడల గ్రామములే మొచ్చించవలెను.

దేవయ మైన లెక్కలు, తెలుగు అంకెలు, గణితములు చెప్పవలెన మిమ్మెరుగున కానించరు. జాతీయ వీరులచరిత్రములు బోధించుటకు నెవ్వరు మిమ్మడగింపరు. కావున మీరు ప్రజల కేది యుపయోగమో అట్టి విద్యనే బాలరకు బాలికలకు గరపి వారి తల్లిదండ్రుల కృతజ్ఞతకు బాత్రులై సంపూర్ణ పౌరత్వమునకు గట్టి పునాదివేసి జాతీయ నిర్మాణమునకు నిర్ణేత లగుడు.

14 వ ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్సభ ఒక విచిత్రపరిణామము

నే నాంధ్రప్రదేశ్ యందు (బ్రకటింపిరవాసికి (బ్రకట్టముగ) గాంబోలు బ్రహ్మశ్రీ క్రొత్తపల్లి నూర్యరావుగారు మొన్నటి శనివారపు బ్రతికయందు బ్రత్యుత్తర మొసంగియున్నారు. క్రిందటిసంవత్సరము లోనుకలలో నీసభ జరిగినప్పుడు గంటూరులోనుండి చాలమంది స్నేహితులను వెళ్లి యుంటిమి. ఆసంవత్సరమున యీ సభ నా ద్వారా యాహ్వానింపబడి యుండెను అప్పు డాప్రదేశమున గూడిన పరిమత్కర్మ నిర్వాహకసభవారు మా యాహ్వానమును మన్నించి తీర్మానించినయిన్నారు తరువాత గౌరవకాలమునకు భారతీయంగును నాంధ్రప్రదేశ్ యందును వారే యీ తీర్మానముల (బ్రకటింపిరి. మేమీసభకు బల్లెటూరున జరుపవలసియుండుటచే నాంధ్ర కాక్రీహాసములందు జరుపవలసికావెనని కారణమేమియన కర్ణాకాలము ఆకారణమున పూర్ణామసమున జరుప బ్రయత్నములుచేయుచు బ్రతికలందు (బ్రకటింపిరి. వెమక నొకతూరి యిట్లే పత్రికలందు (బ్రకటింపిరి. ఇంతజరిగినను పరిషత్తు స్వకస్థాపకులు బ్రహ్మశ్రీ నూర్యరావుగారుగాని ఇంతకలుగాని నాకింతవలెను నొక యుత్తరమైనను వ్రాయక కాకినాడలో ఫిబ్రవరిమాసమున జరుప (బ్రయత్నించుచున్నట్లు నిప్పుడు ప్రకటింపిరి. ఆశ్చర్యకరము. ఈ విషయమం యీ బ్రహ్మశ్రీ లోకప్రగడ నూర్యరావుగారు రావు, గోవిందాచారి వేంటిటకర్మగా వదిలి మె.పండితులు గాని గమనింతులగాక! కోన వేంకటరాయశర్మ.

జాబులు.

14 వ ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తు కార్యక్రమము

ఈ సభ రాత్రి 6, 7 తేదీలు శనివారము ఆదివారములలో కాకినాడలో ముగిసినది. శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహుడు పంతులుగారి యాధిపత్యమున జరుగును. కాబట్టి భాషాభివృద్ధి, పండితులు, సకలజనులను దయచేయఁ బ్రార్థించుచున్నారము.

శ్రీకృష్ణ సూర్యరావు

ఆం. సా. ప. మేనేజరు

కర్ణాటక ఆయుర్వేదసమైక్యసము

"వెంకటేశాయందు జరుగబోవు ద్వితీయ కర్ణాటక ఆయుర్వేద సమైక్యసము తోడుగా మైసూరు మరియు కొడవ ప్రాంతముల ఆయుర్వేద సమైక్యసము శిష్యులగు యందు జరుగబడును. ఈ సమైక్యసము జనవరి 31 వ తేదీ నాటికి జన శిష్యులగు యందు జరుగుటకు ఏర్పరచబడినది. ఈసభకు మహానీయులగు శ్రీమత డా॥ శంకర్ దివిడ్ సర్కార్ (బాగలకోట) అధ్యక్షులుగా నుండుటకు అంగీకరించుచున్నారు. ఆకాలమునకు మైసూరు మరియు కొడవ ప్రాంతములందు ఆయుర్వేదాభివృద్ధిపరచుట విచ్చేసి కార్యమును నెరవేర్చుటకు సహాయపడవలెనని కోరుచున్నాను.

జె. యల్. యన్. అయ్యంగార్, కార్యదర్శి.

అష్టావధానప్రదర్శనము

5-1-28 తేది సాయంత్రము 8 గంటలకు సౌందర్య మహాలయం బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని దోమా వెంకటస్వామి గుప్తగారు అష్టావధాన మొనరించిరి. బ్రహ్మశ్రీ వైదిక శాస్త్రమును పండితులు తులనాభిధానమున ప్రకారముగా వివరించుచున్నారు. బ్రహ్మశ్రీ కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి మొదలగు కవివైఖలు, పండితుల సేవలు సభ సలంకరించిరి. అష్టావధాన నియమములను పఠించి శాస్త్రీయులగు శ్రీమద్రామ అష్టావధానమును పండితుల సహాయమున బోందిరి అనధానా సంతరము శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు నాటి గుప్తగారి అవధానమును గురించి జెప్పి, శ్రీమద్రామ అవధానముల జయ ప్రథముగా జేయుట నేను నూతనముగా దనియు, వారు ఆంధ్ర ముననేగాక, సంస్కృతమునందును చక్కనికవిత్వము తెచ్చుకల సమర్థులందు, కాకినాడలో తమ అధ్యక్షతనందరికినీ శతావధాన సందర్శనమున అచ్చటిపండితులలోక మెట్టిదిక్కుప్రశ్నల వేసినను వాటిని సునాయాసముగా జెప్పి జయించి యుండిరినియు నేటి యావధానమును మిక్కిలి జయప్రథముగా నిర్వహించిరి నియుజెప్పి శ్రీమద్రామిని శ్లాఘించిరి. అనంతరము బహుశా నైమిషములు పండితులు బ్ర॥ శ్రీ బి. నరసింహశాస్త్రిగారు తమయానందమును తెలియజేసిరి. పిమ్మట యొకయువకుడు అవధానమునుగురించి అశుభ్రక పద్యములు జెప్పి శ్రీమద్రామిని కొని యాడిరి. పిమ్మట కొందరిసభ్యుల ధన్యవాదములతోడను అధ్యక్షులగు శ్రీభగవంతులగారి ఉపన్యాసముతోడను, శ్రీమద్రామికి జయధానములతోడను సభ ముగియబడినది. శ్రీమద్రామికి ఆర్యవైశ్య యావధానమునకు తరఫున సువర్ణపతకము నొసంగ నిశ్చయించిరి శ్రీవర్మ చెంచయ్యగారు ఉత్సాహపూర్వకముగా నెలవిచ్చిరి. చన్ననగర ఆర్యవైశ్య యావధానసంఘాధ్యక్షులగు గోనగుంట వెంకటసుబ్బాస్వామిగారు యోషియలు లో జరుగు 13 వైశ్యమహాసభాసందర్శనమున శ్రీమద్రామివలన శతావధానము జరుపబడునని తెలియజేసిరి. తమసంఘముతరఫున శ్రీ అవధానానికి, పండితులకు, అధ్యక్షులకు, విరాళాదులకు వ్యాసాస్థానధికులకు వందనమర్పించిరి.

పాల్కెట్టి ఆదినారాయణగుప్త, ముఖ్య అధ్యక్షుడు.

ఆనందనికేతన ఆశ్రమము

చాగల్లు రైల్వేస్టేషనువద్ద పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

విజ్ఞప్తి - భూనినిరాశములు

ఈ నికేతనమునకు శ్రీయుత దేశోదారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు రు 2000 లు విలువగల భవనమును కట్టించియు శ్రీయుత లకంసాని గంగరాజుగారు రు 1000 లు కిమ్మకుగల భూమిని యిచ్చియు తదితర విశ్రులు బహు కొద్దిగలది యందుండు బాబుర పోవణకు ప్రతివల వారితో కలిసి ధనమును యిచ్చియు కొద్దిగ విరాళములను పాకలు మున్నగునవి వేయుటకును సహాయముచేసిరి.

శ్రీయుత వాల్మీకి వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు (చెన్నపురి) వారు ముద్రించిన తెనుగు గ్రంథములన్నిటిని, నొక్కొక్కటి విరాళముగా నిచ్చుటకును వాగ్దానమొసంగిరి.

ఇందు ఎం. ఎ. బి. ఎ. ప్యాసు అయినవారు త్యాగ మొనర్చి వారి కుటుంబపోషణకు వారే స్వంతముగ భరించుచు నుచితసేవను చేయుచుండిరి.

ఈ ఆశ్రమమువారు గ్రామ పునర్నిర్మాణ సమస్యకు ఎక్కువ పాటుబడవలెనని కోరికను గడిగియుండిరి. యీ ఆశ్రమమున ఆదర్శమైన పతనాలయము పరిశోధనకు కలగనుండు నటుల స్థాపించవలెనని పాటుబడుచుండిరి. ఈ పతనాలయ స్థాపనకు నేను నాకే కేసిడి పాటుబడుచుంటిని. ఆంధ్రులెల్లగు వారితో కలిసి యీ కార్యనిర్వహణను విరాళములు యిచ్చి యిచ్చి నామాకు పంపి ప్రార్థించు.

నిడదవోలు పశ్చిమగోదావరిజిల్లా శనివారపు సుబ్బిరావు.

ప్రథమ ఆర్యవైశ్యయవజనమహాసభ, చెన్నపురి

శ్రీ: టి నరసింహారావుగారు తమను వెల్లి సామ్యునిని విషయమును గురించి వ్రాసిన లేఖను చూచిరి. అందు వారు టిక్కెట్టుతో సయితము లోనికి వచ్చినప్పుడు వైశ్యసభలో బ్రాహ్మణులు కేలాటి సంబంధమును లేదను కారణములతో కాపైకాగారు, కార్యసభ్యులు నెల్లొట్టిరిని వ్రాయబడినది. నేను కార్యదర్శితోడను, కృష్ణతోడను ముచ్చటించితిని. టిక్కెట్టుతో లేఖను వారిని బయటకు నెల్ల వలసదగి చెప్పి నట్లున, టిక్కెట్టుతో వచ్చినప్పుడు వెల్లి సామ్యుని యనలేదని యు తెలియపర్చినది. కావున టిక్కెట్టుతో లోనికి వచ్చిన సమాచారముతో మేము గ్రహించవలసివచ్చినది. టిక్కెట్టుతో లోనికి వచ్చినప్పుడు వెల్లి సామ్యున మనలేదు.

నరసింహారావుగారు నాకు పరిచితులు. వారిట్లు వ్రాయుట చాలచిత్రముగ నున్నది. యధార్థము తెలిసిన ప్రతివారును అట్లు యెదుర్కొన ప్రత్యేకసంఘమును అమానింపబడలేదని గోచరము కాకమానదు.

మద్రాసు 5-1-28 దరిశి చంచయ్య, అధ్యక్షుడు.

దివితాలూకా ప్రాథమిక పాఠశాలయ రివమహాసభ

ది 30-12-25 వ తేదీని కాజగ్రామమున వైమహాసభ ము-రా-రా-శ్రీ శిల్పా సుందరామయ్య బి.వి.యల్ గారి యాధిపత్యమున సమావేశమైనది. ఈ సభానిర్వహణనిమిత్తము కర్ణాటక మహాసభ్యులును, కొత్తపల్లి కాపురము మ-రా-రా-శ్రీ తుమ్మల గోపాలకృష్ణగారును ఎక్కువసహాయము చేసిరి. మరికొందరు గ్రామస్థులుగూడ సహాయము చేరి. వారందరు వందనీయులు. ఇట్టి వీరి సహాయముననే మర నాకు వందలసభ జరుప సమర్థులులైతిమి. ఈసభకు కాజ గ్రామ స్థుల తరఫున మ-రా-రా-శ్రీ వసుదేవ కాశీదేవర ఆహ్వానముచేసిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులు వృధువులైన శివ సత్యశివ చి. పిమ్మట గతవర్ష కార్యనివేదికము, కొన్ని యువశాస్త్రములు జరిగెను. తర్వాత బోధకులకు, ప్రాథమిక విద్యార్థినిగి సంబంధించిన కొన్ని తీర్మానములు జరిగెను. అందు దేశీయనాయకుల యకాలమరణమునకు విచారమును తెలుపుటయొకటి, వృత్తివ్యులను ప్రాముఖ్యత నీయవలసినదని కోరుటయొకటి, కేంద్రీయ ఘనములలో కొన్ని మార్పులు కోరుట యొకటి సంఘమును రిజిస్టరు చేయించుట స్థానిక సంఘమున కధికారమొసగుట యొకటి మొదలైన కొన్ని ముఖ్యతీర్మానములు గలవు. నిబంధనల ప్రకారము స్థాయిసంఘ మేర్పాటు కావడెను. సాయంతాలము శ్రీ దివితేజ దీప్తాశ్రీ ఇన నెల్లరుగారు చక్కగ నుపన్యసించిరి. చివరకు వందనాదీకములతో సభ ముగింపుకావడెను.

అ॥ వెంకటాచలము, కార్యదర్శి.

మాలమాదిగల వృత్తాంతము

కొన్ని ఆరోపణలు

మన దేశములో అనగా ఆంధ్రరాష్ట్రములో మాల, మాదిగ, పాకి అనేమాడు కులములు గలవు. ఈ మాదుకులములను పంచములనిగాని, లేక ఆదిమాంధ్రులనిగాని పిలుచుచున్నాడు. ఈ తెగలలో మాల, మాదిగ, పాకికులములన్నట్లు వేరు. సాంప్రదాయములువేరు. నివాసములువేరు. వీరిలో వీరు ఒక్కొక్కరు ఒకతెగకంటె మరియొక తెగవారు శ్రేష్ఠులమని భావించుచుండును. ఇందు మాదిగవైష్ణవులని, మాలవైష్ణవులని అంతర్భాగములు గలవు. వీరు శుభాశుభకార్యములందు పాఠోపాధ్యాయులు నహించెదరు. ఇతరకులములలో అనగా అగ్రవర్ణములలో బ్రాహ్మణులను ఎట్టిపూజ్యస్థానము గలదో మాలమాదిగలలోను ఈవైష్ణవులకు అట్టి అగ్రస్థానము గలదు. వీరిని మాలదాసులని మాదిగదాసులని పిలిచెదరు. ఈమాలమాదిగ పాకికులములకు భోజన ప్రతిభోజనములుగాని సుబంధ భాంధవ్యములుగాని చిరకాలమునుంచి లేవు. జనసంఖ్యయందును, పలుకుబడియందును ఆంధ్రదేశములోని ఒక్క ప్రాంతమునందు మాలకును, మరియొక ప్రాంతమునందు మాదిగకును అధికము గలదు. ఒక మాదిగవానిని పిలిచి పంచము లేక్కవా లేక మీకులమే శ్రేష్ఠమైనదా అని అడిగినచో ఆతడు ముమ్మాటికినే మేము ఎక్కువమని సమాధాన మిచ్చును అనులనే ఒకమాలనుగాని, పాకివానిగాని అడిగినచో ఇదియే శ్రేష్ఠులైన మిమ్మును. ఈపాచ్చివైష్ణవులు నిష్ఠులుండుటకు తగిన ఆధారములు చరిత్రశాస్త్రమున కాన్పరును అనుసరించి గాని కనుపడవు.

ఆదిమాంధ్ర ఉద్యమము

ఈదినములలో చిత్తూరు కులములను దోస్తాన్యమునకు తెచ్చియునని వెల్లువొచ్చి పాటుబడుచున్నాడు. అయితే యీ కులభేదములు మార్గమున కడ్డపచ్చుచున్నవి.

ఒక వర్ణమునకు మరియొక వర్ణమునకును గల అస్పృశ్యతను నివారించుట ముఖ్యోద్దేశ్యమా? లేక వీరద్రుసి కలిపి సంబంధ బాంధవ్యములతోను భోజన ప్రతిభోజనములతోను ఎట్టిభేదభావము లేకుండ ఒక్కటగా చేయుటయా? అగ్రవర్ణములలోను కలభేదములు, హెచ్చుతగ్గులు, అంతర్భాగములు, ఎన్నియో ఒక్కొక్కవర్ణములో గలవు. ఇట్టి చిన్న పెద్ద వర్ణములకలసి 16 వేలు పైన కులభేదములు కలవని జనాభా లేకల్లవల్ల తెలియుచున్నది. ఇప్పుడు మనము ఈకులములను, కులభేదములను అంతర్భాగములను నాశనముచేసి ఏకపంక్తిలోని నము అట్లులేక అంతర్వివాహములు చేయవలసియుండునా? నేను రాజ్యాంగనిర్మాతలుగాని, సంఘసంస్కర్తలుగాని ఇట్టి సమస్తిపద్ధతిని అవలంబించుచున్నారా? లేక ఏవర్ణముయొక్క వ్యక్తిత్వమును ఆ వర్ణమునకుంచి మొత్తముమీద ఒకరితో నొకరు సహనభావముగను ఒకరి వ్యక్తిత్వాత్యయమునకు మరియొకరు అడ్డురాకుండ వుండునట్లును కృషిసల్పుచున్నారా? అగ్రవర్ణములలోని అంతర్భాగములను, భేదభావములను రూపుమాపిన ఈ మాదుకులములలోను అదేపద్ధతిని నవలంబించవచ్చును. తనతో అన్ని ఆచార సాంప్రదాయములయందును సమానుడుగా నుండు ఒక స్వార్థబ్రాహ్మణుని ఒక వైష్ణవ బ్రాహ్మణుడు పూజాపునస్కారములలోను, సంబంధ బాంధవ్యములలోను ఆచారములలోను అస్పృశ్యునిగా చూచును. అట్లునే కాపు, కమ్మ, వెలమ, చాకలి, మంగలి, కంసారి, సాలి, మొదలగు కులములలోను వీనియందు గల అంతర్భాగములందును ఒకరితో నొకరు అస్పృశ్యతను, హెచ్చుతగ్గులను పెట్టుకొని యున్నారు. నేడు అనేకమంది వహానుభావులు మావంకమాపి మిలో అనగా మాల, మాదిగ, పాకికులములయందుండు హెచ్చుతగ్గులను నిర్మూలపరచి అన్నిటియందును ఒక్కటి కరిచని చెప్పబడుచున్నది. వృత్తుల యందును ఇతర సాంప్రదాయముల యందును చిరకాలము నుండి ఈ భేదభావములను పాటించుకొను జాతులకు కలపుట సాధ్యమా? అది ఎట్లు పిలవను? వీరిసాంప్రదాయములెట్టివి? ఒక ఆదిమాంధ్రనాయకుడు ఒక నిమ్మజాత్యుధారకుడు ఒక సంఘసంస్కర్త లేక ఒక రాజ్యాంగవేత్త వీటిని ఎట్లు ఎదుర్కొనవలయును? ఈసమస్య వీరిరున పరిస్పృహమయ్యవలయును. ఈ యంశములు ముందు చర్చించెదను.

నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడు యం. యల్. సి., డిటాకు.

శ్రీపద్మనాథ నాటకసంఘము

పద్మాభిమిడి

“స్వస్థవాసవదత్త” (సంస్కృతము)

శ్రీశ్రీశ్రీ పద్మాభిమిడిరాజావారి పోషణలో నున్న పద్మనాథ నాటకసంఘమువారు మహాకవి భావకవికృత స్వస్థవాసవదత్తనాటకమును సంస్కృతమున అతిసునోహరముగ ప్రదర్శించి సభ్యుల నానందపరచుట గావించిరి. యీసంఘమువారికి సంస్కృత, హిందీ, ఉరియా, తెలుగుభాషలలో నాటకములు ప్రదర్శించుట “నల్లగులపై బండి”వంటిది. స్వస్థవాసవదత్తనాటక ప్రదర్శనమునచూపిన అభినయము, వ్యుత్పాదసంగీతము, నాట్యమత్సరీతి, రసపోషణాదీకము యీసంఘమువారికి తగియున్నది. జనరంజకముగను ప్రదర్శించిన పైసంఘమువారు యిట్టిసంస్కృతనాటకములను విరివిగ ప్రదర్శించి ఆంధ్రదేశమున సంస్కృతనాటకరంగోద్ధారకు లగుదురుగాక. నాటకగా పోషణకై ధన మనముల నోసగి సహాయపడు శ్రీశ్రీశ్రీ పద్మాభిమిడి రాజావారికి పద్మనాథ నాటకసంఘమువారితోపాటు ఆంధ్రమహాజనులు ఎంతయో కృతజ్ఞులు.

రసపుత్రవిజయం తెలుగు

శ్రీ పద్మనాథ నాటకసంఘమువారు నిన్న సాయంత్రము సౌందర్యమహులలో రసపుత్రవిజయమును తెలుగున ఆంధ్రజనమనోరంజకముగ ప్రదర్శించిరి.

ప్రప్రథమమున బొమ్మలూటవలెనున్న క్రమేణ బాగా యాన్న దనియే చెప్పవచ్చును. దుర్గాదాసుప్రేక్షక ధరించిన ఆస్వాపకుల రామమూర్తిగారు వీరరసమును ప్రవహింపజేసి సభ్యుల ప్రశంసను పొందుతేరి. వీరు గంజాంజిల్లాలో నున్నవిధుపట శేఖరులు.

రాజసింహప్రధారి వై. సత్యనారాయణగారు చక్కగ అభినయించి తమ వ్యుత్పాదసంగీతప్రవాహమున సభ్యులను తాండవపాడించిరి. గాని రాజశిని యింకను యుండిన చాలాబాగుండును. విమలప్రధారి యస్. సీతారామశాస్త్రిగారు మద్రాసుకు చిరపరిచితులే. శ్రుతివ్యంగములతోపాటు పిరుగు కొంచెము పాటలలో వెనుకంజవేసినారు. శౌరంగజేబు ప్రధారి గిడుగు సీతాపతిగారు నూలువడ్డాను పోషించుచు, వీరరస ముట్టిపడునట్లు చక్కగ నభినయించిరి. కొన్ని చోట్ల (వీరరస ప్రధానరంగములలో) అంతగా వీరరసమును చూపించక కాంతముగ మాటలాడుటచేత రసభంగముగ కనుపించుచున్నది.

మిగతా ప్రాధికారలందరు వారివారి ప్రావీణ్యముల బాగానే గావించిరి శ్రుతి వ్యుత్పాదములతోటి నేటి సాహెబులహాస్యము తీసివేసిన చాలా బాగాయిండును.

ఈసంఘము నాటకకళను యింకను కృషిచేసి ప్రదర్శించిన ఆంధ్రనాటకసంఘశిరోమణి యగునట అతిశయోక్తి కాజాలదు.

గంటి సూర్యనారాయణశాస్త్రి.

కృష్ణామండల ప్రాథమిక పాఠశాల 6-వ మహాసభ

పైసభ 31-12-25 న తేదీని వివిధతాలాకా కాజగ్రామమున జరిపాడు తా||బో|| అధ్యక్షులును, కృష్ణా (ప్రా. వి. సంఘాధ్యక్షులును నగు మ|| రా|| శ్రీ రావుపాపాబు కట్టమంచి కొళ్లంపల్లె వీ. ఏ. గారి యాధిపత్యమున సమావేశమైనది. సభను పెక్కుమంది టీచర్లును, డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టర్లును ఇతర పెద్ద మనుష్యులను నలంకరించిరి. అధ్యక్షులు అతిగంభీరముగ ఉపాధ్యాయుల విధులు, కష్టములు మొ||వానినిగురించి గంభీరముగా మువ్వనడిచిరి. కాగ్యరర్థి రిపోర్టు జరిగిన పిమ్మట ఇతర పెద్ద మనుష్యులు కొందరు వచ్చినవచ్చిరి. ఈ సభకు కా జ గ్రా మ యూనియన్ అధ్యక్షులు మ|| రా|| శ్రీ మరవాడ కాశీరాజగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగా నుండిరి. వారు తమగ్రామముల తరపునయున్న, కొత్తపల్లి కాపురములు మ రా రా శ్రీ కుమ్మల గోపాబుగారును ఎక్కువ సహాయము చేసిరి. మరి కొందరు గ్రామములగుండ తమ కక్తికొలది సహాయము చేసి తమవిద్యాభివృద్ధిముకు వెల్లడించిరి. వైవా రెంథెయు నందనీయులు. ఈసభలో బోర్డు వొన్ని ముఖ్యమైన తీర్మానములను జేసిరి. టెంపోరరీ గా స్థాయిసంఘము నొకదాని నేర్పాటుజేసి దానికి ఘంటికాల చాలికా సాళికాల ప్రధానోపాధ్యాయులైన అక్కిపెద్ది వెంకటాచలమును కార్పెంటరీగా నేర్పాటు చేసి నట్టియు

మైన శుభము నేర్పాటుచేయుట కధికారమున్నది. అనంతరము నందనాచికమలలో సభ ముగింపబడెను. ఇందు గావించబడిన తీర్మానము లీదిగవ నుకనూరించబడినవి.

తీర్మానములు

విద్యాభివృద్ధినిమిత్తము

(అ) కరిక్కులము సిరిబమ్మవరై రాలు తమారు చేయుటలో ఆహారేంటిలలోని అనుభవముగల టీచర్లను సమావేశపరచి సలహా వదుంచుండుట ట్లు తీర్మానము జారీ చేయించవలసినదియ.

(ఆ) 4 వ తరగతికిపైన ఆంగ్లవాసులగ్రామము అమరము మనుదరిత్ర మొదలైన గ్రంథములను విధిగ చెప్పనట్లును.

(ఇ) 8 వ తరగతికిలోపల వ్రాత వాచకము తెక్కలు మాత్రమే నిర్వహించుటగనుండునట్లు తీర్మానము చేయుటకును ప్రధానాధికారిని మండల విద్యాసంఘమువారిని కోరుచున్నారు.

ట్రయినింగు స్కూళ్లలోనివాచకము భాషాభివృద్ధి కను నూలముగ లేనందున ప్రతీ ప్ర పూర్వవాక్యగ్రంథముల చదివించుచు క్రమశిక్ష, మనోధర్మశాస్త్రములనుగూడ నేర్పదగిన పద్ధతుల నేర్పాటుచేయుటకును శ్రీ డైరెక్టరుగారిని కోరుచున్నారు.

ప్రస్తుత ప్రాథమిక విద్యావిభానము జీవనోపాధి కను నుణచుగ లేనందున వృత్తివిద్య నేర్పాటు చేయుటకు తా||బో|| వార్లను ప్రా|| వి|| సంఘమువారిని కోరుచున్నారు.

మండల తాలూకాల సంఘకార్యదర్శులను ఆయా హద్దులలోగల టీచర్ల విషయములలో పూచీవాడ్లుగా నేర్పాటు చేసి సలహా వదుచేడవలసినదని కోరుచున్నారు.

సంఘములోని టీచర్లు తమతమ బుద్ధి వైభవముచేత యారు చేయబడిన చేతనలను మహాసభవారి యెదుట ప్రదర్శించి తమ జహుముతులు పడచునలెనని హెచ్చరించుచున్నారు.

కృష్ణసమావేశములలో కావలసిన మార్పులు

(అ) ప్రతికేంద్రస్థానమునందును భాష, జ్ఞానముల య వర్ణింపి యుచితభాండాగారముల స్థాపించి, అందలి గ్రంథములను విధిగ వాడునట్లు చేయుట.

(ఆ) ఆయా సెంటర్లలోని బోధకులచే తమ యువస్వాసము లిప్పించి అట్టివారికి తమ అల్లవెన్ను నిచ్చుట.

(ఇ) మత, సాంఘిక, నైతిక పరిజ్ఞానమును అభివృద్ధిపరచుట.

5 సం|| సర్వీసుగల హయ్యరు ట్రయిండు టీచర్లు స్కూలు ప్రాంత పరీక్షకు ప్రయోజనముగ వెళ్లుటకును, వారికిగల హక్కులను వీరికిగూడ గలుగజేయుటకును అనుమతి నీయవలసినదని శ్రీ డైరెక్టరుగారిని కోరుచున్నారు.

లోయరు టీచరు ప్రత్యేకపరీక్ష ప్యాసుఅయి హయ్యరు గ్రేడుగ మారుటకు ఏర్పరచిన సర్వీసును 5 సం||నుంచి 2సం||లకు తగ్గించమని డైరెక్టరుగారిని కోరుచున్నారు.

ఉపాధ్యాయుల పిల్లలకు ఉచిత యున్నతవిద్య గరపు విషయమై తీసుకొనిన చర్యను వెంటనే యమలులో పెట్టుచు అట్టి ఏర్పాటు రిజల్టు టీచర్లపిల్లలకుగూడ గలుగచేయి కోరుచున్నారు.

రిజల్టు స్కూళ్ల బోధకులకు యీక్రిందివిధముగా సం|| యందులూగన ఏర్పాటుజేయ ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

	అక్టోబరు	ట్రయిండు
లోయరు	రు 96	రు 144
హయ్యరు	రు 120	రు 180
కంజరీ	రు 180	రు 240

ఆది ఆంగ్లటిచర్లకు గ్రామములచే యిండ్ల నిర్మించుట గాని, ఇంటి అద్దెను నె 1కి రు 2 లు ఇచ్చుటకుగాని ఏర్పాటు జేయుమని కోరుచున్నారు.

ఉపాధ్యాయుల వేతనాభివృద్ధి నిమిత్తము శ్రీ గవర్నరు వెంటువారి 3-1-23 న తేదీ గల నెం 14 రు జి. ఓ లోని స్కేలును వెంటనే అమలులో పెట్టునట్లు చేయుటకును,

అట్టి యవకాశము కలుగుటకు విద్యపన్న వనూలుచేయు బోధకులను అట్టిదెబ్బలోనుంచి ఖర్చుపెట్టిన ట్లు తీర్మానము లిచ్చుటకును,

అట్టి శిస్తు వనూలుచేయున వారికి నూటికి రు 75-ల వంతున కంట్రిబ్యూషన్ యిచ్చుటకును ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

ఆంగ్లరాష్ట్ర ప్రారంభోపాధ్యాయ పత్రం తెప్పించుటకును నిషేధమును తొలగించుటకు మండల విద్యాధికారిని కోరుచు సమయ పత్రము ప్రతిపూలుకు తెప్పించమని కోరుచున్నారు.

1922-23 సం|| పు గ్రాంటును వెంటనే యిప్పించుమని శిశువృద్ధి చేయుటకు మండలవిద్యాసంఘమువారిని, యిచ్చుటకు శ్రీ డైరెక్టరుగారిని కోరుచున్నారు.

జిల్లా విభాగంపబడినందున పడమటి గోదావరిజిల్లాపాక్ష వేరొకసంఘము నేర్పరచుటకు కోరుచున్నారు.

ఈసంఘము ను యింతటినుంచి “కృష్ణామండల ప్రాథమిక విద్యాసంఘము” అని పిలువబడు తీర్మానమునున్నారు.

అ. వెంకటాచలము కార్యదర్శి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం|| జనవరి 7-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు	రా 1-కి రు 45 0 0	మొదలు 56 0 0	వరకు
దియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలిని	ప 48 గలవి రు 14 0 0		15 0 0
నెల్లూరిని	,, డిటా	,, 15 8 0	16 0 0
డిల్లి	,, డిటా	,, 16 0 0	17 0 0
రానలు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,, 8 12 0	9 0 0
నెల్లూరిని	,,	,, 20 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 18 8 0	18 8 0
నెనగలు	,, డిటా	,, 18 0 0 14 0 0
నెపలు	,, డిటా	,, 18 8 0 14 8 0
మినుములు	,, డిటా	,, 15 8 0 17 0 0
ఉలసలు	,, ర 164	,, 8 8 0 9 0 0

3. నూనెపప్పులు

నెల్లూరినూనె రా 1-కి	,, 150 0 0	152 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14 0 0	25 0 0
కొండాపురంనెనగనకప్పరా 1-కి	,, 58 0 0	59 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	,, 54 0 0 56 0 0
నెరు నెనగనూనెగూనరా 1-కి రు 113 మి.నూనె		109 0 0
అమడము రా 1-కి	,,	105 0 0 104 0 0

4. చిల్లరపప్పులు.

చాయపప్పు రా 1-కి	,, 90 0 0	95 0 0
కూరపప్పు	,,	,, 55 0 0 60 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు)రా 1-కి	,, 140 0 0	145 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమండు మణుగు 1-కి	రు 47,50	
కాళహస్తపాయకట్టు	,,	,, 50,55
తెల్లము రా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0
చింతపండు రా 1-కి	,, 60 0 0	80 0 0

5. ఇనుము

వట్టగకం రా 1-కి	,, 81 0 0	86 0 0
చదరం	,, 88 0	08
రవుండు	,, 84 0 0	55 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 కులంకి	,, 72 0 0	78 12 0
బంగారము, కులము 1-కి	,, 21 4 0	21 8 0
చవరము 1-కి	,,	18 5 9
ఇత్తడి రా 1-కి	,, 250 0 0	258 0 0
రా 1 డిటా	,, 275 0 0	276 0 0
అప్పాచక్కెర 226 పాకి గలవి	,, 80 14 0	81 4 0

7. దూది

కోండానెత్తుకాయ 1-కి	రు 800 0 0	
వల్నాడు దూది	,,	215 0 0

8. నూలు

మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	,, 5 8 0	
పుల్లూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	,, 7 4 0	
మాళయేనుగ నెం 20	,, 8 14 0	
నెం 20 తెన్ని సింహం యీటె	,, 9 4 0	
నెం 22	,,	9 12 7
నెం 12 1/2 తెన్ని పక్కన	,, 7 10 0	
నెం 14 1/2	,,	7 14 0
నెం 12 1/2 అకైన్	,, 7 2 0	

వసంత కుసుమాకరం

క్షయలకు, అతిమాత్రములకు, శుక్లమేహములకు ప్రసిద్ధి గాంచిన దివ్యవృక్షము. 20 మాత్రలు సీసా రు 5-6-0 లు.

శ్రేష్ఠాంతకము

క్షయ, క్యాసకాస మొదలగు అన్నిరగలకు పనిచేయును. సుములేదని రుజువుచేయువారికి సామ్య వాపసుచేయబడును.

మానదల పలు ఔషధముల క్షేట్రుగ ఉచితము.

చెన్నుభొట్ల సత్యనారాయణమూర్తి, (అయ్యర్లద వైద్యులు) శ్రీ ఆంధ్రాయుర్వేద నికేతనము, 245వ పిఠాపురము, గోదావరిజిల్లా.

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

మా కౌతాదారుల కొక హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను.

అమృతాంజనం! మేము ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసముతో 19 సంవత్సరములనుండి నగలవ్యాపారము జరిపించుచున్నాము. "ఉమ్మిడి" అను పదమునుచూచి అనేకులు అది మా బ్రాంచియాయని పదే పదే అడుగుచున్నారు. ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసముగలదిమాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మాకు ఇతర బ్రాంచిలు లేవు. కాన మీరు మోసపోకుండుటకై "ఉమ్మిడి" అను పదమునుమాత్రము గమనింపక ఈదిగువ తెలుపబడిన మా పూర్తివిలాసమును గమనించి చూడవలెనని యిందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తివివరములు తెలియగోరువారు మావద్దకువచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును.

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

తోకామయహరకస్తూరిమాత్రలు

594

విశ్లేషణ

మహాభాగా 25 సం॥ల నుండి నేను లోకనేన చేయుచుండునంత తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలోన్, మలయా, స్ట్రేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందును వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరును నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకామయహరకస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారు, ముసలివారు, వారు పీరననేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తశిశువులు, పకలబ్బరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రకృలయిడ్డు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన శ్లేథులు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్ధ శ్వాసకాసము, పల్లనోప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకొల్లాయెంబా, క్షేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నన్ను ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణమునును. నలు విక్రయలనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేసవలెలు గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెవ్వరు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్డుల పోస్టుఖర్చుతో ర్వు. 1-8-0. 12 బుడ్డు ర్వు. 2-18-0. 25 బుడ్డు ర్వు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేదవైద్య పాఠ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారామవైద్యశాల మైసూరు.

ఇచ్చట మీకు నిదర్శనములు గలవు!

వారు వృధాగా దీనిని గురించి తెలిపియుండు లేదు. హిందూదేశమునందున్న కష్టపడినవారి అభిప్రాయముతో మీరు ఏకీభవించవలెను. వారు యేలాటి ఆటంకము లేక మాచే తయారుచేయబడు ఈ సుప్రసిద్ధమైన టూనికును గురించి చాలా గొప్పగా తెలిసియున్నారు. క్రమముగ జరుగుచున్న ఆయుర్వేదీయ పరీక్షలు, ప్రదర్శనములు ప్రజల అభిప్రాయమునే నిరసరచినవి.

ఈ ఔషధకాలయందు తయారగు ఔషధయలను, అందులో ముఖ్యముగా సిద్ధకల్ప మకరధ్వజను వాడుటచే నాకు అమృతగుణము గలిగిన దని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను. శ్రీయత సి.ఆర్. దాసు. నేను మీసిద్ధకల్ప మకరధ్వజను విక్రీలి జయముతో వాడుచున్నాను. డాక్టరు ఎన్. వి. వేలు

సిద్ధ మకరధ్వజయందుగల అమోఘమైన గుణమును మాచి నేనాశ్చర్యపడుచున్నాను. శ్రీయత సి.విజయరాఘవాచారియార్ వ్యాధిచే బాధపడుచున్న మానవుల పాలిటికి సిద్ధకల్ప మకరధ్వజ యొక గొప్ప పరప్రసాదము. డాక్టర్ ఆర్. నాగసుందరం అయ్యర్ రిజిస్టర్డ్ డిప్లొమెడ్ కెమిస్ట్.

సిద్ధకల్ప మకరధ్వజ (రిజిస్టర్డ్)

(గొప్ప నరముల, సాధారణ టూనికు)

విక్రీలి అపూర్వమైన ఔషధులు, స్వర్ణము, ప్రవాళము, ముత్యము, సిద్ధ మకరధ్వజ మొదలగునవి చేర్చి తయారుచేయబడినది. ఆయుర్వేద రత్న పండిత డాక్టరు ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యు పి. హెచ్. డి. ఎన్. సి.

మనోహర డైరెక్టరు, ప్రధాన వైద్యులు

గారి సమక్షమున తయారుచేయబడినది. డిప్లొకాలమునుండి, స్వల్పకాలమునుండి యున్న వ్యాధులను, చిక్కు వ్యాధులను శాశ్వతముగాను, పూర్తిగాను కుదుర్చును. పూర్తిగుణ మగుటకు కావలసిన 60 మాత్రలుగల బుడ్డి 1కి ధర ర్వు 10 మాత్రమే

మీరు వివరములకు, డాక్టరు ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యు, ప్రధాన వైద్యుడు అని వ్రాయవలెను.

THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY, LIMITED.

THE LEADING INDIAN CHEMISTS AND MANUFACTURERS OF SHASTRIC MEDICINES.

Esplanade

(P. O. Box, No. 151.)

MADRAS

Telephone Nos. 3034 & 2837 Telegrams "Kalpam".

The Madras Races 1925-26.

చెన్నపురి పందెములు Notice.

వివరీతపు వానలవలన పందెపు తారీఖులను ఈదిగు తెలుపబడిన ప్రకారం స్థూలర్దులుగారు మార్చిరి.

మద్రాసు మీటింగు

బదవదినము 2452

9-1-1926 తేది శనివారము

మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము

2 గంటలకు

(832) ఆంధ్రులకే 2957

కి॥ శే॥ రెంటాల వెంకటసుబ్బారావు గారిచే వ్రాయబడి, పాశ్చాత్యాంగ్ల పండితులనేకులవద్ద మెప్పువడిసిన "Othello", Unveiled & "Hamlet" Unveiled అను సుమారు 700 పేజీల గ్రంథములు, అసలు ధర 15 రూపాయి లయినప్పటికి, మావద్దవున్న కొంచెముస్థాకు అయిపోవు వరకు ప్రతి కి రూ॥లకు యిచ్చుచున్నాము. ఈ పుస్తకములు తిరిగి అచ్చు పడనేరవు.

విక్రొరియా డిపో, మైలాపూరు - మదరాసు.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనుల సండివి, మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ పుష్ట నష్టము, అతియాత్రము మొ॥ వాటిని హరించి బలమును, పీర్వ వృద్ధిని, సంసార సౌఖ్యమును, సంతోషప్రాప్తిని గలిగించును, 2 డబ్బీలు చాలును. 8351 (4) 20 తు. డబ్బీలు 1-4-0 వి. పి. 0-6-0! పి. కి. ఏ. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, చెరిడేపి. (నెల్లూరు)